

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVI. št. 269 (13.802)

Trst, nedelja, 25. novembra 1990

Slovensko gospodarstvo v novih razmerah

DUŠAN UDOVIČ

Zavest o tem, da se narodna manjšina razlikuje od večinske skupnosti tudi po družbeno-gospodarskih in prostorskih značilnostih, je prisotna razmeroma krajši čas. Bržkone tudi v kulturi našega človeka občasno še zastaja, čeprav je danes na krepko višji ravni kot nekdaj. Ne bo odveč poudarjati osnovno spoznanje, po katerem bodo tem trdnejša jamstva za vsestransko rast naše skupnosti, če bo gospodarstvo na vseh področjih uspešno. To je tudi iztočnica, iz katere črpa Slovensko deželno gospodarsko združenje razloge za svoj, s plodnim delom zaznamovan, dolgoletni obstoj.

Slovenski gospodarstveniki, ki se danes zbirajo na občnem zboru SDGZ, imajo več razlogov, da ob zaskrbljenostih, ki jih prinašajo današnjim časom primerna poslovna nihanja, tudi z zmernim optimizmom gledajo na bodočnost. Bežno pogledjmo le nekatere izmed njih.

Kar nekam evforično vzdusje je občutiti v teh poznih jesenskih dneh, potem ko je senat po nekajletnem cincanju vendarle spravil skozi toliko pričakovani zakon za obmejna območja. Če v poslanski zbornici ne pride do kakšnih zapletov, ki sicer po splošnem mnenju niso predvideni, bo naše območje še pred koncem leta opremjeno s pomembnim inštrumentarijem in dodatnimi možnostmi za ovrednotenje lastne vloge na novih mednarodnih tržiščih.

Mimo nekaterih obrobnih lokalnih pritožb glede tega, v katero pokrajino so namenjeni bolj ali manj zajetni drobtci te pogače, je zadovoljstvo povsem na mestu. Za razliko od vseh dosedanjih, večinoma asistencialnih posegov, imajo ukrepi tega zakona povsem drugačen pomen in lahko v gospodarskih gibanjih naših krajev odigrajo tisto stimulativno vlogo, ki je bila desetletja odsotna.

V množici pozitivnih komentarjev se je nekoliko krivično znašel v senci četrti člen, ki morda res ne izstopa, vendar po našem mnenju razkriva simboliko nekega obdobja, ki odhaja. Četrti člen zakona namreč v borih desetih vrsticah ukinja dekret 116 iz leta 1956, bolje znan kot dekret Palamara, s katerim je bila vsakršna možnost tujih investicij v tržaški pokrajini podvržena dovoljenju generalnega vladnega komisariata. S tem bi moral biti konec administrativnopolitičnega poseganja države v tržaško gospodarstvo.

Kolikšnega pomena je abrogacija tega anahronističnega ukrepa je lahko razumljivo le ob ugotovitvi, da je bil uspešen povojni razvoj Italije mo-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Sadam Husein najavil skorajšnjo izpustitev »velikega števila« italijanskih talcev

Washington si vztrajno prizadeva za oboroženo akcijo proti Iraku

Morda že jutri sklic varnostnega sveta - V palači OZN v četrtek ministrski vrh o Zalivu
Italijanska mirovna delegacija pri iraškem diktatorju - Italija poslala Bagdadu zdravila

NEW YORK — Varnostni svet OZN bo morda že jutri odločal o sprejemu osnutka resolucije, s katero naj bi odobrili uporabo sile proti Iraku. Toda Američanom očitno vse to ni zadosti in državni sekretar James Baker je dejansko izsilil vrh zunanjih ministrov - do njega pa bo skoraj zanesljivo prišlo že v četrtek - in zanj že dobil pristanek Eduarda Ševardnadzeja, francoskega zunanjega ministra Rolanda Dumasa in še nekaterih drugih šefov diplomacij članic varnostnega sveta.

Kot je povedal sovjetski veleposlanik v OZN Voroncov, bo Ševardnadze prisostvoval zasedanju varnostnega sveta. O dnevnem redu predvidenega zasedanja Voroncov ni želel povedati kaj bolj konkretnega, izjavil je le, »da je treba Sadama Huseina izredno strogo opozoriti, da končno le zapusti Kuvajt«. Voroncov je tudi poudaril, »da se čakanje že predolgo vleče«.

Tudi Francoz Dumas je potrdil, da bo sodeloval na vrhu zunanjih ministrov o Zalivu, ni pa še jasno, če bo Bakerjevo ponudbo sprejel kitajski zunanji minister Qian Qichen. Stališče Kitajske v zvezi z zalivsko krizo pa je

po nenadnem predvčerajšnjim srečanjem med Qian Qichenom in Ševardnadzejem povsem jasno: Kitajska še naprej podpira prizadevanja za politično rešitev krize in zato v varnostnem svetu ne namerava podpreti resolucije, ki bi odobrila oborožen poseg proti Iraku. Toda glede tega si ZDA ne belijo las, skrbi jih le, da Kitajska kot stalna članica varnostnega sveta ne bi uporabila svoje pravice do veta in tako preprečila sprejem »ameriške« resolucije.

Poleg Kitajske tudi Kuba, Jemen, Malezija in Kolumbija nasprotujejo vojaškemu reševanju zalivskega zapleta. In prav v Bogoto je včeraj odpotoval šef washingtonske diplomacije Baker, da bi v zadnjem trenutku skušal prepričati kolumbijskega predsednika Cesarja Gavirio in zunanjega ministra Fernanda Jaramilla, da spremeni nita svoje stališče in v varnostnem svetu glasujeta za uporabo sile proti Iraku.

Oči italijanske javnosti pa so bile včeraj uprte v Bagdad, kjer je Sadam Husein najavil izpustitev »velikega

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Bivši jeruzalemski nadškof Hilarijon Capudži

(Telefoto AP)

Pogovor z Vitom Svetino SDGZ gleda v prihodnost

SDGZ mora v novih razmerah postati nosilni dejavnik nadaljnjega gospodarskega razvoja. V ta namen mora okrepiti pluralizem kot izraz specifičnih interesov gospodarskega razvoja na Tržaškem, na Goriškem in v videmski pokrajini, po drugem pa kot izraz interesov specifičnih razvojnih sektorjev. To misel je med drugim poudaril predsednik SDGZ Vito Svetina v pogovoru pred današnjim občnim zborom organizacije.

NA 4. STRANI

De Mita ali Martinazzoli novi predsednik sveta Vsedržavni svet KD išče ponovno enotnost stranke

RIM — Za vsedržavni svet KD se obeta vroče dopoldne po noči pogovorov, srečanj in iskanja izgubljene enotnosti. Sporazum med večino in levico je možen, kljub temu da levica ni zadovoljna s poročilom tajnika Forlanija in je za sanacijo razkola postavila svoje pogoje. Ti v prvi vrsti zadevajo politično akcijo za volilno reformo in pa odnose z glavnim zaveznikom socialisti. »Treba se je boriti za tako volilno reformo,« je dejal Matarella, »ki bo sistemu vrnila reprezentativnost in možnost upravljanja.«

Danes bo govoril leader »velikega centra« Antonio Gava, ki je na zasedanju svoje skupine že najavil možnost, da odstopi kot načelnik demokristjanske parlamentarne skupine, če ne bodo dosegli enotnosti v stranki. Te Gavove izjave po mnenju Forlanija samo potrjujejo »koliko je enotnost stranke vsem pri srcu.« S tem v zvezi pa je bil bolj previden Andreotti, ki se je sicer izrekel za enotnost, vendar ob spoštovanju vseh dogovorov, ki so jih sklenili na strankinem kongresu. Ta izjava ni bila preveč všeč De Miti, po drugi strani pa je potrdila Andreottijevo podporo Forlaniju in njegovo prijateljsko povezanost z Gavo. Ministrski predsednik bo govoril danes pred Forlanijem in s tem v zvezi je poudaril, »da so druge stranke, ki doživljajo mnogo globlje kri-

ze in družbe, ki razpadajo. To so problemi, do katerih moramo zavzeti naše stališče.«

Pozivi k enotnosti pa so prišli z več koncev in ob koncu včerajšnjega zasedanja demokristjanskega vsedržavnega sveta so se pokazale nekatere možnosti. Te zadevajo predvsem sporazum o volilni reformi, ki sta ga predstavila podtajnik stranke Lega in direktor Il popola Fontana. Predstavniki levice so v vseh svojih posegih vztrajali pri politiki, ki mora biti zasnovana na programih.

Šele danes pa se bo zvedelo, kako se bo vse skupaj končalo. Ob koncu zasedanja je predvideno tudi glasovanje o Forlanijevem poročilu. Če bodo nasprotja premagana, ga bo sprejela tudi levica in v tem primeru bodo iz njihovih vrst predlagali tudi predsednika vsedržavnega sveta KD, izbira pa bo padla med Martinazzolijem in De Mito.

Za »poživitev« pa je včeraj spet poskrbel Luca Orlando, ki je iz protesta zapustil zasedanje. »Niso mi dovolili govoriti,« je dejal. Te njegove besede so kasneje demantirali, bivši palermški župan pa je tudi nasprotoval enotnosti stranke in jo označil kot »uboj različnosti.«

G. R.

Žalna komemoracija VZPI-ANPI v Palmanovi

PALMANOVA — V Palmanovi so včeraj počastili spomin žrtev zloglasnega nacističnega centra za boj proti partizanskemu gibanju. Na slovesnosti, ki ni bila samo komemorativnega značaja, ampak sta z njo prireditelja, deželni odbor VZPI-ANPI ter občinska uprava iz Palmanove, poudarila pomen odpornosti za nastanek Italije in za demokratični razvoj, je poudaril predsednik pokrajinskega odbora VZPI-ANPI za Goriško, senator Silvano Bacicchi. Polaganju vencev in komemoraciji pred spomenikom na glavnem trgu in nato pred obeležjem v vojašnici Piave, kjer je med vojno ubijala zloglasna Ruggierova in Borsattijeva tolpa, je sledilo zborovanje v kinodvorani Italia. Antifašističnim borcem iz Italije in Jugoslavije so se pridružili župani s prapori številnih občin videmske in goriške pokrajine.

Na sliki (foto Klemše): slovesnost v Palmanovi.

Danes v A-1 ligi Košarkarji Stefanela v gosteh v Trevisu

□ □ □

Odbojarska C-1 liga Borovke osvojile slovenski derbi s slogašicami

NA 18. IN 19. STRANI

Poljaki bodo danes volili predsednika

VARŠAVA — Poljaki bodo danes volili novega predsednika, vzdusje na predvečer prvih demokratičnih volitev, ko bodo ljudje lahko izbirali med več kandidati, pa ni bilo preveč evforično. Na prednostni lestevici je še vedno trojica Walesa-Mazowiecki-Tyminski, še največjo predvolilno »živahnost« pa je pokazal lider Solidarnosti Walesa. Novinarjem je že orisal, kako bo preživel današnji dan, tuje poročevalce pa je povabil, naj počakajo volilni rezultat, saj mu bo gotovo naklonjen. Vsekakor bo sklical novinarsko konferenco samo v primeru, da bo odločno zmagal.

Pričakovanje je resnici na ljubo večje v tujini kot doma. Bo prevladala zmernost, v slogu »hiti počasi« Mazowieckega, ali Walesova prenova za vsako ceno? Némara pa bo veliko odvisno tudi od volilne udeležbe.

Bonska vlada napoveduje krepko pomoč proti pomanjkanju v SZ

Mihail Gorbačov zavrnil očitke o osebni diktaturi

MOSKVA — V sovjetskem in tujem tisku še odmeva novinarska konferenca, na kateri je sovjetski predsednik Mihail Gorbačov napovedal pomembne spremembe v državnem vodstvu. Sovjetska zveza bo v bistvu postala predsedniška država, kar pa še ne pomeni, da se s tem odpira nova oblika diktature. Te očitke, ki se zadnje dni kar vrstijo, je Gorbačov odločno zavrnil.

Gorbačov bo moral v roku dveh tednov predložiti reformo vladnega sistema. Poleg tega, da je predlagal ukinitve predsednika vlade in imenovanje podpredsednika, pa je Gorbačov poudaril, da bo uvedel zvezni svet, ki bo imel temeljno vlogo pri odločanju. V njem bodo sedeli predstavniki vseh zveznih republik. Predsednika in podpredsednika bo volilo ljudstvo in ne več parlament kot doslej. Gorbačov je z velikim poudarkom govoril tudi o potrebi, da Sovjetska zveza ostane federacija zveznih republik, za to pa je nujno, da se medrepubliški odnosi utrjujejo, ne pa da krhajo. Sovjetski predsednik je med drugim izjavil, da njegov predlog o vladni reformi spoštuje nacionalno suverenost, čeprav je priznal, da se prav na tem področju rojevajo številne grobe špekulacije. V primeru, da bi kaka republika izrazila željo po izstopu iz federacije, bo morala spoštovati »ločitveno proceduro«. V zakonu je predvideno tudi, da se o odcep

ljudstvo izrazi z referendumom, spoštovati pa bo treba tudi petletno prehodno dobo.

Glede splošnega položaja v Sovjetski zvezi je Gorbačov opozoril, da naraščanje napetosti, ki jo povzroča uveljavljanje sil opozicije ogroža tako gospodarsko kot politično reformo. Da bi to preprečil, želi Gorbačov okrepiti konstruktivni dialog z vsemi demokratičnimi gibanji.

Kljub vsej dobri volji pa je v SZ iz dneva v dan vidnejše pomanjkanje tudi najosnovnejšega potrošniškega blaga. O tem se je v petek široko razpisal tudi nemški tisk, od včeraj pa je vest, da je Bonn pripravljen Moskvi radodarno pomagati. Kancler Kohl je namreč napovedal, da so v teku priprave za vzpostavitev pravega letalskega mostu, po katerem bo Nemčija dobavila Sovjetom predvsem prehranske izdelke. Po mnenju opazovalcev gre za največjo povojno solidarnostno akcijo, kar je nemara že nekoliko pretirana primerjava. Nemški tisk poroča tudi, da je Kohl pripravil vrsto radijskih pozivov nemškemu prebivalstvu za pomoč SZ in da se namerava pogajati tudi z Washingtonom, da bi ameriška oporišča v Nemčiji dala na razpolago svoja letala. O pobudi pa je nekoliko previdneje govoril nemški obrambni minister Stoltenberg, ki je pojasnil, da bo akcija stekla, šele ko se bo bonska vlada pogovorila s sovjetskimi oblastmi.

Na socialdemokratski konferenci za Demos in slovenski plebiscit

CELJE — Pred okrog sto delegati in gosti je bila včeraj prva programska konferenca Socialdemokratske stranke Slovenije, na kateri so utrdili program in sprejeli novi statut. To je bil predvsem poudarek na socialdemokratsko značilnost stranke, na odnose z Demosom pa tudi poziv za plebiscit o neodvisnosti Slovenije.

Predsednik dr. Jože Pučnik je v uvodnem poročilu ugotovil, da so socialdemokrati samostojna stranka, ker pa so na zadnjih volitvah dosegli 7 odstotkov glasov, so lahko svoje cilje uveljavili samo skupaj z drugimi demokratičnimi strankami in zato so odločilno vplivali na nastanek in na stabilnost koalicije vladnih strank - Demos. Kritiki, ki nasprotujejo sodelovanju socialdemokratov v Demosu, hočejo v bistvu razbiti Demos in omogočiti sedanji opoziciji, da znova prevzame oblast, zato za socialdemokrate ni alternativne koalicije in je Demos edina možnost za uveljavljanje njihovih političnih ciljev.

Pučnik je nato podrobneje orisal odnose in korektne stike, ki jih vzdržujejo s tremi opozicijskimi strankami, predvsem pa skušajo opozicijo pritegniti, da bo podprla novo slovensko ustavo. Glede Jugoslavije pa menijo, da kot federacija že razpada in da je ni mogoče obnoviti. Za Slovenijo je edina sprejemljiva rešitev, da se takoj uveljavi kot suverena država in samostojna republika, razmere so dozorele in zato socialdemokrati za-

htevajo odločilne korake do konca tega leta.

V obširni in živahni razpravi so obravnavali celotno paleto gospodarskih in socialnih problemov Slovenije in predvsem socialdemokratske poglede nanje, pa tudi problem odnosov v Demosu, kjer se včasih izgublja lastna politična podoba. Predstavniki iz Goriške so še posebej poudarili pomembnost povezave z Italijo, obrambe narodnostnih pravic zamejskih Slovencev in vloge, ki jo pri tej povezavi lahko odigrajo. O problemih obmejnega zlasti pristaniškega sodelovanja in o narodnostni zaščiti je govoril Boris Gombač iz zamejstva.

Plebiscit je bil večkrat omenjen kot strateški cilj in kot nujnost. Izrečenih je bilo več zelo ostrih obtožb na račun opozicije, češ da se verbalno izreka za plebiscit v resnici pa ga hoče minirati in da bodo zaradi tega vztrajali na svojih stališčih in jih v ustavni komisiji v ponedeljek nato pa v torek na plenarnem zasedanju dosegli s preglasovanjem.

Na naše izrecno vprašanje je bil predsednik dr. Jože Pučnik znatno bolj pomirljiv in je izrazil željo in prepričanje, da bo glede tega vprašanja, ki je izredno kočljivo za vso slovensko narodnostno skupnost, doseženo soglasje in skupni pogledi.

Toda že v petek je prišlo pri enem izmed ključnih vprašanj do razkola. V ustavni komisiji so namreč z večino glasov sklenili predlagati plebiscitni zakon, ki

bo predvideval veljavnost plebiscita ob relativni večini prisotnih in z navadno večino glasov. Teoretično to pomeni, da se na volitvah za plebiscit lahko pojavi samo en volilec in je njegov glas odločilen. Seveda to odraža nezaupanje do slovenskih volilcev, pa tudi bojazen pred glasovi prebivalcev Slovenije, ki so po rodu iz drugih republik.

To je bojazen, da bo abstinenca visoka, večina pa negotova. Bistveno pa je soglasje celotne slovenske politične mavrice, katerega se bo skušalo doseči v ponedeljek na zasedanju ustavne komisije, predvsem pa seveda v torek, ko bo dokončno razpravljala in bo odločala slovenska skupščina.

Iz Srbije pa poročajo, da je tamkajšnja volilna komisija zavrnila kolektivne ostavke, zahteva, da se vsak kandidat do polnoči 25. novembra osebno zgasi na sedežu svoje volilne komisije in osebno umakne kandidaturu. Tudi to je svojvrsten trik, da se ohrani videz množičnih kandidatov in zunanji videz, češ da ne nastopajo samo Miloševićeva stranka in nekaj nepomembnih obrobni strank, kot so Romi in drugi.

Srbski zunanji minister Aleksander Prlja pa je izjavil, da se je opozicija umaknila z volitev, ker se je prepričala, da bo poražena. Volitve bodo tudi brez opozicije, njegova partija pa je naredila perfekten in najbolj časten sistem kontrole volitev.

BOGO SAMSA

V Jugoslaviji vladata negotovost in tesnoba

Dogajanja, ki pretresajo jugoslovanske republike, ko se spreminjajo v večstrankarske parlamentarne družbe, se najbrž zdijo neprizadetim opazovalcem povsem naravne. Mnogi prebivalci Jugoslavije pa jih doživljajo kot čas negotovosti in tesnobe. Politični dogodki so pogosto nepredvidljivi.

Bosna in Hercegovina danes glasuje v drugem krogu. Vendar je že prvi določil bolj ali manj dokončno podobo političnega zemljevida te republike. Tri velike nacionalne stranke, muslimanska, srbska in hrvatska, so tik pred prvim krogom volitev ustvarile »mehko koalicijo«, napovedale sodelovanje pri vladanju, pobrale glasove zmernih in gladko premagale partijske prenovitelje in Markovičevu stranko. Republika Bosna in Hercegovina tako ni zgolj »Jugoslavija v malem«, dežela sprtih narodov, ki jih poskušajo miriti jugoslovansko usmerjene stranke, temveč ima svojo lastno identiteto. Ohranila pa jo bo, če se bo lahko uprla vsem nacionalnim pritiskom v republiki in tudi od zunaj.

V Makedoniji še niso prešteli vseh glasov iz prvega kroga volitev, vendar se že vidi, da so Makedonci politično močno razdeljeni. Nekateri stranke jih zdaj poskušajo spraviti, pri čemer opozarjajo na enotnost tamkajšnjih Albancev, ki gredo v drugi volilni krog z geslom, da so Albanci narod in ne narodnost oziroma manjšina. To vnaša v makedonski politični prostor dodatno napetost, saj imajo narodi pravico do samoodločbe in do lastne državnosti. O Albancih kot narodu govorijo tudi kosovski Albanci, ki pa sploh ne gredo na srbske volitve, ker bi s tem priznali srbsko ustavo, ki jim je odvzela velik del avtonomije.

Na volitve pa najbrž ne bo šla niti srbska opozicija. Napovedala je bojkot in umika vse svoje kandidate. Srbska skupščina namreč ni privolila v zahtevo opozicije, da bi predstavniki strank sodelovali pri štetju glasov. Lahko ga samo nadzorujejo. Opozicijo tudi moti, da je oblast skrčila volilno kampanjo samo na mesec dni in si v njej zagotovila prvo besedo v najvplivnejših javnih glasilih. V ozadju spora pa je predvsem velika politična moč Slobodana Miloševića. Vuk Drašković kot glavni tekmeč v volilnem boju za predsednika republike ga je celo politično razbremenil, saj je bil v svojih nastopih hujski nacionalist in je tako omogočil Slobodanu Miloševiću, da je kritiziral mitično zazrtost Srbov v preteklost in začel postavljati v ospredje perspektivo srbskega naroda. Spor se bo najbrž razpletel že v teh dneh, saj verjetno nihče ne

želi, da bi prišlo do morda tudi krvavih spopadov med Srbi.

Slovenija je že preživela prve krče pri prehodu v novo politično družbo in se pripravlja na plebiscit o samostojnosti, kakršno si je Srbija praktično že uredila z novo ustavo, Hrvaška pa naj bi svojo sprejela še pred koncem tega leta. V Sloveniji se je ustavni postopek nekoliko zapletel, ker imajo stranke različne poglede na posamezne rešitve. Zato je zdaj v ospredju plebiscit. V ustavni komisiji so že pripravili zakon za torkovo zasedanje slovenskega parlamenta. Sporen je samo še predlog, koliko volilnih upravičencev mora glasovati za, da bi Slovenija postala samostojna in neodvisna država, ki lahko sklepa meddržavne in konfederalne pogodbe. Demosu zadošča večina vseh ki glasujejo, opozicija pa pravi, da je to lahko celo samo četrtina volilnih upravičencev in zato zahteva večino vseh volilnih upravičencev.

Jugoslovanske republike se očitno pripravljajo na obdobje čimvečje samostojnosti. Kaže pa, da jih bodo gospodarske in denarne koristi še precej časa silile k sodelovanju. Tuje vlade, mednarodne denarne ustanove in komercialne banke so namreč tako zavarovale svoja posojila Jugoslaviji, da bi jih lahko ob razpadu zvezne države takoj umaknile, ali pa zadržale jugoslovanske devizne rezerve, ki so naložene v tujini. Novega denarja na svetovnem trgu pa ta trenutek ni veliko. Nemčija kot največji ponudnik ga je usmerila v svoje nove vzhodne pokrajine, evropski bančni sistem pa obenem ostro izloča denar sumljivega izvora. Tega je sicer po svetu dovolj, vendar ga razumen finančnik ne bi uporabljal.

Zato ima diplomacija tistih jugoslovanskih republik, ki so najbolj zagrete za samostojnost, kar dve težavni opravili. Sosedne in druge države prepričuje, da bi jih čimprej priznale, obenem pa išče denar, ki bi gospodarsko omogočil samostojnost. Dodatne probleme jim povzroča zvezni premier Ante Marković, ki sicer izgublja na volitvah po južnih republikah, saj zmagujejo nacionalne stranke, vendar ga tujina še naprej vztrajno podpira. Doma pa mu ni naklonjena niti nova, vojaško obarvana Zveza komunistov - Gibanje za Jugoslavijo; na ustavni shod je povabila vse stranke, ki so federalno in socialistično usmerjene. Markovičeve reformistične zveze ni bilo na seznamu povabljenih, kar je seveda dodatna uganka, še zlasti za tiste, ki si želijo, da bi se jugoslovanska ustavna kriza razpletla mirno in demokratično.

BOŽO KOVAČ

V STUDIJIH DERMOKAPIL

Brezplačni trikološki posveti o problemih las

V studiilih Dermokapil je v teku posebna »operacija lasje«: brezplačni posveti o problemih las. Vsake obveznosti za nadaljnje obiske se lahko kdorkoli brezplačno oglasi za popoln trikološki posvet, ki traja okrog 45 minut.

Nedvomno je to prilžnost, ki je ne kaže izgubiti. Če jo želite izkoristiti, je dovolj, da telefonirate v studio Dermokapil v Trstu in za vas pripravi sestanek.

S pregledom boste prišli do sodbe o vaših laseh. To je izvid, ki

ga je najbolje opraviti takrat, ko je plešavost še omejena, ali še bolje, kadar lasje komaj začnejo izpadati. Prevenjacija je namreč vedno najboljša, še posebno na področju trikologije, in to tako za moške kot za ženske.

V studiilih Dermokapil boste nedvomno našli zadovoljiv odgovor in zelo ažurnirane trikološke nasvete: pohitite, saj so brezplačni in ne zahtevajo nobenih obveznosti od vas.

TRST - Korzo Italia 21 - Tel. (040) 774248

nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani

● Slovensko

goč zaradi njene usmeritve v gospodarski razvoj odprtega tipa in vključitve v mednarodno delitev dela. Le tu pri nas je država odstopala od veljavnih določb in je v to logiko desetletja vklepala tudi podjetniške ambicije.

Z zadoščenjem lahko torej trdimo, da ravno neopazni četrti člen zakona izbija sodu dno in pri nas dokončno demonтира ostanke železne zavese. Hkrati je to potrditev, da je bilo dolga leta povsem upravičeno vztrajati na stališčih največje odprtosti, kajti v tem je razlog, da je na gospodarskem področju med Slovenci v Italiji, kljub zaprekam, nastalo mnogo uspešnih pobud, ki danes potrjujejo trdno vraščeno gospodarstva v življenje naše skupnosti.

Leta, ki so pred nami, bodo tudi, in morda predvsem v gospodarstvu odločilna. Evropi, ki se je te dni v Parizu znebila prikazni hladne vojne, ne bo šlo vse gladko. Ni več ravnovesij, ki so še do lanskega leta pogojevala gospodarske tokove, po zrušenju real-socialističnih sistemov v Vzhodni Evropi pa današnja dogajanja na relaciji Vzhod-Zahod spremlja veliko dilem, začasnih z dejstvom, da je kljub odpiranju gospodarskih sistemov na Vzhodu tržno gospodarstvo šele na začetku svoje poti, z izredno šibko kapitalno strukturo, čemur je treba dodati še neznanke, ki izvirajo iz političnih nestabilnosti in mednarodnih konfliktov. Glede na naše območje so tu še skrajno negotovi zapleti v Jugoslaviji, iz katerih še ni videti jasnega izhoda.

V novih okoliščinah je prvenstvena naloga manjšine iskati tudi na gospodarskem področju drugačno vlogo, ki ji doslej zaradi zakonitosti železne zavese ni bilo dano zaživet. Po vsej

logiki bi morala izginjati miselnost, po kateri so bile manjšine tolmačene kot nevarnost in podaljšana roka tujih koristi v lastni državi. Tako naj bi bilo, kot smo vseskozi trdili: manjšine kot dejanski faktorji miru in zblizivanja med narodi. Ni dvoma, da se ob nabranih izkušnjah posredniške sposobnosti slovenskega gospodarstva v Italiji lahko ob nastajajočih procesih utrjujejo in uveljavijo.

Optimizem pa je vendarle mogoče črpati predvsem iz dejstva, da je med slovenskimi gospodarstveniki v Italiji prisotna iniciativnost in zadosna vitalnost, da opravičuje tudi večje ambicije. Slovensko deželno gospodarsko združenje odigra v naši stvarnosti vlogo oporne točke, ki je za gospodarske operaterje vseh sektorjev dejansko nenadomestljiva. Pripada mu velik del zaslug, da ima naš človek pri pobudah v vseh panogah, kjer je manjšina tradicionalno prisotna, sodobno strokovno zaslombo. Gre v prvi vrsti za jamstvo, da se modeli ekonomskega razvoja večinske družbe naši skupnosti ne vsiljujejo, pač pa da so skladni z njenimi interesi. Krepitev osrednje gospodarske organizacije v treh pokrajinah je zato nujnost, ki bo slovenskemu gospodarstvu tudi v novih okoliščinah omogočala vlogo propulzivnega dejavnika razvoja naše skupnosti.

● Washington

števila« italijanskih talcev. Obljubo je iraški diktator dal italijanski mirovni misiji »Time for peace«, v kateri so bili predstavniki Arcija, Aclija, »Združenja za mir« in oče Nicola Di Giandomenico iz asiškega samostana, delegacijo pa je vodil bivši jeruzalemski nadškof Hilarion Capudji. Obisk italijanske mirovne delegacije je sovpadal

s prihodom italijanskega airbusa, ki je bil do vrha nabržen z zdravi in še posebej s cepivom za bolne iraške otroke. Zdravila je na zahtevo mirovne delegacije poslalo predsedstvo ministrskega sveta.

Obljube Sadama Huseina sicer še niso uradno potrdili, vendar pa naj bi do osvoboditve italijanskih talcev prišlo že v kratkem. Predstavniki misije »Time for peace« so tudi poudarili, da so na srečanju s Sadamom Huseinom zahtevali, da Irak osvobodi vse tuje državljane, ki jih proti njihovi volji zadržujejo v Iraku in Kuvajtu.

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 7.000 - din, naročnina za zasebnike mesečno 700 - din, polletno 3900 - din, letno 7800 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 6 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 -lir. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske kraljine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST. Iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mall oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu, IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894
Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723
Fax 0481/532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojmir Tavčar

Izdaja in tiska ZTT Trst
Cian italijanske zveze založnikov FIEG

Britanski mojstri satiričnih vinjet so z železno Lady izgubili »neponovljiv« model Luči in sence premierkininega odstopa Konzervativci računajo na okrepitev

LONDON — Kriza, s katero se je britanska konservativna stranka soočala, se po odstopu Margaret Thatcherjeve hitro umirja. Anketa, ki jo je opravil neki londonski raziskovalni zavod, je pokazala, da so se številni konservativci, ki so nameravali na prihodnjih volitvah oddati glas laburistom, skesali in se vračajo v objem prve politične ljubezni.

Železna Lady je torej še naprej nadvse koristno »sredstvo«, vsaj za svojo stranko. Isti londonski inštitut je poizvedel tudi, kako bi se posamezni kandidati uveljavili na volitvah in na kakšno zmago bi lahko računali konservativci. Daleč najbolj priljubljen je še vedno viharvi Heseltine (na sliki AP), ki bi v primeru volilne zmage osvojil vsaj deset točk prednost pred laburisti. Druga dva kandidata, John Major in Douglas Hurd, pa bi se uveljavila na razdalji sedem oziroma pet točk. Okrepitev konservativne stranke pa precej skrbi laburiste, ki so računali na napredovanje, sedaj pa svojim nasprotnikom očitajo, da odločajo o usodi države ne da bi se zmenili za javno mnenje.

Medtem ko sta zakonca Thatcher že uredila vse potrebno za selitev v Downing Streeta, delajo londonski hazarderji obračun stav na račun premierkininega odstopa. Celo laburistični lider in Margaretin najostrejši politični (menda tudi osebni) sovražnik Kinnock je stavil, da bodo Otočani leta 1991 imeli novega šefa vlade. Stavil je baje večkrat in vsakič večjo vsoto, tako da mu je končna zmaga prinesla kar nekaj milijonov. Kinnock bo denar daroval v sklad za revne otroke.

Zaskrbljeni pa so tudi bolj ali manj ugledni britanski karikaturisti, saj jim bo z Thatcherjevo odmanjkal neusahljiv vir domiselnosti. Železna Lady nima samo fizičnih značilnosti, ki so zelo primerne za karikature, temveč tudi značaj, ki ga je mogoče z malo spretnosti ponazoriti, meni Tom Johnston; njegove vinjete objavlja dnevnik Sun, vsako jutro pa se jim smeji vsaj tri milijone bralcev. K sreči se je pojavil »sodobni Tarzan« Heseltine. Plavalasi gospod ima svojevrstne razvade, najbolj pa ljubi z leopardovo kožo okrašene suknjiče, ki se jim bo moral po sili razmer odreči. Vsaj v javnosti.

Po združitvi obeh Nemčij zdaj RK išče izginule očete

BONN — Nemčija je pravno združena že skoraj dva meseca, toda procesi dejanske združitve na vseh področjih bodo še dolgi. Celotna stvar ni samo ekonomske narave, temveč ima dostikrat tudi globoke človeške razsežnosti.

Tako ima na primer nemški Rdeči križ polne roke dela z otroki, ki iščejo svoje očete, ki so že prej ali v zadnjem letu pobegnili na Zahod. Še posebej po lanskem eksodusu Vzhodnih Nemcev preko Prage in Budimpešte se je razbilo mnogo družin. Bežali so v glavnem moški, od katerih so nekateri svoje družine puščali doma, da jih ne bi izpostavljali nevarnostim, drugi zaradi manjših stroškov, nekateri pa...

Zdaj kar 17 tisoč žen išče svoje izginule moške in očete svojih otrok. Rdeči križ dobiva po 300 pisem dnevno, doslej pa jim je uspelo najti približno 1.500 »izgubljenec«.

Božič je že skoraj tu

Le dan po praznovanju zahvalnega dne se v ZDA neuradno začnejo božični nakupi. To dokazuje tudi petkov naval v najbolj znani newyorški prodajalni igrač (Telefoto AP)

Pričevanja dezertirjev iz enot v bivši Vzhodni Nemčiji Groza v sovjetskih kasarnah

BERLIN — Armada, ki je pred 45. leti zmagovalno vkorakala v Berlin in zlomila hrbtenico nacistični Nemčiji, je sedaj na pragu razsula: vojaki dezertirajo, s seboj pa odnašajo orožje in strelivo, da bi s prepodajo ohranili golo življenje, oficirji, ki jih je prav tako okužil »virus razsula«, pa nimajo moči, da bi se postavili po robu eroziji vojaške discipline.

Ta zaskrbljujoča slika izhaja iz izjav dezertirjev iz sovjetskih enot v bivši Nemški demokratični republiki. Kar se je do nedavnega le šušljalo in trdilo, da so le izmišljotine zlonamerne sovražne propagande, prihaja sedaj na plan kot neverjetna resnica. Neodvisni in ugledni Berliner Zeitung je objavil na skoraj polovici časopisne strani izjave sovjetskih dezertirjev. Pri tem je prvič navedel njihova prava imena in enote, iz katerih so dezertirali. Sodeč po izjavah, ki so po mnenju strokovnjakov verodostojne, je lahko vsakomur jasno, da je položaj sovjetskih enot v bivši Nemški demokratični republiki nezavidljiv, izgledi, da bi se situacija izboljšala, pa minimalni.

Alekseja Balahonova so lanskega junija iz matične enote na Uralu premestili v sovjetsko garnizijo v Jüterborg (100 kilometrov od Berlina). »Tu sem našel katastrofalen položaj«, je izjavil Balahonov. Po 30 vojakov biva v eni sobi, stenice jim pijejo kri in celo leto vojaki niso zaužili mesa, osnovna hrana so čaj (v glavnem brez sladkorja), čorba in razne kaše.

Balahonov je dezertiral pred kratkim. Na črni borzi je pod ceno prodal 100 litrov bencina, ki ga je ukradel v garniziji, in neprobno jopič. Pri tem mu je pomagal neki pobegli oficir, s katerim je delil »izkupičke«. Balahonov trdi, da glasnost in demokracija še nista prodrli v armado in da imajo oficirji monopol nad resnico. Trenutno se Balahonov nahaja v zbirnem središču Rdečega križa v Berlin-Spandau, želel bi odpotovati v Kanado, kjer bi začel novo življenje.

Njegova sotrpina Stanislav Kaminski in Ilja Širokolobov govorita s precejšnjo mero jeze, grenkobe in nemoči. Še pred padcem berlinskega zidu je iz njihove enote zbežalo 200 vojakov. »Razlika med njimi in nami je le ta, da mi še

živimo«, trdita ta mlada vojaka, ki sta komaj dopolnila dvajset let. Širokolobov navaja, da jih skuša sovjetska tajna policija KGB na vse načine izslediti, a da se živi ne bodo vrnil v vojašnice.

Do svojih nadrejenih so do skrajnosti kritični. »Dobesedno so zblazneli, ko so začeli dobivati plače v zahodnonemških markah«. Po novem maju prejme 1.500 mark mesečno, poročnik 700, vojaki pa le 25 mark žepnine.

Nekateri dezertirji so že zaprosili za politično zatočišče nemške oblasti, te pa jim ga po vsej verjetnosti ne bodo mogle dati. Edina rešitev je torej odhod v kako drugo državo s posredovanjem mednarodnega Rdečega križa. Življenje sovjetskim vojakom v bivši NDR pa greni tudi žaljivi odnos prebivalstva. Po vojašnicah Nemci pišejo gesla »Ven z ruskimi svinjami«, med prostim izhodom pa prihaja do pretefov, med katerimi jo navadno skupijo ruski vojaki.

Razsulo sovjetske vojske v bivši NDR posredno potrjuje tudi sovjetski odvetnik Oleg Ljabin, ki navaja, da je vsaj 800 sovjetskih vojakov umrlo v čudnih okoliščinah leta 1988. Odvetnik, ki se je specializiral v obrambi sovjetskih nabornikov pred nasiljem njihovih tovarišev in nadrejenih, navaja, da je bilo lani samo v oporišču Weimar 50 zagotetnih smrti. Po trditvah tega odvetnika je na stotine sovjetskih vojakov dezertiralo in se na begu preživljalo s kriminalom. Večina se jih je vrnila v domovino v zapečatenih krstah, tako da ne bi ugotovili vzrokov smrti. Ljabin navaja primer vojaka Valerija Grišina, ki naj bi po uradni verziji napravil samomor avgusta letos, ko pa so starši kljub prepovedi po pravoslavnem običaju odprli krsto, so ugotovili, da je nekdo njihovemu sinu prerezal vrat, predtem pa ga je surovo pretepel.

Ob vsem tem ni nič čudnega, da so nemške oblasti do skrajnosti zaskrbljene. Vsepreveč orožja izginja iz sovjetskih vojašnic, dezertirji pa predstavljajo izredno nevarnost, tako da sta se o tem vprašanju bržkone pogovarjala tudi zvezni kancler Kohl in sovjetski predsednik Gorbačov na njenem nedavnem sestanku. Opazovalci v Berlinu pa so prepričani, da to ne bo spremenilo bistva.

Uradni protest Bele hiše pri švicarski vladi zaradi incidentov na ženevskem letališču

WASHINGTON — Bela hiša bo uradno protestirala pri švicarski vladi zaradi incidentov, do katerih je prišlo v petek, ko se je Bush zaradi srečanja s sirskega predsednikom Hafezom Asadom ustavil v Ženevi. Takrat so namreč švicarski varnostniki žalili enega od visokih funkcionarjev v Bushevem spremstvu, drugega pa z naperjeno brizgalko »pospremili« do predsedniškega letala.

»Žrtvi« varnostnikov sta bila šef kabineta Bele hiše Sununu in šef protokola Reed. S tem v zvezi je predstavnik ženevske policije povedal, da »so nekateri ameriški novinarji in člani delegacije obnašali skrajno neprimerno in v nasprotju z dogovorjenimi varnostnimi ukrepi«.

Zato naj bi tudi prišlo do »neprijetnih dogodkov na letališču«, katerih pa po trditvah švicarske policije z delegacijo sirskega predsednika ni bilo.

Švicarski varnostniki naj bi bili preveč »odločni« pri sprejemu Busheve delegacije (Telefoto AP)

Cene bencina poenotiti po vsej Jugoslaviji

BEOGRAD — Republike, v katerih bencin in nafte derivate prodajajo dražje, kot je to predpisala zvezna vlada, bodo morale v kratkem znižati cene, saj je ustavno sodišče Jugoslavije začasno prepovedalo obračunavanje nadomestil za ceste, ki so vračunana v cene tekočih goriv. To je včeraj izjavil namestnik zveznega sekretarja za trgovino Branko Maričić med pogovorom z novinarji v sekretariatu Zveznega izvršnega sveta za informiranje. V zvezi z depozitom, ki ga je Srbija razglasila na blago iz Slovenije, Hrvaške in celo na blagovne rezerve pa je Maričić dejal, da je zvezna vlada prepričana, da bo ustavno sodišče Jugoslavije sprejelo odlok s katerim bo ukazalo Srbiji in vsem tistim, ki so z republikami predpisi na podoban način suspedirali tržišče, da morajo obvezno spoštovati zvezne predpise. (dd)

Protest »trendovcev« 4. decembra v Ljubljani

BEOGRAD — Približno pet tisoč ljudi iz 18 jugoslovanskih mest, ki jih je lastnik grosupeljskega Trend-foruma Sandi Grubelič opeharil za približno 7 milijonov mark, se bo 4. decembra zbralo pred stavbo slovenske skupščine. Od oblasti te republike bodo še enkrat zahtevali naj jih zaščiti in vrne odvzeto v omenjenem »lizing« poslu. To je na včerajšnji tiskovni konferenci v mednarodnem tiskovnem središču v Beogradu v imenu prizadetih kupcev avtomobilov, ki so ustanovili koordinacijske odbore poudaril Stavan Bajić. Kot je bilo rečeno, je bil namen včerajšnjega pogovora z novinarji jugoslovansko in mednarodno javnost seznaniti z malverzacijami Grubeliča. Za zdaj ni napovedi, ali bo Slovenski parlament oblikoval posebno skupščinsko telo, ki bo zaščitilo opeharjene kupce, je bilo še poudarjeno na tiskovni konferenci. (dd)

KORAK NAPREJ NA POTI VAŠE VARNOSTI

MESEČNO BREZOBRESTNO PLAČEVANJE ZAVAROVALNINE

Tržiška kreditna banka nudi dodatno koristno storitev vsem svojim klientom, ki prejema mesečno plačo na tekoči račun. Poseben dogovor z Noricum Assicurazioni omogoča imetnikom teh tekočih računov plačilo zavarovalnih premij v dvanajstih brezobrestnih mesečnih obrokih. Odgovorni naših operativnih enot so vam na razpolago za vsa dodatna pojasnila.

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

V sodelovanju z

NORICUM ASSICURAZIONI

Predsednik dr. Vito Svetina ob današnji skupščini naše osrednje gospodarske ustanove SDGZ s pogledom v bodočnost

V Evropo, pa tudi v našo deželo, prihajajo novi časi, ki vnašajo znatne novosti tudi kar zadeva gospodarstvo in delovanje organizacij, ki se z gospodarstvom boljše ukvarjajo, kakršno ja prav SDGZ...

Če upoštevamo najnovejšo družbeno-gospodarske spremembe in liberalne težnje v Evropi, v okviru Evropske skupnosti in na Vzhodu, se dejansko tudi na našem ožjem prostoru postavlja zahteva po novih poslovnih prijemih, za katere smo slovenski gospodarstveniki še posebej in rekli bi kar življenjsko zainteresirani. Naša mejna stvarnost zadobiva namreč čedalje bolj definirano vlogo možnega pospeševalca skupnega gospodarskega razvoja v okviru medregijskega sodelovanja.

Dežela Furlanija-Juljska krajina kot obmejna regija EGS in Slovenija kot bodoča samostojna družbeno politična stvarnost morata nujno uskladiti svoj gospodarski razvoj v smeri ustvarjanja sistema mrežastih povezav, osnovanih na sodelovanju na vseh področjih, še posebej pa na področju terciarnih in finančno-kreditnih dejavnosti ter na področju infrastrukturnih povezav; pri tem ne mislim le na cestne, železniške in luške povezave, temveč tudi in morda še bolj na povezave na specifičnem področju informatike. Pri tem morata obe regiji težiti k pospeševanju sodelovanja zlasti med malimi in srednje velikimi podjetji na območju obeh regij in pa k razširjanju tega sodelovanja na vzhodnoevropska tržišča.

Ta koncept seveda predpostavlja široko podporo deželnih, državnih in samih evropskih oblasti pri usmerjanju takšnega gospodarskega razvoja, kakršen izhaja iz osimskega sporazuma in iz zakona za razvoj obmejnih območij, za Slovenijo pa je predpogoj, da si njena politična oblast tudi v tej fazi pridobi široko mednarodno podporo.

In kakšna bo vloga Slovenskega deželne gospodarskega združenja v okviru

Predsednik SDGZ Vito Svetina

novi nastale stvarnosti? Vloga SDGZ mora biti v prihodnje prvenstveno v tem, da bo organizacija s svojo razvejano strukturo in članstvom postala nosilni dejavnik nadaljnjega ekonomskega razvoja, za kar že razpolaga s potrebnim osebnim in strokovnim potencialom. Zato, da bo SDGZ še bolj učinkovit dejavnik v tem novem okolju, pa bo treba še okrepiti njegov pluralizem, ki ga mi pojmujemo po eni strani kot izraz specifičnih interesov gospodarskega razvoja na Tržaškem, na Goriškem in v Beneški Sloveniji, po drugi strani pa kot izraz specifičnih interesov posameznih proizvodnih sektorjev (kre-

ditno-finančnega, obrtniškega, zunanje in drobnotrgovinskega ter gostinskega). Drugačna pojmovanja pluralizma ne morejo imeti v SDGZ domovinske pravice. SDGZ se politično lahko uveljavlja z gospodarskim napredovanjem svojih posameznih članov in prek svojih predstavnikov v organizacijah, odborih in drugih telesih, ki odločajo o gospodarskih problemih, in prek političnih predstavnikov manjšine oziroma prek SKGZ, kateri smo kot najbolj vestnemu zagovorniku naše samobitnosti od vsega začetka delegirali nalogo, da uveljavlja želje, potrebe in pravice manjšine na vseh družbeno-političnih področjih njenega udejstvovanja.

Kako pa se namerava SDGZ prilagoditi potrebam, ki jih narekujejo novi časi?

SDGZ kot deželna gospodarska organizacija in koordinator posameznih avtonomnih pokrajinskih združenj in sekcij bo moralo v prihodnje posvečati veliko pozornost profesionalnosti svojih kadrov, okrepiti svojo specifično sindikalno vlogo in spodbujati proces podjetništva, da bi bilo jutri zmožno delovati kot učinkovit katalizator za nastajanje novih gospodarskih pobud, predvsem v širšem kontekstu odprtja novih možnosti sodelovanja na vseh področjih, predvsem kar zadeva terciarne dejavnosti. Hkrati s tem se bo moralo tudi SDGZ obenem z vso našo nacionalno skupnostjo še bolj odpreti zavezništvu z vsemi naprednimi družbenimi silami, ki nas obdajajo. Morda bo to zahtevalo tudi določeno reorganizacijo SDGZ, vsekakor pa nam je tudi na tem področju potreben nov zalet, ki pa se lahko porodi le iz mladih ljudi, ki bodo znali z novim elanom sprejeti izzive, ki jih postavljajo novi časi, in znali izrabiti vse nove možnosti, ki se danes ponujajo gospodarskemu uveljavljanju tudi naše narodnostne skupnosti.

Pogovor zabeležil
ELIO FORNAZARIČ

Račun za krizo tistim, ki so najbolj uživali

RIM — »Če se je gostija končala, bi bilo treba tudi določiti, kdo naj poravnava račun. To ne bo lahko: izbruhnil bo trd spopad, ki bo bistveno vplival na same politične agregacije.« To je izjavil finančni minister Rino Formica tedniku L'Espresso ob polemikah okrog njegovega odloka o obdavčitvi kapitala, to je dobička od borznih operacij. Kot je znano, bodo borzjanci plačali prvi obrok tega davka 15. februarja in ne že 15. decembra letos. Ministrov namig je jasen, sicer pa ga je še podkrepil z naslednjimi besedami: »Račun (za gospodarsko krizo, op. ur.) bo treba poslati v višja nadstropja, tja, kjer stanujejo tisti, ki so od praznika v osemdesetih letih daleč največ imeli.«

Minister se je dotaknil tudi političnega vprašanja oziroma združ v rimski vladi: »Če gre za problem ljudi, za problem sestave vlade, tedaj jo lahko mirne duše preoblikujemo. Ne smemo pa ustvarjati zmede okoli vzrokov in učinkov; vzrok nezadostne učinkovitosti vlade gre iskati v njeni nesposobnosti, da bi poiskala soglasno politično rešitev za razplet problemov, ki tarejo italijansko gospodarstvo.« Gospodarska internacionalizacija in padec komunističnih režimov velevata po mnenju Formice korenito preusmeritev: »Prve republike je konec, predvsem pa je odpadel "faktor K", ki je izključeval komuniste iz politične igre. Toda tudi sami komunisti se morajo iznebiti "faktorja K", ki ga še zmerom nosijo v sebi.«

gospodarski dopis iz slovenije

Kdo bo pravi rešitelj?

JOŽE PETROVČIČ

Zadnji dogodki v gospodarstvu so bili že dalj časa pričakovani. Vedelo se je, da se bo plačilna sposobnost podjetij prej ali slej močno poslabšala, da bo podjetjem začelo primanjkovati denarja celo za vzdrževanje tekoče proizvodnje in da si denarja ne bodo mogli sposoditi v bankah, ker ga bo tudi tam močno primanjkovalo. Šestdeset dni blokiran tekoč račun, ko toliko časa podjetja ne morejo poravnati svojih računov, pa po jugoslovanski zakonodaji sproži stečajni postopek. V takšnem neugodnem položaju se je zdaj znašal precej slovenskih podjetij, napovedujejo pa, da se bo stečajni val še povečal.

Razlogi so znani. Večina direktorjev razlaga, da je to posledica ravnanja zvezne vlade, kar pa ni povsem res. Vlada je v nemogočem položaju pahnila izvoznike, ki za zaslužene devize dobijo premalo dinarjev. To pomeni, da je tečaj precej oziroma da je marka več vredna kot 7 dinarjev. Toda premalo dinarjev ne dobijo samo zaradi tečaja, ampak predvsem zaradi tega, ker je storilnost pri nas mnogo nižja kot pri naših zunanjetrgovinskih tekmečih. Ta nizka storilnost ne da nobenega pravega zasluga, ampak predvsem izgubo, ki se veča še zaradi nenormalno velikih davkov, ki jih morajo podjetja poravnati državi. Slednje, in pa nizka storilnost, pa je pahnilo v velike poslovne težave marsikatero podjetje, ki sploh ničesar ne izvaža, ampak išče zaslugek samo na jugoslovanskem trgu. Taka podjetja trdijo, da je za njihove slabe poslovne rezultate kriva denarna in posojilna politika, zaradi katere so plačila neredna ali pa jih sploh ni, posojila v bankah strahovito draga, zaradi padanja kupne moči na domačem trgu pa ne morejo ničesar več prodati, s tega trga pa so izrinjeni tudi zato, ker je tujim tekmečem omogočen prost vstop. Vsi pa upravičeno obtožujejo državo, tako zvezo kot republiko, da jemlje mnogo preveč in spravlja na beraško palico tudi vse tiste, ki so včeraj še imeli nekaj pod palcem.

Denar imajo pravzaprav samo še državljani, ki ga pridno nosijo domov ali v tuje banke in s tem v gospodarstvu in bančništvu povzročajo še večjo zmedo. Povsem sodeč ga imajo celo čedalje več,

kajti samo v začetku novembra so morale banke izplačati državljanom velike vsote denarja. Plasma bančnega denarja se je namreč močno povečal, ves pa je šel za plače, kar pomeni, da plače še rastejo in da je prav zaradi njih gospodarstvo še bolj siromašno. Podpredsednik republiške vlade dr. Janez Mencinger zato napoveduje zmanjšanje plač v Sloveniji in svari, da bo sicer slovensko gospodarstvo začelo naglo propadati.

Na njegovo napoved pa so se takoj odzvali sindikalisti, češ, kako more kaj takega zahtevati, ko ljudje, zlasti tisti, ki so zaposleni v velikih podjetjih, komajda še životarijo na robu bede. Zaradi takih napovedi, vendar pa veliko bolj zaradi zdajšnjih razmer v posameznih podjetjih, ko dela ni, predvsem pa ni plačila, se dviguje tudi stavkovni val. Delavci zahtevajo večje plače, zahtevajo državno pomoč za svoje podjetje, kličejo k sebi ministre in predsednike. Kličejo rešitelje.

Rešitelj bo tisti, ki bo dal denar. Kaj ne bi bilo najlepše, če bi to storila kar zvezna vlada in spet poglala denarno tiskarno v hiter tek? Ne, tisti, ki bo dal denar, ne bo rešil nič, ampak bo povzročil dokončno katastrofo v gospodarstvu!

Iz vsega povedanega sledi, da si nasproti stojita dve pojmovanji. Eno, ki hoče po sindikalni poti s stavkami, odstavljanjem sposobnih poslovnih in zavzetih podjetij še več pravičnega socializma in torej tudi pravično porazdelitev denarja in ki na svoj način opravlja zloglasno protibirokratsko revolucijo, in drugo, ki se tepe za tržna pravila gospodarske igre, pravno državo, finančni red in gospodarsko odprtost v svet. Tega interesnega dualizma, ki je v socialističnih državah bistveno drugačen kot v razvitem kapitalizmu, saj je prva stran pretirano (podzavestno) prežeta s komunistično ideologijo, bo v nekdajšnjih socialističnih državah čedalje več. Opazen je povsod, tako na Poljskem in Češkem, kot v Romuniji in Bolgariji, izjemno izostren pa je v Sovjetski zvezi. Pri naša ga prehod k tržnemu gospodarstvu. Zaradi njega se tudi pri nas že majo nove oblasti in če se bodo hotele obdržati, bodo morale imeti veliko politične podpore, svoje moči in tuje pomoči.

Zaradi (ne)politike prevozov

Carlo Bernini kritičen do ES

VERONA — »Evropsko politiko gradi danes dunajska vlada. Poskus, da bi na področju prevozov zasnovali pravo evropsko politiko, je namreč propadel v trenutku, ko je evropski komisar Van Miert dal prav Avstriji.« Tako je potožil minister Carlo Bernini, ko se je včeraj udeležil veronskega zasedanja o "blagovnem prevozu v novi evropski in zunajevropski logiki". »Dejstvo je, da Avstriji nočejo več dovoliti tolikšnega tranzita italijanskih tovornjakov, kot so ga doslej,« je nadaljeval minister. Tovornjakov, ki bi morali voziti po avstrijskem ozemlju, je 255.000, Avstriji pa omejujejo število na 222.000, čeprav jih je vozilo do sedaj čez njihovo ozemlje 255.000. Skratka, po Berninijevem trditilu Evropska skupnost sploh ni sposobna, da bi nasproti Avstriji nastopila kot zastopnica vseh svojih članic.

Minister za prevoze je navedel, da bi evropski načrt o uravnovešenju dovolilnic za vožnjo tovornjakov TIR po Avstriji oškodoval Italijo za kakšnih 30.000 dovoljenj. Načrt o porazdelitvi dovolilnic, ki ga je pripravil Van Miert, je naletel istega dne, ko ga je predložil, na nasprotovanje vseh, je še pripomnil minister Carlo Bernini, to pa pomeni, da je Van Miert izgubil zaupanje vseh. Seveda pa je vsa operacija propadla in tako se je bilo treba povrniti k dvostranskemu italijansko-avstrijskemu sporazumu, o katerem tečejo sedaj pogajanja. »Toda jaz nisem čisto nič optimist,« je malodušno zatrdil veronskim zborovalcem italijanski minister za prevoze.

Kako je z življenjskim zavarovanjem v SFRJ

Mnogokrat je izredno zanimivo čtivo tudi Uradni list te ali one države, seveda le, če odraža socialne, politične in gospodarske razmere države, v kateri izhaja. Pogostokrat namreč ugotovimo, da skuša vlada s svojo zakonodajo vzpodbuditi ali pa zavreti določene trende, ki se pojavljajo na domačih tleh; včasih skuša z zakonodajo spremeniti vsakdanjo prakso, ki postaja škodljiva na primer za narodno gospodarstvo.

V Uradnem listu Jugoslavije št. 70 iz dne 9. novembra je izšel na primer zanimiv odlok, ki ureja vprašanje zavarovanja in sozavarovanja premoženja in oseb v Jugoslaviji. Znano je namreč, da so tuje zavarovalnice že pred časom sprožile, predvsem v Sloveniji, veliko kampanjo za razvoj življenjskega zavarovanja. Vseposvods so se pojavljali zavarovalni agenti ali poverjeniki zavarovalnic, ki so ponujali ustrezne police pod "zelo ugodnimi" pogoji, večina podpisnikov pa je le računala, kolikšna bo vsota, ki jo bodo prejeli ob izteku zavarovalne dobe. Jasno je, da so premije in izplačila obračunane v šilingih ali markah. Res je tudi, da v Jugoslaviji ni bilo razvito življenjsko zavarovanje in tako so se agentje kar vrstili po hišah in pridobivali nove kliente.

Vso to dejavnost ureja zdaj gori omenjeni odlok, ki postavlja temeljne pogoje za takšno delo. Predvsem je zakonodajalec določil, kaj smejo domače (jugoslovanske) fizične in pravne osebe zavarovati pri tujih zavarovalnicah; govor je o ladjah, ki prevažajo tuje blago, o ladjah v gradnji, o investicijskih delih, ki jih opravljajo podjetja v tujini, če seveda to zahteva nalagodajalec; tudi mešana in tuja podjetja, ki delujejo v Jugoslaviji, smejo zavarovati svoje blago pri tujih zavarovalnicah, vendar samo, če je ta pogoj izrecno določen v ustanovnih aktih podjetij. Določeno je tudi, da je dovoljeno zavarovati osebe in premoženje pri tujih zavarovalnicah za tveganja, pred katerimi v Jugoslaviji zavarovanja ni.

Pa preidimo k zaključku tega postopka. Življenjsko zavarovanje v Jugoslaviji obstoja, to pa pomeni, da je delovanje agentov tujih zavarovalnic na jugoslovanskih tleh nezakonito... Odlok sicer ne predvideva kazni za kršitelje teh predpisov, vendar je samo po sebi umevno, da bo moral zakonodajalec sprejeti izrecne ukrepe proti nezakonitemu delovanju.

Osebe, ki so se zavarovale, bodo morale nadaljevati s plačilom letnih ali polletnih premij, kajti v nasprotnem primeru - ob prekinitvi pogodbe - bi zgubile vse pravice, verjetno pa jim tudi ne bi povrnila že vplačanih zneskov. Poleg tega zavarovalnici niso računali, da bodo morali plačati premije v tuji valuti. No, če bo prišlo do spremembe tečaja dinarja nasproti nemški marki in seveda tudi višja, kar bo seveda krepkeje obremenilo družinske proračune. Ne samo, tudi zavarovalni agenti bodo zašli v težave, kajti oblasti bodo lahko proti njim ustrezno ukrepale, ker so opravljali svoje posle nezakonito.

ODO KALAN

Upokojenci, ki živijo na tujem ne bodo ob italijansko penzijo

RIM — Upokojencem, ki so daljši ali krajši čas delali v Italiji in se nato dokončno naselili v tujini, se ni treba bati, da bodo zaradi tega ob pokojnino. Četudi bi namreč senat odobril normo, ki so jo že odobrili poslanci in ki uvaja strožje pogoje za pridobitev penzije v Italiji, bo to veljalo samo za bodoče upokojence. Problem, ki je razburil sindikate in patronate, zadeva bodisi tiste, ki so po nastanitvi v tujini ohranili italijansko državljanstvo, kakor za tujce, ki so delali v Italiji. Tovrstne pokojnine ("pensioni all'estero") ureja 30 ustreznih dvostranskih konvencij (pridružilo se jim jih bo še 5), ki jih je sklenila Italija z državami, kjer prebiva zajetno število Italijanov oziroma takih, ki so službovali v Italiji in se vrnili potem v domovino. Pogoji za pridobitev penzije pa niso povsod enaki: za Jugoslavijo, Švico, Liechtenstein, Kapvedrsko otoke, Urugvaj in Brazilijo je za pridobitev pokojnine dovolj, da je bilo na račun delavca vplačanih pri zavodu INPS samo za en delovni teden socialnih prispevkov; za Argentino, Avstrijo, Monaco, San Marino, Avstralijo in Tunizijo je potrebno vsaj eno leto plačanih prispevkov, za ZDA pa najmanj 18 mesecev.

Norma, ki jo je odobrila poslanska zbornica v obliki popravka k državnemu finančnemu zakonu, pa predvideva, da se minimalna doba, za katero morajo biti vplačani prispevki INPS, raztegne na 5 let za vse upravičence; kdor ne bo imel za sabo vsaj 260 dni neprekinjenega službovanja in seveda za ta čas vplačanih prispevkov, ne bo dobil penzije. Kot rečeno, pa to velja le za v bodoče.

Koliko ga je v naših žepih

RIM — Konec lanskega leta je imel vsak italijanski državljan "teoretično" v žepu 1.250.000 lir v kovankovcih in 24.000 lir v kovančkih. To izhaja iz rednega letnega poročila o denarnem obtoku, ki poroča o izdanih emisijah zavoja ga je izdelal emisijski zavod Banca d'Italia in posredoval zakladnemu ministrstvu, od koder je romalo v parlament. Decembra lani je bilo v obtoku vzdolž Apeninskega polotoka vsega skupaj za kakšnih 70.000 milijard lir bankovcev, kar pomeni obično več - dobrih 11.000 milijard lir - kakor jih je bilo ob koncu 1988. leta, in za približno 1.350 milijard lir raznovrstnih kovancev.

Preiskave in polemike teh dni nakazujejo, da je po vojni skoraj 40 let delovala...

Skrivnostna »vzporedna« Italija

Polemika o zadevi Gladio, tajni strukturi italijanskih obveščevalnih služb, ki je imela kot glavni, ustanovni cilj gverilski boj proti morebitni invaziji, že nekaj tednov polni strani italijanskih časopisov. V zadnjih dneh pa se je sprevrgla v čelno konfrontacijo med opozicijsko komunistično partijo in strankami vladne večine, ki so se, čeravno z različnimi poudarki, strnile v obrambi predsednika republike Francesca Cossiga. Če je kdo računal, da bo šla afera kolikor toliko mirno mimo, se je najbrž krepko uštel. Vprašanje pa je, ali bo po prahu sedanjih polemik, jasnejša slika o italijanskih povojnih skrivnostih, zlasti o tistih, ki so v sedemdesetih in prvi polovici osemdesetih let okrvavile Italijo. Izkušnja sicer uči, da se ob vsaki podobni aferi morda doda nekaj kock mozaiku resnice, glavni del pa ostaja vselej še zamegljen. Treba je veliko truda in naporov, da se za spoznanje več odškrne vrata in da pramen svetlobe posveti v zakulisje, vsega pa le ne uspe osvetliti. Ali bo tudi tokrat tako, ko bo senzacija mimo in ko bodo drugi dogodki pritegnili pozornost medijev in javnega mnenja?

V vseh teh tednih se marsikomu vsiljuje vprašanje, zakaj je ta afera po svoje dokaj nepričakovano bruhnila na dan? Ali zato, ker so se beneški sodniki preveč približali resnici in torej ni bilo mogoče več kriti strukture, ki je postala tudi zaradi novih razmer v Evropi zastarela in nepotrebna? Ali pa je bil prah dvignjen, da bi prikril nekaj drugega, nevarnejšega?

Izpraševanje o zakulisju je včasih lahko zavajajoče, saj je v sedemdesetih letih iskanje odgovora na »cui prodest« marsikateremu komentatorju preprečilo, da bi pravočasno spoznal dejansko naravo nekaterih družbenih pojavov. Toda k »zakulisjologiji« silijo novinarje predvsem nejasnosti in skrivnosti, zaradi katerih resnica tudi po dvajsetih letih, kot v primeru pokola v Kmečki banki na Trgu Fontana, še ni prišla na dan. Italija je ena od redkih razvitih držav, v kateri ob tako krvavih dogodkih resnice še ni bila ugotovljena in v kateri morajo svojci žrtev še vedno pritisniti na oblasti, iskati najrazličnejše vzrode, da bi bilo pravici vendarle zadoščeno, da bi bili krivci odkriti in obsojeni.

Obstoj take strukture, kot je bil Gladio, bi s pravnega vidika najbrž sploh ne bil sporen (politična ocena je drugačna in je najbrž odvisna od predelave posameznika), če bi bili ljudje lahko prepričani, da so se pripadniki res držali nalog in tistih ciljev, zaradi katerih je bila organizacija postavljena na nogo. Če bi se njeni pripadniki res urili samo zato, da bi v primeru invazije organizirali gverilsko mrežo, ki bi delovala za sovražno-kovim hrbtom in mu otežkočala prodiranje v Italijo. Toda ali so se pripadniki Gladia res strogo držali teh

navodil? Ali res niso nikoli stopili na stran pot? Ali jih ni nikoli premamila skušnjava, da bi svoje delovanje usmerili na notranjepolitično področje in z različnimi potezami pomagali ohraniti »status quo« z onespodbajanjem notranjega »sovražnika«?

Odgovori nekaterih visokih častnikov, ki so v teh dneh pričali pred beneškima sodnikoma ali pred parlamentarno komisijo za pokole, so različni. Po eni strani je gen. Inzerilli jamčil, da se Gladio ni nikoli omadeževal z nezakonitim početjem, po drugi pa je gen. Serravalle poudaril, da so zlasti ob koncu šestdesetih in začetku sedemdesetih let nekatere skupinice težile k ekstremizaciji in si postavile problem preventivne onespodobitve morebitnih notrajnih »sovražnikov«.

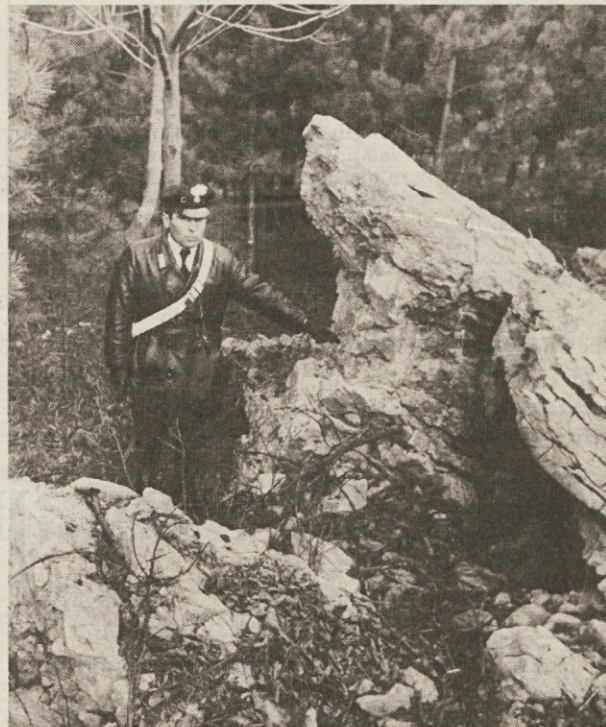
Dejstvo je tudi, da so italijanski sodniki, ki so v zadnjih dvajsetih letih vodili preiskave o neofašističnem in tudi o ultraradikalnem terorizmu, prej ali slej trčili ob zapreko obveščevalnih služb. In vselej je sklicevanje na državno tajnost onemogočilo izsleditve krivcev. Oprostilne obsodbe raznih osumljencev za pokole v Kmečki banki, na Trgu della Loggia, na brzcu Italicus, na železniški postaji v Bologni, dokazujejo, da je tako. Iskanje resnice o teh in drugih dogodkih, ki so pogojevali italijansko politično življe-

nje (»načrt solo«, spodleteli Borghesejev poskus državnega udara, zrušenje letala argo 16, ugrabitev in umor Alda Mora, zrušenje letala pri Ustici itd) je vselej trčilo ob kaznivo molčečnost visokih častnikov obveščevalne službe, ob iztirjanje preiskav. In kaj reči o dejstvu, da je bil dober del teh častnikov vpisan v tajno frama-zonsko ložo P2?

Nezaupljivost je torej upravičena. In tudi sum, da tajne strukture le niso bile tako nedolžne, kot bi jih sedaj radi prikazali. Če niso bili v črne mreže, ki so se razpredale po Italiji, neposredno vpleteni gladiatorji, je pa bila zagotovo neka podobna struktura, ki je prav tako delovala pod odkriljem obveščevalne službe. V nekaterih primerih pa celo neposredno, kot dokazujejo primeri generala Maletti-ja, stotnika La Brune, generala Miceli-ja in generala Musumecija, ki so bili med drugim tudi obsojeni zaradi kaznive molčečnosti ali celo zaradi jasnega poskusa iztiranja raznih sod-nijskih preiskav.

Sodniki, ki so vodili preiskavo o pokolu na železniški postaji v Bologni, kjer je bombna eksplozija ubila na 80 ljudi, nekaj stotin pa jih ranila, so v zaključku preiskave med drugim zapisali: »Iskanje resnice, ki je vselej zelo zapletena zadeva, je bilo v tem procesu še težavnejše, saj je bilo zavirano na vse načine in so laži, po-

skusi iztirjevanja, zarote dosegle neverjetno raven. Naloga preiskovalnega sodnika je bila zato res nevhvaležna, predvsem pa je naletela na take protimanovre, kar je vzbudilo, naj bo dovoljeno napisati, hudo grenkobo.« Bolj naprej pa so bili sodniki še jasnnejši: Indici in sledi jasno kažejo na pretresljivo ugotovitev: v naši državi je dolga leta delovala okultna skupina, ki se je posluževala tudi terorizma, da bi pogojevala demokracijo in krepila svojo osebno oblast. Pretresa dejstvo, da so se nekateri sodniki že v preteklosti približali podobnim zaključkom, njihovo delo pa je bilo na različne načine sistematično demontirano in izjavo. Obenem sili k razmišljanju ugotovitev, da je bila vrhovom terorističnega in golpističnega

Zgoraj manifestacija neofašistov v Trstu; spodaj pa na sliki Italijoti nabrežinska »pejca«

sopisi rabijo v teh dneh izraz izropal) nabrežinski skrivališči. Zakaj je to naredil in v kakšne namene, še ni jasno.

Glede na razvoj dogajanj lahko zelo konkretno domnevamo, da karabinjerji poročnika Platarotija niso sami prišli do skladišč, a da jih je kdo tja posredno ali neposredno napotil. Morda prav tisti vrhovi tajnih in obveščevalnih služb, ki so se zavedali nevarnosti, da bi kdo znal izkoristiti skrivališča Nasco za atentate in za prevratniško rovarjenje. Ne smemo namreč pozabiti, da je SID takoj po odkritju arzenala poslal v Nabrežino svojega častnika, ki je neposredno sodeloval pri pregledu najdenih zabojev orožja in eksploziva. »Pejci« se vsekakor nahajata na območju (domačini mu pravijo Trtul), ki je precej težko dostopno, globeli pa dejansko najdeš le, če veš kje so. Bivši častnik alpincev Aldo Specogna, ki je poveljeval enotam Gladia v Furlaniji-Juljski krajini, je rekel, da sta bili jami slabo zamaskirani, zaboji pa slabo skriti, to pa še ne pomeni, da so bili lahko dosegljivi. Očitno je imel kdo interes, da je treba skladišči (čimprej) odkriti.

Sodnika Casson in Mastelloni raziskujeta, ali sta nabrežinski skladišči na nek način povezani s pokolom v

gibanja zagotovljena nekaznovanost, medtem ko je bila za nekatere krivolomne častnike odprta pot do vse bolj prestižnih zadolžitev. Tisti, ki so brez-kopromisno vodili preiskave pa so bili izpostavljeni vsakovrstnemu pre-ganjanju.«

Ponekod pa je Gladio tudi neposredno posegal v življenje in delo ljudi, da bi jih politično in narodnostno pogojeval. To je primer celotnega narodnostnega mešanega območja, v katerem so bili Slovenci vselej glavna tarča pozornosti okulturnih struktur.

Tako je v Videmski pokrajini vse do polovice petdesetih let delovala »Organizacija O«, ki je bila bolj poznana pod imenom trikolora, nato pa Gladio. Vez med obema pa je polkovnik Aldo Specogna, ki je bil najprej »skladiščnik« trikolore in nato Gladia. Že pred časom smo omenili, da je bil skupaj s poklovnikom Del Dinom Specogna eden od tistih, ki je bil v štiridesetih in petdesetih letih večkrat omenjen v poročilih Primorskega dnevnika, Soče in Matajurja kot voditelj nasilnih akcij proti slovenskemu prebivalstvu. Sedaj pa se je izkazalo, da je videmsko posejal s skladišči orožja. In ta okultna vojska je, kot je pred nedavnim poudaril don Aldo Moretti, ki je v arhivu škofijske knjižnice zbral veliko dokumentov, »zbirala predvsem informacije o krajevni politični situaciji in o nasprotnikih: zal včasih tudi s podtikanji in sumničenji, ki niso bila povsem utemeljena in ki so še bolj ohladila hladno vojno«.

Toda Benečija ni bila edina tarča. V Trstu je bilo delovanje drugačno, prav tako pa je polno izrazito protislovenskih akcij. Naj omenimo le poskus bombnega atentata na slovensko šolo pri Sv. Ivanu leta 1969, ki je spodletel le za las, ali pa bomni atentat leta 1974, ki na srečo ni zahteval človeških žrtev. Pa tudi navodila SI-FAR o nadzorstvu nad slovenskimi naborniki, katerim so bili namenjeni le nekateri bataljoni in v katerih niso smeli imeti vojaških činov. In nato še skrivnosti jame pri Nabrežini.

Več kot dovolj za zahtevo, da se te zadeve pojasni, ker le tako ne bodo več zastupljale tukajšnjega in vsedr-žavnega življenja.

VOJMRIR TAVČAR

V mračnem zakulisju nabrežinskih »pejci«

Izvidnica nabrežinskih karabinjer-jev je v zgodnjih jutranjih urah 24. februarja 1972 odkrila v manjši kraški »pejci«, nedaleč od železniške postaje Bivio, pravo skladišče orožja in razstreliva. V treh zabojih so orožniki našli petnajst kilogramov plastika, pet kilogramov že pripravljenih dinamitnih nabojev, nekaj pištol, granate, detonatorje in vžigalnike. Vse je bilo v najboljšem stanju, v glavnem najno-vejše izdelave in, kot rečeno, shranje-no v treh železnih zabojih. Na njih je pisalo »Razstreliva — zažigalni mate-rija!«, v vseh zabojih, ki so imeli isti razpoznavni znak (neke vrste trikot-nik), je bilo tudi več listov v anglešči-ni, francoščini in italijanščini z navo-dili o uporabi razstreliva in izdelavi peklenjskih strojev. Na vsakem listu je bila še pripomba, da ga je treba takoj uničiti po »uporabi« materiala. Nekaj dni pozneje so karabinjerji (4. marca zvečer) odkrili v globeli nedaleč od prve »pejce« še en kovinst zabojo, na las podoben tistim, ki so jih našli pr-vič. Razlikoval se je le po spoznavnem znaku. Na prvih treh zabojih je bil na-risan trikotnik, na tem pa trije preple-teni krogi. V zaboju so našli dve po-polnoma novi pištoli, dva saržerja, šest bomb s pripravljenimi detonatorji, dve zažigalni bombi na fosfor, šest poseb-nih svetilk, daljnogled in italijanska pisana navodila.

Najdeno orožje in eksploziv so ob prisotnosti visokih karabinjerskih čas-tnikov pregledali že v Nabrežini, nato vse skupaj odnesli v Mestre, kjer so

pozneje vse zaboje uničili. Poročilo o akciji in inventar zaplenjenih stvari je sestavil poročnik Antonino Plataroti, te-danji poveljil nabrežinske karabinjer-ske čete, ki je med drugim napisal, da je bil eden izmed zabojev, ki so ga našli v jami, že odprt. Pregledu mate-riala je že v Nabrežini prisostvoval tudi oficir vojaške protiobveščevalne službe SID, saj so v železnih skrinjah našli tudi razpoznavne znake in navo-dila te službe.

Nabrežinsko odkritje je kmalu ro-malo v pozabo, o najdenem orožju in razstrelivu se ni več pisalo in govorilo, uradno pa so zadevo arhivirali. A to samo na papirju. Že isti dan po odkrit-ju so karabinjerji (ne nabrežinski, am-pak njihovi visoki častniki) in tajne službe (SID, Sifar, Sismi) začele široko akcijo o nabrežinskih skladiščih, o ka-terih je marsikdo dobro vedel, da gre za eno izmed 139 skladišč tajne orga-nizacije Gladio. Že nekaj dni po od-kritju sta šef »oddelka R« vojaške taj-ne službe Fausto Fortunato in general Gerardo Serravalle, ki je bil odgovo-ren za navačenje članov pripadnikov Gladia, sporočila nadrejenim (babe tudi karabinjerjem), da sta bili nabre-žinski »pejci« uradni Nasco (skladišči Gladio), v katerih so gladiatorji hranili sedem zabojev orožja in razstreliva. Od poročila SID pa beneška sodnika Felice Casson in Carlo Mastelloni, ki preiskujeta afero Gladio in ozadje pe-toveljskega atentata, poznata samo to kratko poglavje, nad vsem ostalim je

Zasedanje predsednikov delovne skupnosti Alpe-Jadran

Konkretne možnosti integracije in razvoja

MILAN — Zadnji dve leti delovanja delovne skupnosti Alpe-Jadran sta bili res uspešni. V teh zadnjih dveh letih so bili uresničeni glavni cilji, za katere je skupnost pred dvanajstimi leti sploh nastala.

S temi besedami predsedujočega Giuseppea Giovenzane, sicer predsednika Dežele Lombardija, se je včeraj v Milanu začelo plenarno zasedanje predsednikov osemnajstih članic delovne skupnosti. Deželo Furlanijo-Julijsko krajino sta zastopala predsednik Biasutti in odbornik za zunanje odnose Carbone, Republiko Slovenijo pa predsednik slovenske vlade Peterle in zunanji minister Rupel.

Sicer pa je predsednik Giovenza na svojem uvodu navrgel celo vrsto problemov, tako političnega kot gospodarskega značaja, s katerimi se mora sedaj spoprijemati delovna skupnost — tu gre predvsem za proces integracije dvanajstih držav članic Evropske skupnosti, do katere prihaja naglih korakov. Delovna skupnost Alpe-Jadran se lahko ponaša, da je predhodnica tega zgodovinskega procesa, saj je s svojim zgledom nakazala pot po kateri priti do čim širšega sodelovanja med narodi. V tem okviru je seveda bilo veliko govora o pobudi Pentagonale, ki so jo meseca avgusta v Benetkah podpisali predstavniki Italije, Jugoslavije, Avstrije, Češke, Slovaške in Madžarske in katere cilj je prav širjenje medsebojnega sodelovanja v tem srednjeevropskem prostoru. V tem kontekstu je naloga delovne skupnosti Alpe-Jadran zelo važna: osrednjim vladam mora predlagati konkretne in izvedljive načrte, s katerimi doseči čimvečjo integracijo med državami. Zaradi tega bi morala delovna skupnost postati tudi na institucionalni ravni sogovornik Evropske skupnosti in se z njo dogovarjati o spornih problemih.

Predsedniki dežel, regij, republik in županij članic skupnosti Alpe-Jadran so v obširni razpravi ugotovili, da nudi sedanja faza razvoja v Evropi, za katero je značilno vzpostavljanje novih odnosov med državami zahodne, srednje in vzhodne Evrope, ki temeljijo na procesih integracije, demokratizacije in liberalizacije, nove možnosti gospodarskega in družbenega razvoja teh držav na poti k "skupnemu evropskemu domu", ki predstavlja za prebivalce tega območja ideal in stično točko med Evropo gospodarske skupnosti in ostalim delom Evrope. Ravno tako so bili mnenja, da ta proces gospodarske in družbene integracije, pri nastanku katerega je tudi delovna skupnost sodelovala s posredovanjem idej in izkušenj v duhu sklepov helsinške listine, priča tudi o neposrednem prispevku, ki ga lahko dežele nudijo pri snovanju sporazumov in velikih političnih načrtov. Poudarili so, da je potrebno podpirati razvoj deželne

avtonomije, varstvo etničnih in kulturnih značilnosti manjšin in oblike mednarodnega sodelovanja med deželami, kajti regionalizem predstavlja najprimernejšo in naj-sodobnejšo metodo za upravljanje kompleksnih demokratičnih procesov današnje dobe in tudi bistveni element za ustvarjanje in doseganje strateškega cilja stabilnosti in sodelovanja v Evropi.

Še posebej so poudarili, da je iz tega stališča potrebno zagotoviti smotne oblike sodelovanja s tekočimi pobudami meddržavne kooperacije v okviru Pentagonale s ciljem, da se dosledno ohranjajo pristojnosti, ki jih notranja ureditev posameznih držav zagotavlja deželam na raznih področjih in da se zagotovi institucionalna vloga dežel, ki so komplementarni partnerji centralnih vlad pri realizaciji programov in projektov v skladu s vodilno idejo, ki predvideva nove in pomembnejše vloge dežel znotraj evropske zgradbe. Z zadovoljstvom so sprejeli izjave, ki jih je na simpoziju o gospodarskem sodelovanju v delovni skupnosti Alpe-Jadran in o integraciji evropskega gospodarstva, ki je bilo v začetku novembra v Milanu, dal podpredsedujoči komisiji Evropske skupnosti poslanec Pandolfi, ko je posebej poudaril možnost sodelovanja med delovno skupnostjo in evropsko skupnostjo pri ustvarjanju evropske politike velikih omrežij (promet, energija, telekomunikacije in informatika), raziskav in tehnološkega razvoja in reševanja problemov okolja, kot tudi izjave zastopnika italijanskega ministrstva za zunanje zadeve v zvezi s polnopravnim vključevanjem regij v realizacijo pobud, ki jih predvideva Pentagonala. Sklenjeno je bilo zato, da se sprejmejo vse pobude, ki se nanašajo na sklepe simpozija v Milanu, z namenom, da se pospeši proces gospodarskega sodelovanja med deželami Alpe-Jadran in da se okrepi vloga skupnosti Alpe-Jadran v Evropi in v odnosih z evropskimi institucijami, ter da dalje iščejo priložnosti za sodelovanje s skupnimi projekti pri programih, ki jih je Evropska skupnost že začela izvajati ali jih namerava izvajati v bodoče na področjih, ki so posebej pomembna za razvoj medregionalnega sodelovanja.

Prihodnji predsednik v naslednjem dvehletju bo Josef Ratzembock iz Gornje Avstrije. Na plenarnem zasedanju so sprejeli tudi še nekaj drugih sklepov o notranji reorganizaciji, sprejeli so skupno resolucijo o civilni zaščiti, sprejeli madžarsko regijo Baranya kot aktivno članico, glede prošnje Bosne in Hercegovine ter Črne gore, da bi tudi ti dve republiki postali članici delovne skupnosti, pa so sklenili, da bodo o tem vprašanju govorili na prihodnjem zasedanju.

ALEKSANDER SIRK

Pogovor z ravnateljico Tamaro Blažino pred občnim zborom Pri SDZPI se vztrajno zavzemajo za stalno kakovostno rast tečajev

Pojutrišnjem bo Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje polagal obračun enoletnega dela. Lanskega decembra je slavila ta naša dragocena ustanova desetletnico nastanka, v tekočem enajstem letu obstoja pa bo zaokrožila jubilej v zavesti, da je počela in žanje s svojo izobraževalno dejavnostjo lepe uspehe, a temu ustrežno se bo znala odzvati tudi nastopajočim izizvom krajevine, deželne in v določenem pogledu mednarodne narave. Toda pogledjmo, kaj je odvrnila na naša vprašanja zborov ravnateljica SDZPI Tamara Blažina, ko smo jo dva dni pred občnim zborom zmotili v njeni pisarni.

Bi nam kratko orisali rojstvo in značilnosti Zavoda?

Naš zavod je bil ustanovljen leta 1979, soustanovitelji pa so bili Slovensko deželno gospodarsko združenje, Kmečka zveza, Sindikat slovenske šole, Dijaški dom, Krožek absolventov slovenske trgovske akademije "Žiga Zois" (KASTA) in videmski Zavod za slovensko izobraževanje, ki so redno zastopani v našem upravnem odboru. DZPI je seveda uradno priznan, saj je bil zasnovan v smislu deželnega zakona št. 76 iz leta 1982, ki predvideva izrecne letne finančne prispevke za takšne zasebne ustanove.

Po kakšnem ključu podeljuje Dežela denar?

Ravna se po parametrih, ki so enaki tako za nas kot za druge tovrstne zavode in ki upoštevajo število učnih ur, številčni odziv tečajnikov in podobno.

Vam je teh sredstev dovolj?

Toliko, da lahko z njimi krijemo stroške. Sicer pa prejmemo občasno še kakšen dodaten prispevek, tako smo dobili letos 30 milijonov lir, s katerimi smo posodobili didaktično opremo; kupili smo videoregistrator, grafoskop, računalnike in še marsikaj.

Kaj pa prostori?

Lastnega nimamo. Kot vidite, smo v teje stavbi gostje Dijaškega doma, z zadostjenjem pa lahko povem, da je Dežela naposled sprejela prošnjo, ki smo ji jo naslovili že pred leti, in nam nakazala 800 milijonov lir za obnovitev tega poslopja, četudi ni naše, pod pogojem, da bo vsaj še 20 let služilo izobraževalnim smotom. Dela bi se morala začeti prihodnje leto, in nam nakazala 800 milijonov lir za obnovitev tega poslopja, četudi ni naše, pod pogojem, da bo vsaj še 20 let služilo izobraževalnim smotom. Dela bi se morala začeti prihodnje leto, in nam nakazala 800 milijonov lir za obnovitev tega poslopja, četudi ni naše, pod pogojem, da bo vsaj še 20 let služilo izobraževalnim smotom.

Ostanimo za kak trenutek še pri prostorih: tu imate osrednji sedež, v Gorici imate podružnico, v Benetkah Sloveniji pa...

Nič. Prva leta smo priredili nekaj tečajev slovenščine, potem pa smo se jim morali odreči; tudi zato, ker tam Slovencev uradno ne priznavajo in nismo mogli dobiti denarja. Očitno bo treba počakati na zaščitni zakon... V Gorici pa imamo seveda prav tako lasten sedež, kjer vodimo letos osem tečajev, tako da jih je s sedemnajstimi tržaškimi trenutno vsega skupaj petindvajset.

Za naše razmere kar lepo število! Res je. Mislim celo, da smo v tem pogledu že nekje pri višku. Odslej bo treba usmeriti vse sile v to, da takšno količinsko raven ohranimo neokrnjeno. Hkrati si bomo seveda prizadevali za nadaljnje izboljšanje kakovostnega nivoja, da bi naša izobraževalna ponudba še v večji meri ustrezala

Ravnateljica SDZPI Tamara Blažina

potrebam manjšinskega gospodarstva in uspešno kljubovala izizvom sodobnega tehnološkega razvoja.

Gotovo imate v mislih kakovostni skok, ki pa predpostavlja nadaljnjo poglobitev utečenega sodelovanja z gospodarskimi dejavniki pa še kaj.

Sodelovanje z našimi gospodarskimi strukturami seveda teče, tako na primer z bančno in gostinskimi sekcijami Slovenskega deželnega gospodarskega združenja in Tržaško kreditno banko, vendar bi bilo treba sprožiti trajnejše oblike sodelovanja, recimo tudi pri programiranju tečajev. Tržna ponudba se pač širi, a z njo se postruže konkurenca in tu pa tam kakšnega mladega človeka zamika Milan; deloma zato, ker jim to narekuje čisto posebna miselnost, deloma pa, ker jih privablja novi specializirani poklicni profili. Seči moramo torej po vse višjih oblikah izobraževanja, tudi zato, ker je zmerom več študirajoče mladine oziroma že zaposlenih ljudi, ki se čedalje množičneje zanimajo tudi za podi-

plomske tečaje, da na njih izpopolnijo znanje in stopijo v korak s časom. Sicer pa takšne tečaje priporoča tudi Dežela in jim namenja lepa finančna sredstva. Radi bi imeli tudi več predpoklicnih tečajev, vendar je za to zainteresiranih premalo dijakov; če namreč število ne doseže po predpisih določene spodnje meje (ki je za nas, Slovence, še nekoliko nižje), tečaja pač ne moreš organizirati. Idealno bi bilo tudi, da bi lahko prirejali tečaje za vse poklice, a v danih razmerah to ni mogoče; vrzel bi začasno lahko zapolnili tečaji v slovenščini pri deželnem zavodu IRFOP - teh pa ni.

Koliko tečajnikov imate tačas in za kaj se najbolj zanimajo?

Med 300 in 350. Največje zanimanje je za informatiko in tuje jezike - v Trstu se učijo predvsem srbohrvaščine, kot to zahteva predvsem trgovinsko poslovanje z Jugoslavijo, v Gorici pa angleščine, ki je na šoli ne poučujejo, pa tudi za psihologijo prodaje in marketing ter kmetijstvo.

Kaj nam poveste o učnem osebjem?

Z njim smo zadovoljni, saj gre za stalne profesorje, ki vodijo dveletne poklicne tečaje, za večerne tečaje pa se naslanjamo na sodelavce iz Slovenije (zlasti strokovnjake za vinarstvo, vrtnarstvo in kmetijstvo sploh) in včasih tudi iz Italije; lani smo s sodelovanjem Zveze slovenskih kulturnih društev priredili npr. tečaj za animatorje v izvedbi strokovnjakov iz Milana. Naše učno osebje redno sodeluje na deželnih tečajih za ažurniranje in izpopolnjevanje, redno se sestajajo in izmenjujejo izkušnje s italijanskimi kolegi, da bi z združenimi močmi razvzgojili kak skupen problem, sodelujemo pa med drugim tudi z delavskimi univerzami v Sežani, Ljubljani in Krškem, z gostinsko šolo v Izoli in s kmetijsko-veterinarskim zavodom v Novi Gorici.

Še par besed ob vaši skupščini.

Naš zavod mora graditi svežo podlago manjšinskemu gospodarstvu, a ne samo to: vse bolj bomo stremeli k vključevanju tudi na druga dejavnostna področja, od socialnega pa do kulturnega, zato je želeli, da se sodelovanje s slovenskimi ustanovami in organizacijami še raztegne in da se v tem sklopu prične učinkoviteje obravnavati tudi problematika naše Benečije.

Razgovor zapisal DRAGO GAŠPERLIN

Protestno zborovanje in stavka zaradi preglavic s parkiranjem

PIRAN — Obalni odbor sindikata delavcev gostinstva in turizma in obalni odbor sindikata delavcev v trgovini sta sprejela protestno izjavo zaradi omejitve prometa oz. parkiranja v mestu Piran, saj naj bi bili zaradi neprimerne ureditve cestnih predpisov prizadeti tako zaposleni, kot tudi občani. Najbolj naj bi bili prizadeti zaposleni v turističnih, gostinskih, trgovskih obratih, v družbenem in privatnem sektorju. V teh trenutkih je vsak izgubljeni dinar lahko izrednega pomena in ima lahko dolgoročne posledice, ki bi jih kasneje težko odpravljali. Če do začetka decembra oba sindikalna odbora Obalnega sveta sindikatov Koper ne bosta prejela zadovoljivih odgovorov, bosta organizirala protestni shod in stavko vseh turističnih, gostinskih, trgovskih in drugih obratovalnic. B.Š.

Pomagajmo Sloveniji v stiski

V uredništvu Primorskega dnevnika v Gorici so darovali: družina Klanjšček 200.000 lir.

Pri Kmečki banki v Gorici so darovali: N.N. 100.000 lir.

Pri Kmečki zvezi so darovali: Zdenko Floridan in Maja Demšar 100.000 lir, Anton Floridan 50.000 lir, Edvard Racman (Miličev) 50.000 lir, Štefanija Legiša 10.000 lir. Denar so že nakazali na tekoči račun pri TKB.

Pri SKD Tabor so darovali: Tončka Sosič 50.000 lir, Savina Remec 50.000 lir, Bogomir Škabar 20.000 lir, Viktor Sosič (Perač) 100.000 lir, Mimica Jerič 50.000 lir, Zmaga Malalan 50.000 lir, Luciano in Laura Pavatich 50.000 lir. Denar so že nakazali na tekoči račun pri TKB.

Pri Skladu "Mitja Čuk" so darovali: prof. Ubaldo Vrabec 100.000 lir, družina Giulia Pertota 100.000 lir.

Pri Hranilnici in posojilnici na Opčinah so darovali: Radoš Možina 1.000.000 lir, Mario Gombač 100.000 lir, Wanda in Oskar Čok 50.000 lir, Luciano Vidau 100.000 lir, Vanda Husu in Emil Bole 200.000 lir, Grgič (Padriče 62) 100.000 lir, Marija in Bruno Kalc (Trebče 69) 50.000 lir, družina Albin Škabar (Repen 101) 50.000 lir, Lidija Kapun 50.000 lir, Walter Romano 50.000 lir, Tanja in Edi Ferluga 100.000 lir, Nevenka in Vinko Mah-

ne-Kalin 100.000 lir, Marko Perčič 50.000 lir, Vida Cergol 20.000 lir, Marija in Jordan Capponi 100.000 lir, Carlo Čok 100.000 lir, N.N. 100.000 lir, Tamara in Igor Čok 100.000 lir, Milena Poženel in Danila 80.000 lir; v spomin na Marijo Petaros darujeta Marija in Sandi Cergol 20.000 lir; v spomin na Adelo Bezek iz Sežane darujeta Olga in Ludvik Grgič 30.000 lir; namesto cvetja na grob pokojnih Marije Daneu, Marina Starza, Pierine Starc vd. Sigmund in Antona Lukše daruje Marjan Starc 100.000 lir.

Na sedežu Slovenskega deželnega gospodarskega združenja so

darovali: Alenka in Pino Rudež 400.000 lir, Virgilio Perini 50.000 lir in CGR srl 300.000 lir.

Pri Hranilnici in posojilnici v Nabrežini so darovali: Mirko Pahor 50.000 lir, Franc Kocjančič 50.000 lir, Alojz Rogelja 50.000 lir, Sonja in Stanko Budin 200.000 lir, Kazimir Milič 50.000 lir, Liljana in Radi Kravanja 100.000 lir, Jasna Strgar 50.000 lir, Valter Knez 50.000 lir, Manica in Evgen Legiša 100.000 lir, Marija Gruđen 50.000 lir, Neva Daneu 50.000 lir, Pekarna Grilanc 100.000 lir, družina Buzan 100.000 lir, Tecnomarmi Nabrežina 100.000 lir.

Koncert za poplavljenca na Radiu Koper

Na slovenskem programu Radia Koper bo danes ob 15. uri na sporedu posnetek s prireditve, ki je bila v četrtek zvečer v koprskem gledališču. Izkupiček prireditve je v celoti namenjen za odpravo škode, ki jo je pred nedavnim povzročila poplava v Sloveniji. Prireditve samo so sponzorizirala podjetja s Koprščine in okolice, s prispevki posameznikov in podjetij ter z dražbo slik, ki jih je podarila Obalna galerija, pa so organizatorji zbrali 365.000 dinarjev.

Na Dobrodelnem koncertu za poplavljenca, tak je bil namreč naslov prireditve, ki je bila zasnovana v celoti v istrskem in primorskem duhu, sta nastopali ženska pevska skupina Stu ledi iz Trsta z izborom ljudskih pesmi od Istre do Rezije in skupina Istranov s programom *Lodrica toči kar ima*. Gre za zanimivo in novo prireditev, katere vezna nit je trgateg. Sestavljajo jo narečni teksti istrskega pesnika Edelmara Jurinčiča, ljudske pesmi manjške skupine iz okolice Kopra, viže violinista Daria Marušiča in godca na bajs Emila Zonte.

V Grahovem blizu Cerknice

Padlemu pesniku F. Balantiču odkrili spomenik

GRAHOVO (CERKNICA) — Cerkniška občina in Društvo slovenskih pisateljev sta se s predvčerajšnjo slovesnostjo v Grahovem pri Cerknici oddolžila spominu na tragično umrlega pesnika Franceta Balantiča. Pokojnemu so odkrili spomenik, njegovo literarno delo pa počastili s kulturnim programom. France Balantič se je rodil leta 1921, niti dvaindvajset let pa mu še ni bilo, ko je preminil in sicer v noči od 23. na 24. november 1943 med napadom Tomšičeve brigade na domobransko postojanko v Grahovem.

Ob odkritju spomenika, ki ga je oblikoval arhitekt M. Loboda, je v imenu slovenske vlade spregovoril minister za kulturo Andrej Capuder, slavnostni govornik pa je bil pesnik Dane Zajc. V kulturnem programu, ki ga je uvedel predsednik cerkniške občine Janez Okoliš, so sodelovali učenci domače šole, mešani cerkveni pevski zbor iz Starega trga, dalje pesnik in literarni zgodovinar France Pibernik, ki je spregovoril o življenju in delu pokojnega, pa še igralec Boris Kralj (z recitacijo). Pibernik je med drugim predlagal, naj bi slovenski založniki v celoti natisnili Balantičevo literarno zapuščino.

V uredništvu Primorskega dnevnika v Trstu so darovali: družina Starec 100.000 lir, Amalija in Mirko Kjuder 50.000 lir, družina Ukmar (Križ) 20.000 lir, družina Sternad 50.000 lir, Sara in Nina 50.000 lir, družina Kralj-Berdon (Trebče) 50.000 lir, Ksenija in Boris Nadišek 50.000 lir, sekcija VZPI-ANPI Repentabor 250.000 lir; v počastitev spomina Jožka Sigulina daruje družina 500.000 lir; v spomin na drago teto Pino Doles ob 10. obletnici smrti darujejo Neva, David in Elda 50.000 lir; v spomin na svojo ženo daruje mož Ernest Danev 50.000 lir; v spomin na pokojne svojce darujeta Mara in Ladi Milič 50.000 lir; v spomin na moža Pinota, brata Lucianota in starše daruje Valerija Čuk (Trebče 142) 25.000 lir; ob tretji obletnici smrti nepozabne hčerke Nade se je spominja mama in daruje 50.000 lir; namesto cvetja na grob našemu dragemu Jožku Sigulinu darujejo vsakinja Francka in nečaka Marica in Ciril z družinama 200.000 lir.

Tokrat tudi tekmovanje med primorskimi zbori

Po prvem nizu koncertov, ki so se zvrstili od začetka februarja do prvih dni maja, se danes začenja jesensko-zimski del revije Primorske poje (razpored revije objavljamo ob strani). Otvoritveni koncert drugega dela te najmnostičnejše prireditve zborovskega petja bo danes ob 17. uri v Idriji. Med drugim se bo občinstvu predstavil tudi mačkoljanski MePZ Primorsko, ki ga vodi Anton Baloh.

Ob letošnji 21. izvedbi Primorske poje so si organizatorji - Zveza pevskih zborov Primorske in Zveza slovenskih kulturnih društev - zastavili zahteven cilj, da bi v ta množični praznik zborovstva vnesli nekaj novosti. Predvsem z namenom, da bi revijo predstavili v drugačni obliki, jo vpeli v možnost kakovostnejših razsežnosti in tako uvedli tudi izrazitejšo tekmovalnost. Primorska poje je od vsega začetka v prvi vrsti koncertni prikaz slovenskega zborovskega poustvarjanja na ozemlju, ki se razprostira od Bovca do Pirana, od Benetije do Postojne. V srži prireditve je od vsega začetka misel o srečevanju in z bliževanju zborovskih skupin z obeh strani meje. Zato tekmovalni značaj nikoli ni bil preveč poudarjen, naglas je bil prej na pomembnosti spoznavanja med pevci iz različnih krajev in z različnimi izkušnjami. Ob letošnji izvedbi se je Primorska poje razdelila v dva kroga: prvi je bil že spomladi, v njem je na 19 koncertih (šest le-teh je bilo v zamenjstvu) nastopilo 125 primorskih zborov, med katerimi je strokovna komisija izbrala 30 najboljših. Ti se bodo s petimi pesmimi predstavili na koncertih drugega kroga: prvi bo, kot že omenjeno, danes v Idriji, nato v Kopru, Postojni, Ajdovščini, Bovcu, Ilirski Bistrici, Novi Gorici in še v Trstu, tokrat v gledališču Miela Reina. Ob skupinah z onstran meje bo med najboljšimi zapelo sedem zborov, ki delujejo v zamejstvu: že omenjeni MePZ Primorsko, nato po časovnem

zaporedju DPZ tržaške Glasbene matice pod vodstvom Stojana Kureta, doberdobski MePZ Hrast pod vodstvom Hilarija Lovrenčiča, števerjanski MePZ F. B. Sedej pod vodstvom Tomaža Tozona, MPZ Vasilij Mirk s Proseka in Kontovela pod vodstvom Mirana Žitka, kriški DPZ Vesna pod vodstvom Bogdana Kralja in MePZ Primorec-Tabor iz Trebče in z Opčin pod vodstvom Matjaža Šteka. Kot gosta pa bosta nastopila MPZ C. A. Seghizzi v Ajdovščini in MPZ Val Rosandra CRAL v Trstu.

Po mnenju Ignacija Ote, dolgoletnega strokovnega svetovalca za glasbeno dejavnost pri ZSKD in zamejskega koordinatorja Primorske poje, je letošnja novost (ki je sicer še »preizkusnega« značaja) le nekoliko omejujoča glede na klasično zasnovano te revije. Ob razdelitvi je namreč večji del organizacijskih težav prešel prav na ramena zamejskih organizatorjev, ki so se morali soočiti s prostorsko utesnjeno razpoložljivostjo glede na število zborov v zamejstvu. Ker so se onstran meje odločili, da letošnje koncerte prvega kroga združijo s sicer običajnimi občinskimi zborovskimi revijami, se je že ob otvoritvi letošnje izvedbe izčrpal začetni smisel prireditve. Tako so onstran meje zbori nastopili kar na domačih tleh, na naši strani pa so se pojavile težave s prostori in posledično prenatrpanostjo nastopajočih. Zaznavno prikrajsno je, žal, izzvenelo tudi vsakoletno sodelovanje med obema slovenskima prostoroma, seveda pa ni prišlo niti do običajnega prepletanja med nastopajočimi.

Mimo teh pomislekov, ki bodo verjetno bolje prišli do izraza ob zaključku revije, bo tudi letošnja Primorska poje spremljala priložnostna brošura, ki bo izšla ob tem drugem koncertnem nizu. Pevske večere pa bosta zabeležili še tržaška in koprski radijska postaja.

(dam)

Ladjedelnica tone v izgube

IZOLA — Tako kot vse jugoslovanske ladjedelnice se je tudi izolska ladjedelnica 2. oktober znašla v globoki krizi. Časi utečenih poslov z remontni sovjetskih ladij so minili, kmalu pa se je izkazalo, da ob trenutnih pogojih poslovanja Izola ne more niti približno konkurirati ladjedelnici s Daljnega vzhoda in zahodne Evrope.

Zaradi naštetega je izolska ladjedelnica 2. oktober že poletno poslovanje končala s 15,6 milijona izgube, do konca leta pa računajo, da se bo izguba povzpela na 29 milijonov dinarjev. Direktor ladjedelnice Igor Požar omenja več razlogov za slabo poslovanje. Med prvimi je nerealen tečaj dinarja, ladjedelnice pa je še dodatno prizadel letošnji padec tečaja dolarja, po katerem obračunavajo vse storitve. Z zakonom, ki je omejil obseg izvoza na kliniško območje, so z blagovno listo ladjedelnici tudi določili vrednost remontnih storitev za sovjetske ladje in sicer na 1,87 milijona dolarjev, kar pomeni kar 62-odstotno zmanjšanje v primerjavi s preteklimi leti.

»Ob takih pogojih z realizacijo krijemo le 80 odstotkov vseh proizvodnih stroškov in prispevkov ter dajatev, ki bremenijo gospodarstvo. Da bi zmanjšali izgubo, bi morali v ladjedelnici zmanjšati število zaposlenih najmanj za 150 (sedaj 2. oktober zaposluje 350 delavcev) in poiskati alternativne programe, ki bi pritegnili tudi tuji kapital. Eden od možnih programov, za katerega se zanima tudi partner iz Avstrije, je preusmeritev na remont in servisiranje manjših plovih objektov, predvsem turističnih plovil. Za to pa bi morali zgraditi nov pomol in zagotoviti ustrezno število privezov, za kar potrebujemo vse potrebno gradbeno dokumentacijo in soglasje,« meni Igor Požar.

IZTOK UMER

Tudi v Tomosu napeto vzdušje

KOPER — Zaradi nepravočasno in le delno izplačanih osebnih dohodkov, je »zavrelo« tudi v koprskem Tomosu v stečaju. S prekinitvijo dela so pred nekaj dnevi izrazili nezadovoljstvo predvsem delavci v Tomosu 1 (proizvodnja dvokoles), kjer je okrog 700 od 1.200 zaposlenih v tem podjetju bolj glasno zahtevalo pojasnila v zvezi z izplačilom plač, pa tudi v zvezi s končanjem stečajnega postopka.

Glede plač je treba povedati, da bi jih Tomosovci morali dobiti v ponedeljek, dobili pa so jih šele v četrtek. In to samo 40% plače po novi kolektivni pogodbi. Več denarja zaradi likvidnostnih težav ni bilo moč zagotoviti. Čeprav nezadovoljni, so delavci izplačilo vzeli, nato pa ugotovili, da med njimi ni nikakršnih razlik, da zahtevnost dela ni upoštevana. To je bilo olje na ogenj in rezultat je bila prekinitev dela, ki je trajala dobro uro.

Seveda so se takoj začeli pogovori med vodstvom podjetja, sindikatom in stavkovnim odborom ter delavci. Vodstvo je pojasnilo, da gre za prvi del plače, ki upošteva samo izhodiščne vrednosti kategorij po kolektivni pogodbi in da bodo ob dokončnem izplačilu - to naj bi se zgodilo do 28. novembra - pri plačah upoštevala tudi razlike in razni dodatki.

Neglede nato delavci v Tomosu menijo, da je treba proučiti novo sistematizacijo delovnih mest, ki se zdaj bistveno razlikuje od stare, ki je upoštevala kar 36 plačilnih razredov. To naj bi se zgodilo v prvi polovici novembra. Predstavniki sindikata in stavkovnega odbora so po dogovoru z vodstvom za 3. december napovedali stavko, če do 28. novembra osebni dohodki ne bodo izplačani v celoti. Delavcem je bilo zagotovljeno, da bo stečaj Tomosa končan do 31. 12.

DUŠAN GRČA

ELEKTROGOSPODINJSKI STROJI
TRST - Ul. Teatro Romano 9/2 - Tel. 60514

- S. Servis**
- P. Profesionalnost**
- Q. Kvaliteta**
- R. Prihranek**

5 LET GARANCIJE za elektrogospodinske stroje **ZOPPAS** in pri pralnih strojih **ZOPPAS** 10 let za boben in košaro.
ZOPPAS jih naredi neuničljive.

Spored Primorske poje

IDRIJA - nedelja, 25. 11. 1990, ob 17. uri
OSNOVNA ŠOLA J. MIHEVCA

1. MePZ PRIMORSKO MAČKOLJE
zborovodja: **Anton Baloh**

Aldo Kumar	DRIM DRIM DRIMALA
Radovan Gobec	NE OURI, NE SEJAJ
Janez Močnik	KDOR JIH BERE
Marij Kogoj	STOJI, STOJI MI POLJE
Marko Sofianopulo	MARINARESCA

2. OKTET SIMON GREGORČIČ KOBARID
umetniški vodja: **Metod Bajt**

Metod Bajt	PRI FARNI CERKVICI
Danilo Bučar	USPAVANKA
Luka Kramolc	LASTOVKI V SLOVO
Peter Jereb	O KRESU
Argenjev Slavjanski	TARI BARI

3. MePZ VOLČE KOBARID
zborovodja: **Slavica Mlakar**

Vasilij Mirk	DEKLE, TO MI POVEJ
Giovanni Gastoldi	QUESTA DOLCE SIRENA
Lojze Lebič	TRAUNICE SO ŽIE ZALENE
Karol Pahor	PA SE SLIŠ
Vinko Žganec	PJESME IZ MEDJIMURJA

4. MoPZ SREČKO KOŠOVAL AJDOVŠČINA
zborovodja: **Klavdij Koloini**

Pavel Šivic	ZV' ŽAVOSTNA
Pavel Šivic	ČIST NORA PESM
Pavel Šivic	ANA PESMCA S PAŠE
Pavel Šivic	O FRISNEM LUFTU
Pavel Šivic	AUFBIKSARSKA

KOPER - sredi, 28. 11. 1990, ob 20. uri
GLEDALIŠKA DVORANA

1. DEKLIŠKI PEVSKI ZBOR GLASBENE MATICE TRST
zborovodja: **Stojan Kuret**

Jakob Gallus	REGNUM MUNDI
Pekka Kostianen	KONSERTTI
Pavle Merku	TRE CANZONCINE TRIESTINE
Pjotr I. Čajkovski	BEZ PARI DA BEZ VREMENJI
Pavle Merku	ČARNI KOS I. IL

2. MePZ LIPA ŠEMPAS
zborovodja: **Miran Rustja**

Orlando Di Lasso	O OCCHI, MANZA MIA
Franjo Delak	TIHO JE LEGEL MRAK
Vasilij Mirk	DEKLE, TO MI POVEJ
Milan Pertot	KAMBRA
Nace Frelih	SLOVENSKA DOMOVINA

3. MoPZ PROVOX NOVA GORICA
pevovodja: **Joško Harej**

Danilo Bučar	TAM KJER PISANA SO POLJA
Zorko Prelovec	OH, DA JE ROŽA MOJE SRCE
Ubald Vrabec	SINOČI ME DEKLE JE VPRAŠALO
Ubald Vrabec	V SPOMIN IVANU CANKARJU
France Marolt	MOJA KOSA

POSTOJNA - petek, 7. 12. 1990, ob 20. uri
V KULTURNEM DOMU

1. MOŠKI OKTET ŠKOFIJE
umetniški vodja: **Dolores Šturm**

Hrabroslav Volarič	ENO DEVO LE BOM LJUBIL
Ubald Vrabec	SINOČI ME DEKLE JE VPRAŠALO
Aldo Kumar	CARA MAMA
Ivan Šček	LONDONDERY AIR
Vasilij Mirk	NA TRGU

2. MoPZ KUD KAROL PAHOR PIRAN
zborovodja: **Helena Jureš**

Jakob Gallus	ECCE QUOMODO MORITUR
G. Gastoldi	
A. Mihelič	AMOR V ČOLNU
Alojz Srebotnjak	GLOBOKA REKA
Ameriška ljudska	AFTER DARK
Ciril Pregelj	SEM SE RAJTOV ŽENITI

3. MEŠANI MLADINSKI CERKVENI ZBOR VIPAVA
zborovodja: **Damjana Božič**

Jakob Gallus	RESONET IN LAUDIBUS
Anton Foerster	GLOBALA REKA
Koroška ljudska	O, TI PREBURNA ŽENSKA STVAR
Fran Gerbič	BUČELAR
Črnska duhovna	WHERE YOU THERE

4. PAZ VINKO VODOPIVEC LJUBLJANA
zborovodja: **Andrej Misson**

Jakob Gallus	CLARE VIR
Felix Mendelssohn	BEATI MORTUI
Jakob Jež	LJUBEZEN SE PRIME
Zorko Prelovec	JAZ BI RAD RUDEČIH ROŽ
Rado Simoniti	A ČA

AJDOVŠČINA - sobota, 8. 12. 1990, ob 20. uri
KULTURNI DOM

1. KOMORNI MOŠKI ZBOR IZOLA
zborovodja: **Oskar Trebec**

Jakob Gallus	ASCENDIT DEUS
Zorko Prelovec	NAGELJNI RDEČI
Samo Vremšak	MURA, MURA,
	GLOBOKA SI VODA TI
Anton Foerster	VEČERNI AVE
Danilo Švara	OH, MAMKA VI, VI

2. DEKLIŠKI PEVSKI ZBOR ŠMARJE
zborovodja: **Rozana Koštil**

Danilo Bučar	KAKO BOM LJUBILA
Dve ljudski iz Istre	AELOU
	POJMO MI JELE NA SAMANJ
Aldo Kumar	MILE MI MOJE ŠKALICE
Pavle Merku	SONCE LJUBO
Jakob Jež	IGRAJ KOLCE

3. MoPZ C. A. SEGHIZZI - GORICA
zborovodja: **Giancarlo Bini**

Cecilia Seghizzi	A MI BASTE UN FIL DI LUNE
Marco Sofianopulo	CHE' VIOLUTE PALIDUTE
Giulio Viozzi	VIN E ACQUA
Marco Sofianopulo	AL CIANTE' L GIAL
Giancarlo Bini	E CHE NININ GADIN

4. MePZ HRAST DOBERDOB
zborovodja: **Hilarij Lavrenčič**

P. Swverts	EX LIBRIS
Ubald Vrabec	RDEČ ZATON
Karol Pahor	PA SE SLIŠ
Samo Vremšak	ZILJSKA OH CET
Gilbert Bécaud	L'IMPORTANT C'EST LA ROSE

BOVEC - nedelja, 9. 12. 1990, ob 17. uri
KULTURNI DOM

1. OKTET VRTNICA NOVA GORICA
umetniška vodja: **Alenka Saksida**

N. N. (XVI. stol.)	IL CATINAIO
John Dowland	COME AGAIN
Oskar Dev	NA POLJANI
Pavel Šivic	ANA PESMCA S PAŠE
Darijan Božič	OL' MAN RIVER

2. MEŠANI PEVSKI ZBOR VRTOJBA
zborovodja: **Zdravko Leban**

Giovanni Croce	CANTATE DOMINO
Felix Mendelssohn	
-Bartholdy	SLOVO OD GOZDA
Marij Kogoj	VEČERNI ZVON
Aldo Kumar	ALEGORIJA
Milan Pertot	KAMBRCA

3. MOŠKI PEVSKI ZBOR POSTOJNA
zborovodja: **Neda Nanut**

Jasquin des Prés	EL GRILLO
Johannes Brahms	IN STILLER NACHT
Zorko Prelovec	SEDEM SI ROŽ POREZALA MI
Uroš Krek	N'COJ JE PA ENA LEPA NOČ
Alojz Srebotnjak	REZIJANSKA

4. MePZ F. B. SEDEJ ŠTEVERJAN
zborovodja: **Tomaž Tozon**

Steven St. Mokranjec	TEBE POJEM
Alojz Mav	TISTE DNI
Rado Simoniti	POD JASNIM SONCEM
	RDEČA ROŽA
Pavle Kernjak	KO BI JAZ VEDELA
Rado Simoniti	DOLGA NOČKA

ILIRSKA BISTRICA - sobota, 15. 12. 1990, ob 20. uri
DOM JLA

1. MePZ KOŠANA
zborovodja: **Alenka Urbančič**

Karol Pahor	PA SE SLIŠ
Emil Adamič	VSI SO PRIHAJALI
Benjamin Ipavec	EJ TEDAJ
Gustav Ipavec	LAHKO NOČ
Aldo Kumar	DAJTE, DAJTE

2. MoPZ VASILIJ MIRK PROSEK - KONTOVEL
zborovodja: **Miran Žitko**

Jakob Gallus	RESONET IN LAUDIBUS
Vasilij Mirk	KATRICA
Hrabroslav Volarič	ZVEČER
Tomaž Habe	MAJOLKA BOD POZDRAVLJENA
Pavle Kernjak	JUHE, POJDAMO V ŠKOFČE

3. ŽENSKI UČITELJSKI PEVSKI ZBOR TOLMIN
zborovodja: **Vera Clemente Kojč**

Jakob Gallus	CLARE VIR
Marij Kogoj	METULJČEK
Makso Pirnik	JESEN
Rado Simoniti	NOČNA SLIKA
Pavle Merku	TINKE, TONKE PATALONKE

4. MePZ OBALA KOPER
zborovodja: **Sindija Šiško**

Alessandro Scarlatti	EXULTATE DEO
Jakob Gallus	O REX GLORIAE
Felix Mendelssohn	
-Bartholdy	ABSCHIED VOM WALDE
Steven M. Gajdov	TI, SENČE
Vasilij Mirk	SO ŠE ROŽCE
	V HARTELNU ŽAVOVALE

NOVA GORICA - nedelja, 16. 12. 1990, ob 18. uri
KULTURNI DOM

1. MePZ RAZPOTJE COL
zborovodja: **Ivan Trošt**

Ubald Vrabec	SINOČI ME DEKLE JE VPRAŠALO
Jože Trošt	TISOČ LET
Anton Foerster	SPAK
Zorko Prelovec	JAZ BI RAD RUDEČIH ROŽ
Rado Simoneti	DEBELI KUM

2. MePZ LAETTITIA AJDOVŠČINA
zborovodja: **Vlast Lokar**

Jacquin des Prés	TU PAUPERUM REFUGIUM
Felix Mendelssohn	IM GRÜNEN
Rado Simoniti	KOLO
Otto Groll	I WANT TO GO TO HEAVEN
Otto Groll	KALINKA

3. KOMORNI DEKLIŠKI ZBOR ILIRSKA BISTRICA
zborovodja: **Marija Šlosar Lenarčič**

Michael Haydn	DOMINE DEUS
G. P. da Palestrina	DEPOSUIT POTENTES
Matija Tomc	SOVDAŠKA
Matija Tomc	SONCE M' JE NIZKO PRSJAVA
France Marolt	SLOVES

4. MePZ IVAN RIJAVEC IDRIJA
zborovodja: **Stanka Močnik**

Jakob Gallus	O MORS
Ivan Florjanc	K TEBI POTUJEM
Željester Mihelič	PUOBEČ SEM STAR
Aldo Kumar	VILOTA
Aldo Kumar	DRIM, DRIM DRIMALA

TRST - torek, 18. 12. 1990, ob 20.30
GLEDALIŠČE MIELA REINA

1. DePZ VESNA KRIZ
zborovodja: **Bogdan Kralj**

CIKLUS PESMI »OTROŠKI SVET«:

Pavle Merku	ČARNI KUS I. in II.
Marij Kogoj	KAJ NE BILA BI VESELA
Luigi Colacicchi	IL RAGNO E LA MOSCA
Aldo Kumar	RANDI

2. MoPZ VAL ROSANDRA
CRAL ENTE PORTO - TRST
zborovodja: **Lucio Versier**

Jakob Gallus	ECCE CONCIPIES
Leo Hasler	CANTATE DOMINO
Bepi de Marzi	SIGNORE DELLE CIME
Claudio Noliari	DIMELO, DIMELO
Claudio Noliari	CANTADE DEI NOSTRI VECI

3. OBALNI OKTET IZOLA
umetniški vodja: **Mirko Slosar**

Jakob Gallus	SURREXIT
	CHRISTUS ET ILLUXIT
	ZIMSKI TREPET
	VSE NAJLEPŠE ROŽICE
	SAARELLA PALAA
	MARKO SKAČE

4. MePZ STANKO PREMRL PODNANOS
zborovodja: **Loredana Sajovic**

Stanko Premrl	SLOVENSKA GOVORICA
Rado Simoniti	POD JASNIM SONCEM
	RDEČA ROŽA
Alojz Srebotnjak	VESNA
Matija Tomc	VLAHI
Ubald Vrabec	POLKA

5. MePZ PRIMOREC TABOR TREBČE - OPČINE
zborovodja: **Matjaž Šček**

Jakob Gallus	SANTUS — BENEDICTUS (MISSA SUPER UN GAY BERGIER)
	JABLANA
Pavle Mekù	ŽEMAIČIU PLENTAS
Algirdas Martinaitis	LUBA VIGRED SE RODI
Lojze Lebič	I WANT TO GO TO HEAVEN
Spiritual	

Župani petih istrskih občin obiskali včeraj Občino Trst Za novo sodelovanje med obalnimi občinami s te in druge strani meje

Tržaški župan Richetti nam verjetno ne bo zameril, če ne bomo upoštevali njegovega poziva časnika, naj ne povečujemo pomena včerajšnjega srečanja med predstavniki tržaške občinske uprave in petimi istrskimi župani - koprskim županom Aureliom Jurijem, reškim županom Željkom Lužavcem, puljskim Lucianom Delbiancom, izolskim Zvonkom Grahkom in bujskim Lucianom Benolićem (piranski župan Franko Fičur se srečanja ni udeležil). Srečanje na tržaškem županstvu ima namreč prav gotovo zgodovinski pomen in je otipljiv znak spreminjajočih se razmer na vsem Vzhodu in počasnega, a zanesljivega rušenja poslednjih ideoloških pregrad. Priča pa tudi o dejstvu, da se tudi Trst, pa čeprav nekoliko počasneje, vključuje v proces zблиževanja in premoščanja več kot štiridesetletnih razlik. Tistih razlik, ki jih je vsilila šele novejša zgodovina, od fašizma do povojnih bojov za mejo in komunizma. Kot je dejal Richetti, ima vsa obalna regija, od Trsta do Pulja, podobne kulturne korenine, ki so botrovali nastanku podobnih težav, nemirov in pričakovanj. Zato - je pred srečanjem, ki je potekalo za zaprtimi vrati, dodal tržaški župan - bi bilo neprimerno, da bi si sosedna mesta ostala še vnaprej tuja. »Letos poteka desetletnica ustanovitve DS Alpe-Jadran, pred kratkim so ustanovili Pentagonalo. Čudno bi bilo, če mi ob meji ne bi bili sposobni sodelovati, ko Italija snuje sodelovanje s Češkoslovaško,« je zaključil Richetti.

V ospredju včerajšnjega srečanja so bili torej konkretni problemi, ki tako ali drugače zaustavljajo razvoj obalnega območja: varstvo okolja in kulturne dediščine, sodelovanje na kulturnem področju in krepitev infrastrukture. Po pobudi koprskega župana Jurija pa je bila izrecno omenjena tudi skrb sosedov za pravice Slovencev in Italijev. Juri je namreč pozval tržaškega župana, naj se zavzame, da se ne zniža nivoja že priznanih pravic, kot pač grozi nedavna pobuda devinsko-nabrežinskega župana Locchija za uvedbo enojezičnih italijanskih osebnih izkaznic. Resorni strokovnjaki vseh občin se bodo srečali v prihodnjih mesecih, občinski upravitelji pa so že začrtali možnosti sodelovanja. V prvi vrsti gre za varstvo okolja, zlasti morja. Spomladi bo namreč srečanje predstavnikov vseh jadranskih mest, ki bi morali izdelati strategijo za zaščito. Trst, Koper, Buje, Pulj, Reka in Izola naj bi na tem zasedanju predstavili skupen predlog. Koprška občina, ki si je že priskrbelo ladjo za čiščenje morja, pa bi to sodobno napravo lahko posojala-

sosedom, medtem ko istrske občine zanimala nov depurator, ki bo v tržaški občini začel delovati januarja 1991.

Pogovor se je nato sukal okrog cestnih povezav in drugih infrastruktur. Medtem ko Istrska avtocesta hitro napreduje, dela v Italiji stojijo. Zato je istrske župane zanimalo, kako bo z italijanskim priključkom med mejnim prehodom pri Raboju in novo hitro cesti. Istrski župani so nadalje postavili vprašanje plinifikacije Istre, ki bi jo lahko uredili s priključitvijo na tržaško omrežje, kar je Richetti ugodno ocenil. Seznam skupnega sodelovanja obsega nadalje še obnovo zgodovinskih jeder istrskih mest (Richetti je predlagal priredbo skupnega simpozija na to temo) in kulturne izmenjave, zlasti gledaliških predstav in razstav.

Istrski župani, ki so zelo pozitivno ocenili srečanje, so na koncu izrazili željo, da bi se enotnost istrske regije in povezava s Trstom ohranila v trenutku, ko Hrvaška in Slovenija iščeta novo ureditev. Plebiscit v Sloveniji bi namreč lahko imel kot posledico ustanovitev nove meje na Dragonji, kar bi pomenilo delitev skupnega kulturnega in gospodarskega prostora. Integriteta Istre, ki bi jo lahko ohranili s posebnim statusom, pa bi se z meddeželnim sodelovanjem prav gotovo okrepila. (B. G.)

Na sliki (foto Magajna) od leve proti desni: Delbianco, Tomizza, Seghene, Richetti, Benolić, Juri, Grahek in Lužavec.

SSk odklanja obtožbe, da gre le za spor s KD »Problem izkaznic zadeva vse dvojezične občine«

Devinsko-nabrežinska sekcija Slovenske skupnosti je na zadnjem sestanku ponovila zahtevo po odstopu župana Locchija, ki ni spoštoval pogojev SSk za njen vstop v upravno večino, hkrati pa je odklonila »stališča tistih, ki skušajo prikazati vso zadevo le kot spor med SSk in KD«. V tiskovnem sporočilu Slovenska skupnost namreč poudarja, da je Locchijeva poteza hud napad na eno izmed demokratičnih pridobitev Slovencev in sploh vseh prebivalcev občin Devin-Nabrežina, Zgonik, Repentabor in Dolina.

Spričo tega se devinsko-nabrežinska SSk čudi medlim in protislovnim reakcijam, ki jih je Locchijevo pismo vzbudilo pri vodstvih ostalih zainteresiranih občin, zlasti pri vodstvih občin Zgonik in Repentabor. »Poudariti namreč velja,« piše v sporočilu, »da Locchi v svojem pismu izrecno govori o

vseh štirih že omenjenih občinah na Tržaškem.« V sporočilu pa poleg tega ugotavljajo, da ima Locchijeva poteza nevaren precedens v zakonskem predlogu poslance PSI Giulia Camberja, ki sta ga podprli upravni večini (KD, PSI, PSDI, PRI in PLI) v tržaškem občinskem in pokrajinskem svetu.

Tajništvo devinsko-nabrežinske sekcije SSk pa je zadovoljno s solidarnostjo, ki je bila njena delegacija deležna na uradnem obisku pri občinskih predstavnikih Kopa, Izole, Pirana in Buja (v katerih izdajajo tudi dvojezične izkaznice, in sicer na osnovi istih mednarodnih sporazumov), kakor tudi pri najvišjih predstavnikih Unije Italijanov iz Istre in z Reke.

SSk na koncu izraža željo, da bi se Slovenci v bodočnosti z večjo enotnostjo zavzeli za spoštovanje svojih pravic.

Dolinski občinski odbor zavrača poskuse krčenja pravic manjšine

Dolinski občinski odbor je na svoji zadnji seji v četrtek, 22. t. m., ki jo je vodil župan Pečenik, obravnaval tudi znano pismo nabrežinskega župana Locchija notranjemu ministru Scottiju o možnosti uvedbe tudi samo italijanskih osebnih izkaznic v okoliških občinah na Tržaškem, kjer ves povojni čas izdajajo dvojezične izkaznice. Pri tem je soglasno ugotovil, da omenjene pobude ni mogoče drugače oceniti, kot poskus odpravljanja ene izmed temeljnih pridobitev slovenske manjšine po propadu fašizma, kateri se je slovesno obvezala ohraniti tudi demokratična italijanska republika z Londonskim memorandumom in Osimskim sporazumom. Enako se je obvezala Jugoslavija glede pravic italijanske manjšine v občinah Buje, Piran, Izola in Koper. Zato dolinski občinski odbor zavrača in obsoja vsak poskus krčenja že uveljavljene ravni manjšinske zaščite, kar je tudi v kričnem nasprotju s procesom zблиževanja med narodi in državami ter sprejetimi evropskimi standardi manjšinske zaščite.

Občinski odbor je sklenil, da bo vključil ta problem na dnevni red na prihodnji seji občinskega sveta, ki bo 13. 12. 1990.

Nabrežinski Center za mentalno zdravje ponovno deluje v prenovljeni zgradbi

Včeraj zjutraj je bila v Nabrežini slovesna otvoritev prenovljenega Centra za mentalno zdravje. Center je uprava Krajeвне zdravstvene enote dala popolnoma obnoviti, tako da je stara stavba bivše postaje karabinjerjev sedaj res zgledno urejena ter lepo opremljena. Sedež centra obsega po sedanjih preureditvah tri nadstropja s skupno površino približno 450 kv. metrov.

V pritličju so sprejemne sobe, interna lekarna, kuhinja ter jedilnica, ki služi tudi kot dnevna soba. V prvem nadstropju so spalnice z osmimi posteljami vsak (štiri za moške in štiri za ženske). Drugo nadstropje je namenjeno kolektivnim dejavnostim ter ima veliko sejno dvorano in računalniško voden arhiv, ki je del osnovnega informacijskega sistema oddelka za mentalno zdravje.

Na včerajšnji krajsi slovesnosti so spregovorili komisar tržaške Krajeвне zdravstvene enote podprefekt Domenico Mazzurco, devinsko-nabrežinski župan Dario Locchi, odbornica za zdravstvo pri tržaški občini Luisa Nemetz, direktor tržaške psihiatrične bolnišnice Franco Rotelli ter primarij nabrežinskega centra Giuseppe Dell'Acqua.

Odgovoren za to nabrežinsko zdravstveno strukturo nam je povedal, da poslovanje centra nekam zavira pomanjkanje osebja, bodisi zdravnikov kot bolničarjev, tako da bo Služba za mentalno zdravje skušala smotrneje organizirati nekatere storitve, ki jih nudijo centri za mentalno zdravje na teritoriju. Trenutno delovna skupina

Centra za mentalno zdravje lahko računa na devetnajst bolničarjev, enega psihologa ter na dva zdravnika, pogrešajo pa socialnega delavca.

Nabrežinski center je nepretrgoma odprt od 8. do 20. ure. Za paciente, ki ponoči spijo v centru, skrbita dva bolničarja. Centri za mentalno zdravje, in seveda tudi prenovljena struktura v Nabrežini, nudijo prebivalcem številne usluge. Med temi bi omenili možnost sprejema in prenočevanja pacientov za različno dolga obdobja (povprečje je osem dni), center omogoča tudi dnevno bivanje z uslugami »day hospital«, nato ambulantno dejavnost.

Zdravstveni delavci centra opravljajo tudi razne obiske na domu pacientov, skrbijo za individualno terapevtsko delo in za terapevtsko delo z družino ter za rehabilitacijo bolnikov. Poleg zdravljenja bolnikov je glavna naloga centra tudi preprečevanje duševnih bolezni med prebivalci. Nabrežinski center za mentalno zdravje je namenjen populaciji, ki šteje približno 25 tisoč ljudi. Zajema pa področje devinsko-nabrežinske, repentabske in zgonske občine ter del ozemlja tržaške občine, in sicer teritorij vzhodnokraškega ter zahodnokraškega rajonskega sveta.

Naj ob koncu omenimo, da je bil nabrežinski Center za mentalno zdravje, ki je bil ustanovljen leta 1975, prva tovrstna struktura v tržaški pokrajini ter v Italiji nasploh.

Walter Škerk

Jutri posvet o Trstu kot finančnem centru

V hotelu Savoia Excelsior bo jutri celodnevni posvet z naslovom »Trst: finančni center nove Evrope«, ki ga pod pokroviteljstvom Dežele FJK prireja tržaška pokrajinska uprava oziroma njeno odborništvo za programiranje in proračun. Srečanje je prav v teh dneh dobilo še posebno aktualen pomen, saj je senat odobril zakonski osnutek za gospodarski razvoj obmejnih območij, v katerem je med drugim močno ovrednotena vloga Trsta kot mednarodnega finančnega središča. Kot je rečeno v vabilu na jutrišnje srečanje, se je Pokrajina angažirala za njegovo organizacijo v smislu svoje institucionalne načrtovalne in koordinacijske vloge, povrh pa so jo opogumili tudi rezultati javne razprave, ki jo je na podobno temo priredila že junija letos.

Jutrišnje posvetovanje se bo začelo ob 9.30 s pozdravi predsednikov deželne in pokrajinske uprave Biasuttija in Crozzolija, tržaškega župana Richettija in rektorja tržaške univerze Borrusa, ob 10.15 pa bo na vrsti uvodno poročilo ministra za odnose z EGS Pier Luigija Romite. Sledila bo okrogla miza o tržaških prostocarskih točkah, pri kateri bo sodeloval tudi predsednik pristaniške ustanove Paolo Fusaroli, po opoldanskem premoru pa se bo posvet ob 15. uri nadaljeval s temo o zunanji trgovini v Trstu. Uro kasneje bo okrogla miza o mednarodnih finančnih storitvah v Trstu, pri kateri bosta sodelovala tudi predsednik družbe Generali Enrico Randone in podpredsednik Tržaške hranilnice-CRT Pier Giorgio Luccarini. Ob 17.15 je predviden poseg predsednika senatne komisije za proračun Andreatte, ki mu bo sledila razprava, posvet pa bodo zaključili posegi senatorja Agnellija, poslance Colonija in pokrajinskega odbornika za programiranje in proračun Cannoneja.

KUPUJ NA OPČINAH VELIKO NAGRADNO ŽREBANJE BOŽIČ 90

auguri-srečno

V TRGOVINAH S TEM ZNAKOM DOBITE
SREČKO NAGRADNEGA ŽREBANJA

ZA VSAKIH 10.000 lir
NAKUPA, ZAHTEVAJ SREČKO!

1. NAGRADA	15.000.000 lir
2. NAGRADA	7.000.000 lir
3. NAGRADA	3.000.000 lir
10 NAGRAD PO	1.000.000 lir

Vse nagrade so v zlatih žetonih
Žrebanje bo 5. januarja 1991

CASSA RURALE ED ARTIGIANA-OPICINA
HRANILNICA IN POSOJILNICA-OPČINE

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE sklicuje

10. REDNI OBČNI ZBOR

jutri, 26. novembra 1990, ob 19. uri
v Gregorčičevi dvorani v Trstu - Ul.
sv. Frančiška 20/II.

DNEVNI RED:

1. Poročilo predsednika
2. Poročilo ravnatelja
3. Obračun in predračun
4. Razprava
5. Poročilo nadzornega odbora
6. Razno

SLOVENSKO DEŽELNO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE

vabi vse člane na

17. REDNI OBČNI ZBOR

ki bo danes, 25. novembra, ob 8. uri v prvem in ob 9. uri v drugem sklicanju v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu - Ul. Petronio 4.

BCTKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

OBVESTILO DELNIČARJEM

Spoštovani delničarji,

v zvezi s poviškom družbene glavnice, Vam sporočamo, da je Upravni svet s svojim sklepom z dne 20. 11. 1990 določil rok **upravnosti obveze delničarjev** za plačilo dviga družbene glavnice nepreklicno na dan 18. decembra 1990.

Po tem roku bodo nepravilne delnice porazdeljene med delničarje interesente v smislu sklepa izrednega občnega zbora z dne 1. junija 1990.

Upravni odbor
TRŽAŠKE KREDITNE BANKE
S. p. a.

optika malalan

opčine, proseška 6, tel. (040) 213957

C.P.S.

POPRAVILA
SPREJEMNIKOV
MONTAŽA
TV ANTEN

Gabrovec 87 - Zgonik (Ts) - Tel. 229492

Poziv stanovskih organizacij Kmetje naj se množično udeležijo protestnega shoda

Ob veliki deželni manifestaciji kmetov so kmečke stanovske organizacije (Kmečka zveza, Zveza neposrednih obdelovalcev in Unione Agricoltori) objavile skupen poziv:

Kmetje in živinorejci, čedalje težje razmere, v katere je našo kmetijstvo v deželi, kjer je pod vprašanjem celo obstoj najbolj razvitih kmetij, ki so pod nevzdržnim pritiskom porasta stroškov ob nenehnem padanju cen, vedno strožje omejitve in težja bremena, ki jih nalaga evropska skupnost kmetijski proizvodnji ob nezavzetosti politike do kmetijstva in ob ostrih vladnih finančnih omejitvah v škodo kmetijstva, katerim gre dodati omejitve in hude zamude deželnih posgov, narekujejo stanovskim kmečkim organizacijam, da enotno zberejo člane v odločen sindikalni protest.

Vabimo vas, da strnjeno izpričate odločno nasprotovanje neodgovornim in uničevalnim izbiram, ki bodo imele nepopravljive posledice za naše kmetijstvo in bodo usodno prizadele njegov obstoj, če bodo sprejete v okviru organizacije GATT (splošnega dogovora o carinskih tarifah in trgovini).

Brez kmetijstva ni bodočnosti. Zato vas pozivamo na množično protestno manifestacijo, ki bo v petek, 30. novembra 1990, v Trstu.

Složno se je udeležite, v obrambo kmetijstva, svojih kmetij, svojega dela.

Naj še spomnimo, da bosta v okviru priprav na petkovo manifestacijo jutri ob 19.30 dva sestanka: na sedežu KD Kolonkovec (Zenjan 46) in v Gročini (Srenjska hiša).

Sprejetje zakona v senatu pozdravlja tudi SSK Coloni in Tombesi pozvala, naj zakonu za obmejna območja sledijo dejanja

Paket za Trst je poživil naše gospodarstvo, z zakonom za razvoj obmejnih območij pa dežela Furlanija-Juljska krajina dejansko dobiva vlogo mostu, za uresničitev katere se mora pri priči in složno lotiti dela, začeti s uresničevanjem projekta Polis. Poudarek je iz ust tržaškega poslanca Sergia Coloni, ki je imel včeraj s predsednikom Trgovinske zbornice Giorgiom Tombesijem in s predstavnikom pokrajinskega tajništva KD Aldom Scagnolom tiskovno srečanje o zakonu za obmejna območja in o tistih vidikih finančnega zakona, ki neposredno zadevajo našo deželo.

Kljub temu da je v senatu odobreno besedilo zakona za obmejna območja glede na tisto, ki je prišlo iz zbornice, »bogatejša« za kako desetino poglavij (in da torej zakon ni več namenjen samo FJK, ampak tudi Venetu), je po Colonijem mnenju nujno, da zbornica besedilo odobri brez spreminjanja, saj »odnosov z Venetom ne moremo doživljati s terorjem«. Kar pa zadeva pomembna finančna sredstva, ki jih prinaša zakon, se je Coloni posebej ustavil pri prispevku za slovensko manjšino, kjer je sodil, da ni bilo najbolj pametno zahtevati povišek sklada, saj tako ne ostane nič več denarja za kritje zakona o globalni zaščiti.

Skoraj osemsto milijard (natačno 786), ki jih finančni zakon namenja za kritje zakona o obmejnih območjih pa je po Colonijevih besedah izreden uspeh glede na težak trenutek, ki ga preživlja javna financa in glede na nespodbudne perspektive upočasnevanja gospodarskega razvoja. Letos je bil finančni zakon skrčen za kar 50 tisoč milijard lir -

je opozoril tržaški parlamentarec - kljub temu pa smo dosegli vidne rezultate pri finansiranju nekaterih ključnih dejavnosti Trstu in v deželi, začeti s padriškim Centrom za raziskave in tržaškim pristaniščem.

Zakon za obmejna območja je predvsem kolektivni dosežek, zamisel o prosti finančni coni pa sodi v daljnje leto 1982, medtem ko jo je senator Andreatta konkretno zastavil pred dvema letoma v Trstu - je podčrtal predsednik Trgovinske zbornice Tombesi - in Trst se mu je nemudoma odzval. Zbornica je v ta namen že ustanovila delovno skupino mednarodnih izvedencev (med njimi je tudi sam Andreatta), katere naloga bo med drugim tudi v preprečevanju, da bi administrativne ovire izvolitile izbire zakonodajalca. Ne smemo namreč pozabiti na pomen izvajalnih normativov - je opozoril Tombesi - ki bi lahko omejili doseg zakona, po drugi strani pa morajo njegovemu sprejetju takoj slediti dejanja, kot npr. odstranitev vseh ovir in negotovosti glede uresničitve projekta Polis.

Izglasovanje zakona za obmejna območja v senatu je pozdravilo tudi deželno tajništvo Slovenske skupnosti, ki v tiskovni noti podčrta pomen želje po krepitvi gospodarstva in mednarodnega sodelovanja v času zgodovinskih sprememb v srednji in vzhodni Evropi in dejstvo, da se manjšine pri tem obravnavajo kot bistveni dejavniki življenja ob meji. Za Slovence v Italiji je še posebej pomemben 14. člen, in to ne samo zaradi finančne podpore, ampak tudi zato - pravi tiskovna nota - ker izrecno potrjuje nujnost organskega zaščitnega zakona za slovensko manjšino. Denarna pomoč namreč le začasno rešuje nekatera vprašanja, bistvenega pomena pa so določila o jezikovnih, kulturnih, prostorskih, gospodarskih, šolskih in ostalih problemih naše skupnosti. Za SSK je pomembno tudi določilo, da se mora Dežela o uporabi sredstev posvetovati z ustanovami in organizacijami slovenske manjšine, za kar bodo po eni strani potrebna jasna pravila, po drugi pa dialog in pluralistični pristop znotraj manjšine. Na koncu izraža SSK pričakovanje, da bo poslanska zbornica hitro in brez sprememb dokončno potrdila zakon, pri čemer dodaja, da zaslužijo priznanje tako sile deželne koalicije, ki so omogočile izglasovanje zakona, kot tudi komunistična opozicija, ki se je dolgo zavzemala zanj, senator KPI Spetič, valdostanski senator Dujani in vsi, ki so se zavzeli za člen o manjšinah, med katerimi so bili tudi predstavniki matične domovine.

Casson preučuje samomor tržaškega agenta Še ena zagonetna smrt

Sodnik Casson očitno hoče odkriti ozadja vseh sumljivih dogodkov, ki so se pripetili v naših krajih v letih, ko so »vroče glave« organizacije Gladio lahko nekontrolirano razmišljale in »delovale«. Med te dogodke naj bi Casson uvrstil tudi okoliščine, ki so leta 1975 botrovale »samomoru« 33-letnega agenta tržaške kvesture Nicola Pizzuta. Fant naj bi že leta 1973 izjavljal, da marsikaj ve o skladišču razstreliva v Nabrežini in o dejavnosti tržaških neofašistov, a ga nihče ni hotel poslušati. Nekaj časa se je zdravil v umbolnici, nato pa se je leta 1975 ustrelil v glavo.

Pogovor s predsednikom gostinske sekcije SDGZ Karlom Guštinom Naše perspektive so v razvoju turizma

Karlo Guštin je tako znan v naših in ne samo v naših krogih, da ga ni treba posebej predstavljati. Kot tajnika tržaške gostinske sekcije SDGZ smo ga pred obnim zborom zaprosili, naj nam kaj pove o problemih kategorije. Začel je kot običajno...

Kategorija gostincev je kar naprej pod lupo finančnikov in davkarjev. Ne vem, kako je na drugih področjih, od nas gostincev pa pristojne oblasti vedno kaj zahtevajo, nas pregledujejo in kontrolirajo. Nič nimam proti temu, da se od časa do časa ugotavlja moja davčna poštenost in pregledujejo ustrezne knjige, sem pa odločno proti vsem nepotrebnim kontrolam, ki nam ovirajo delo in povzročajo škodo, ne da bi bile kakorkoli utemeljene.

Kar zadeva delovanje oblasti ima človek vtis, da je v Trstu premalo pozornosti za turizem, medtem ko je v drugih pokrajinah naše dežele ta dejavnost bolj prodorna.

Na Tržaškem se res premalo dela na tem področju. Najbrž je temu pripisati

tudi šibkost tuje komponente v tržaškem turizmu. Furlani znajo neprimerno bolje privabljati tuje turiste, treba pa je tudi reči, da deželni organi zagotavljajo zlasti videmski in pordenonski pokrajinski veliko obsežnejšo finančno pomoč kakor nam. Kje je vzrok? Glavni je nedvomno ta, da na Tržaškem ne poznamo vseh možnosti poseganja po pomoči, ki jo predvideva deželna zakonodaja, ker so nam informacije pogosto nedosegljive ali težko dostopne. V prihodnje bo treba poskrbeti, da bo ta vrzel primerno zapolnjen.

Poleg Dežele imajo menda pri tem besedo tudi turistične ustanove.

Res je in s tem v zvezi bi rad omenil, da se v zadnjem času govori, da bo tržaška ustanova, ki zajema danes Trst, Milje in Sesljski zaliv, po novem pristojna za vso tržaško pokrajino, kar pomeni, da bodo prišli pod njeno okrilje tudi preostali del devinsko-nabrežinske, zgoniška, repentabske in dolinske občine. Upati je, da se bodo s tem izboljšali tudi pogoji

za gostince in turistične delavce, ki delajo na omenjenih območjih. Skrajni čas je, da se to vprašanje končno reši, da ne bodo obsežna območja naše pokrajine še naprej igrala vlogo pastora...

Svoječas se je veliko govorilo o novih pobudah, ki naj bi prispevale k oživiljanju turizma na Tržaškem. V spomin mi prihaja »cesta terana«.

Takih pobud je pri nas odločno premalo. Kar pa zadeva cesto terana, bi dejal, da je ta pobuda doživela uspeh. Ne bi mogel sicer reči, da je pritegnila mnogo tujcev, je pa ovrednotila tako sam turizem kakor tudi vinogradništvo. Prej so namreč vinogradniki zalagali gostilne vzdolž teranske ceste z vinom, ki je včasih imelo od terana samo barvo in nič drugega. Ščasoma pa se je ponudba vina občutno izboljšala, tako da lahko danes gostinci vse leto ponujamo res pristni teran. Kar pa ostaja včasih brez pravega haska, kajti terana ne pijemo pri točilnem pultu, kakor to delajo nekateri »ekspert«, temveč pri mizi, ob primernem kosilu. To naj povem tako, mimogrede.

Pa še komentar o občnem zboru...

Ob občnem zboru našega združenja bi želel, naj bi se njegove vrste v prihodnje okreple z novimi, mladimi močmi in naj bi se med njimi našli tudi taki, ki bi bili pripravljeni prevzeti določene odgovornosti in naloge, kajti vsak izmed nas lahko prispeva svoj delež k skupni stvari. Pripravljen sem, da se bo tisti, ki je pripravljen sprejeti določeno nalogo v okviru skupne organizacije tudi potrudil, da bo res koristil kategoriji. Združenje je odprto za vse in vsi so vabljeni, da stopijo vanj in prispevajo h krepitvi in enotnosti naše stanovske organizacije.

Pogovor zabeležil
ELIO FORNAZARIČ

Zlata poroka zakoncev Glavina

Prav prijetno je, ko zakonca po petdesetih letih skupnega življenja še složna obujata spomine in podoživljata prehojeno življenjsko pot, ki sicer ni bila vedno poslana s cvetjem. Grenke spomine pa blaži prijateljstvo in dobrosrčnost sorodnikov in prijateljev, kakršno sta občutila tudi zlatoporočenca Ortenzija in Karlo Glavina.

Karlo se je rodil leta 1913 v Šmarjah, kjer je dokončal ljudsko šolo, nato pa delal v očetovi trgovini jestvin in pekarni in se izučil za peka. V narodnoosvobodilni vojni je po svojih močeh pomagal ter pošiljal hrano in kruh partizanom. Preselil se je v Trst, kjer je ustanovil trdno »Import-Export«, po nekaj letih pa se je ustalil na Opčinah in nadaljeval z istim poslom. Leta 1968 mu je predsednik Saragat podelil naziv viteza, medtem ko ga je leta 1981 predsednik Pertini povišal za komturja (commendatore).

Njegova žena Ortenzija Tedesko iz Bertokov se je rodila leta 1923, 24. novembra 1940 pa se je poročila s Karlom in mu v zakonu povila hčerki Orieto in Rozano. (mm)

Predavanje bo na Padričah Znanstvenik Pleško o sinhrotronu

Kulturno društvo Slovan s Padrič organizira v torek ob 20.30 v prostorih Gozdne zadruge, srečanje z znanstvenikom Markom Pleškom iz Ljubljane, ki dela v Centru za znanstvene raziskave pri Padričah v skupini za fiziko pospeševalnika. Pleško se skupaj s petdesetimi znanstveniki ukvarja z načrtovanjem in pisanjem programov za vodenje bodočega sinhrotrona pri Bazovici. Pleško bo predaval o osnovah in virih svetlobe, podal bo zgodovinski pregled odkritja in uporabe sinhrotronske svetlobe ter objasnili delovanje svetlobnega pospeševalnika in podrobneje predstavil projekt Electra. Predavanje bo poljudnega značaja in priročno za nestrokovnjake. Naj povemo, da je Mark Pleško fizik in eden izmed najmlajših doktorjev v Sloveniji. Delal je tudi v sinhrotronu Desy v Hamburgu. Sodeloval je v skupini, ki je odkrila prehajanje materije v antimaterijo v okviru osnovnih delcev, to je tako imenovanih kvarkov. Skupina, v kateri mladi slovenski znanstvenik dela je sestavljena iz petdeset strokovnjakov, ki so vsi iz različnih držav sveta.

† Zapustil nas je mož in nono

Federico Ferluga

(Mirko)

Datum in uro pogreba bomo sporočili naknadno.

Žalujoci žena Vida s sinovoma Darijem in Sergijem z družinama.

Ferlugi, Padriče, 25. novembra 1990

Žalovanju se pridružujeta družini Žagar in Ceodek.

S Sergijem in družino sočustvujejo

Magda, Vojmir, Maruša in Mitja.

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame in none

Luigie Zubič vd. Cecchi

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin.

Hči Nivea z družino

Mačkolje, 25. novembra 1990

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi našega dragega

Miroslava Legiše

Posebna zahvala tovarišema Markovicu in Škrku za ganljive besede, sorodnikom, darovalcem cvetja, prijateljem in znanecem, ter vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin in ga spremili na zadnji poti.

Žalujoci svojci

Nabrežina, Slivno, 25. novembra 1990

ZAHVALA

Globoko ganjeni ob tolikih izrazih sočutja, ki smo ga bili deležni ob prerani izgubi naše predrage

Zorke Florjančič roj. Skomina

se vsem iskreno zahvaljujemo.

Posebna zahvala zdravnici Tavčarjevi, dr. Grudnu, gospodoma župnikoma, pevskega zbora, govornikom, nabrežinskim narodnim nošam, darovalcem cvetja ter vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin in jo spremili na njeni zadnji poti.

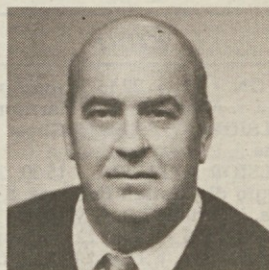
Žalujoci mož Ciril ter vsi njeni dragi svojci

Nabrežina, Dornberg, 25. novembra 1990

26. 11. 1989

26. 11. 1990

Valerio Bordon

Eno leto je minilo, odkar si nas zapustil. Spomin nate bo ostal vedno živ. Čas beži, a ne izbriše bolečin.

Hvala vsem, ki obiskujejo njegov grob in prinašajo cvetje.

Žena Milka, hči Milva, Maurizio, Jenny in Petra.

Trst, 25. novembra 1990

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Ninota Krecica

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki so počastili njegov spomin in ga spremili na zadnji poti.

SVOJCI

Barkovlje, Prosek, 25. novembra 1990

Andrej Šifrer se poslavlja

Po uspešnem novembrskem gostovanju, se bo Andrej Šifrer v jutrišnjem »Kinottu« (17.40-19.00) začasnno poslovil od poslušalcev. Za december pa vam ekipa »Kinotta« zopet pripravlja veliko presenečenje (o tem drugič). Kar se tiče kviza-demensa, je od prejšnjega tedna ostalo nerešeno postdemencialno vprašanje: »KAJ POJEJO KRAVE?«

Telefonska številka Radia Trst A je 362875: sodelujte!

V okviru sredine rubrike »Gost tedna«, bo Mladi val nudi poslušalcem pogovor s prof. Ljudmilo Cvetek-Russijev o Jezikovni posvetovalnici, medtem ko bo četrtkova »Domača delavnica« gostila Jožeta Potrebuješa, vodjo prijubljene slovenske pop-skupine Čuki.

S.A.C.A.T.

nadomestni deli za

FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA

in za tuje znamke avtomobilov

UPRAVA:
Ul. Marconi 6 - Tel. 775483-4

Ul. sv. Frančiška 38
TRST - Tel. 768667 - 772002

PLOŠČICE - SANITARIJE

Rolich & C.
S. n. c.

Nabrežina Kamnolomi 35/c

Tel. 200371

PROMOCIJSKA PRODAJA
S POPUSTI

OD 25% DO 50%

PRI PLOŠČICAH IN
KOPALNIŠKI OPREMI

Ženske v Repnu še šivajo noše

Po treh tednih premora se bodo jutri zvečer spet srečale v repenskem Domu Albina Bubniča navdušene »šivilje«, ki so se že pred nekaj meseci lotile šivanja noš. Kljub neenostavnosti posla je njihovo navdušenje vedno večje, morda tudi zato, ker so nekateri deli že končani, kar vpliva vsekakor spodbudno. Morda pa so odkrile tudi zanimivo obliko družabnosti ali svojstvenega krožka.

Potovalni urad AURORA
vabi:

od 22. decembra do 3. januarja
v MOSKVO in LENINGRAD
cena 1.235.000 lir

od 29. decembra do 2. januarja
v TUNIZIJO
cena 585.000 lir

Informacije in vpisovanja pri
potovalnem uradu AURORA - Ul.
Milano 20, tel. 60261.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

David Pownall

MOJSTRSKA LEKCIJA

Režija MARIO URŠIČ

Premiera v petek, 30. novembra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu. Abonma RED A

Ponovitve: v soboto, 1. decembra, ob 20.30 - abonma RED B

v nedeljo, 2. decembra, ob 16.00 - abonma RED C

v sredo, 5. decembra, ob 20.30 - abonma RED D

v četrtek, 6. decembra, ob 20.30 - abonma RED E

GLASBENA MATICA

TRST

Koncertna abonmajska sezona 1990 - 1991

V torek, 27. novembra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

ZAGREBŠKI GODALNI KVARTET

Na sporedu: Klobučar, Mozart in Ravel.

Prodaja vstopnic v Pasaži Protti in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

gledališča

ROSSETTI

Gledališka sezona 1990/91

Danes ob 16. uri ponovitev predstave gledališke skupine VENETOTETRO z delom LA SORPRESA DELL'AMORE v režiji S. Sequija. V abonmaju: odrezek št. 2A. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Od 29. t. m. do 9. decembra bo TEATRO iz Genove predstavil Shakespearovo delo TITO ANDRONICO. Nastopajo E. pagani, M. Crippa, L. Pistilli, P. Graziosi. Režija Peter Stein. V abonmaju odrezek št. 3. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

VERDI

Operna sezona 1990/91 - V gledališču Verdi so v teku priprave na Bellinijevo opero LA STRANIERA.

Simfonična sezona 1990/91

V petek, 7. decembra, ob 20.30 (red A) enkratna izvedba koncerta s sopranistko SUMI JO in pianistom BO PRICEJEM. Na programu Mozartove, Schubertove, Debussijeve in Straussove skladbe.

V mali dvorani gledališča Verdi bodo jutri, 26. t. m., ob 17. uri predvajali video film »Die Zauberflöte« (prvi del). Vstopnice so na razpolago pri blagajni gledališča Verdi.

LA CONTRADA

Gledališče Cristallo

Pri osrednji blagajni UTAT v Pasaži Protti so v teku vpisovanja novih abonmajev.

Danes ob 16.30 ponovitev predstave gledališke skupine Pro.Sa produkcijo iz Rima s Tolstojem KREUTZERJEVO SONATO. V dvojni vlogi režiserja in igralca nastopa Giancarlo Sbragia, ki ga spremljata Anna Piera Protopapa na klavir in Adalberto Murari na violino. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni UTAT v Pasaži Protti.

KUD MAGNET IN

MG KRESNA NOČ

Danes, 25. t. m., ob 18. uri v Domu A. Sirk v Križu predstava TANZSCHULE (Plesna šola) avtorja Sergeja Verča. Krava igra o maščevanju ljubezni in o ponorelosti sveta, ki ne priznava dobrega.

kino

ARISTON - 17.45, 22.15 Presunto innocente, r. Alan Pakula, i. Harrison Ford. EXCELSIOR - 15.30, 22.15 Ghost - Fantasma, i. P. Swayze.

EXCELSIOR AZZURRA - 15.30, 22.00 Il viaggio di Capitan Fracassa, r. Ettore Scola, i. Ornella Muti, Massimo Troisi.

NAZIONALE I - 15.40, 22.15 Cuore selvaggio, dram., r. David Lynch, i. Nicolas Cage, Laura Dern, William Dafoe.

NAZIONALE II - 15.30, 22.15 Ore disperate, r. Michael Cimino, i. Mickey Rourke.

NAZIONALE III - 15.30, 22.15 Le comiche, i. Renato Pozzetto, Paolo Villaggio.

NAZIONALE IV - 15.00, 22.15 Robocop II, r. P. Weller, N. Allen.

GRATTACIELO - 16.00, 22.15 58 minuti per morire, r. R. Harlim, i. Bruce Willis.

MIGNON - 16.00, 22.15 Giorni di tuono, r. Tom Cruise.

EDEN - 15.30, 22.00 Cicciolina e Moana le donne di Mandingo, porn., □ □

CAPITOL - 15.45, 22.00 Pretty Woman, i. Richard Gere, Julia Roberts.

LUMIERE - 17.45, 22.10 Revenge, r. Tony Scott, i. Kevin Costner, Anthony Quinn.

ALCIONE - 15.30, 22.10 Labirinto di passioni, r. P. Almodovar.

RADIO - 15.30, 21.30 Momenti blu, porn., □ □; Jutri: 15.30 Love penetration, porn., □ □

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □ □

GLASBENA MATICA

TRST

DEKLIŠKI PEVSKI ZBOR GLASBENE MATICE - TRST

V soboto, 1. decembra 1990, ob 20.30 uri v Evangeličanski-luteranski cerkvi - Trg Panfilij

I. SREČANJE DEKLIŠKIH PEVSKIH ZBOROV

Dekliška skupina občinske šole iz Rude

zborovodja: Gianna Vizintin

San Pio X - Trst

zborovodja: Chiara Moro

Vesela pomlad - Opčine

zborovodja: Franc Pohajac

Glasbena matica - Trst

zborovodja: Stojan Kuret

Vabljeni

razstave

V TK Galeriji v Ul. sv. Frančiška 20 razstavljata GIANNI PASOTTI in FLAVIO VAL. Razstava bo na ogled do 28. t. m.

V galeriji Juliet's room v Ul. della Guardia 16 je do 4. decembra na ogled razstava slikarja PAOLA GALLA. Razstava je odprta ob torkih, četrtek in sobotah od 18. do 20. ure.

V galeriji Nadie Bassanese na Trgu Giotti 8 bo do konca decembra odprta razstava MARCIE GROSTEIN z naslovom »Homage to Balanchine: Chair Sculpture Installation«. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure.

V galeriji Cartesius, Ul. Marconi 16, bo do 5. decembra odprta razstava kiparja UGA CARAJA. Urnik: 11.00-12.30, 16.30-19.30, ob praznikih 11.-13. Ob ponedeljkih zaprto.

razna obvestila

SKD VIGRED obvešča, da bo vaja otroškega zborčka v ponedeljek, 26. t. m., ob 16. uri v društvenih prostorih. Vabljeni stari in novi pevci.

V Društvu slovenskih izobražencev bo jutri, 26. t. m., ob 20.30 govoril dr. Bojan RAVBAR, župnik v Kopru. Predstavil bo zaključke nedavne škofovske sinode in Rimu, ki je bila posvečena liku duhovnika v današnjem svetu.

Občina Repentabor ter vaše organizacije VZPI-ANPI, KD Kraški dom, Župnijska skupnost, sekcija KPI in SS se pridružujejo solidarnostni akciji za pomoč Sloveniji. Prispevke lahko izročite v dneh 26., 27. in 28. t. m. od 19.00 do 20.30 v Bubničevem domu v Repnu.

Odbornišvo za kulturo Občine Devin-Nabrežina prireja v Centru »Strekelj« - Domu za kulturo mladih v Sesslanu knjižno delavnico »Skoči v knjigo«, namenjeno otrokom zadnjega letnika otroškega vrta in prvih dveh razredov osnovne šole ter glasbeno delavnico »Zvočni planet«, namenjeno izključno predšolskim otrokom. Rok za vpisovanje zapade v sredo, 28. novembra 1990.

šolske vesti

RAVNATELJ poklicnega zavoda »J. Stefan« sporoča staršem, da bo jutri, 26. t. m., na šoli roditeljski sestanek in sicer: ob 17. uri za I. in II. razrede in ob 18.30 za III., IV. in V. razrede vseh oddelkov. Vabljeni vsi starši.

RAVNATELJSTVO pedagoškega liceja, učiteljskega »A. M. Slomšek« in priključene vzgojiteljske šole sporoča, da bo namestitvev razrednih svetov in roditeljski sestanek v torek, 27. t. m., ob 17. uri.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST

vabi člane in prijatelje v četrtek, 29. novembra, ob 20. uri v Gregorčičevo dvorano Ul. sv. Frančiška 20 na

DRUŠTVENI DRUŽABNI VEČER

s prikazom diapozitivov raznih članov o pravkar minuli izletniški sezoni in o trekkingu v Nepal.

Pred začetkom predavanja diapozitivov bo predstavil knjigo Dušana Jelencića »Zvezdane noči«.

Spregovorila bosta avtor in predstavnik Založništva tržaškega tiska Marko Kravos.

Priporočamo točnost.

razne prireditve

Dekliški zbor Slovenski šopek iz Mačkolj vabi na CELOVEČERNI KONCERT, ki bo danes, 25. t. m., ob 17. uri v srenjski hiši v Mačkoljah.

KD Slovan - Padriče prireja v torek, 27. novembra, ob 20.30 v prostorih Gozdne zadruge na Padričah poljudno predavanje SINHROTRONSKA SVETLOBA IN ELETTRA. Predavatelj: dr. ing. MARK PLESKO. Vabljeni!

ZAJEMITE IZ ŽIVLJENJA VEČ ŽIVLJENJA - ŽIVITE POLNEJE IN SREČNEJE OB PRAVEM PARTNERJU.

ZAUPAJTE NAM SVOJ NASLOV (IN TEL. ŠT.) IN STORILI BOMO VSE, DA GA NAJDEMO.

SVETOVALNICA FORTUNA - p. p. 348, p. 61101 Ljubljana.

včeraj - danes

Danes, NEDELJA, 25. novembra 1990

KATERINA

Sonce vzide ob 7.18 in zatone ob 16.26 - Dolžina dneva 9.08 - Luna vzide ob 12.35 in zatone ob 23.58.

Jutri, PONEDELJEK, 26. novembra 1990

SILVA

PLIMOVANJE DANES: ob 3.49 najvišja 28 cm, ob 11.00 najnižja -5 cm, ob 14.32 najvišja 0 cm, ob 21.00 najnižja -25 cm.

PLIMOVANJE JUTRI: ob 4.42 najvišja 34 cm, ob 11.56 najnižja -17 cm, ob 17.00 najvišja 0 cm, ob 22.19 najnižja -21 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 12,2 stopinje, zračni tlak 1007,3 mb, naraščanje, veter 6 km na uro, jug, vlaga 72-odstotna, nebo skoraj jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 14,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Matteo Ianza, Jessica Varesano, Martina Vianello, Matej Metlicovec, Marco Giaschi, Roberta Somma, Alessandra Schiavone.

UMRLI SO: 86-letna Maria Trampus, 80-letna Maria Steinbach, 84-letna Amalia Spinelli, 69-letni Renato Orselli, 54-letna Lucia De Angelis, 77-letni Ermano Antonini, 69-letni Michele Vuolo, 72-letni Remigio Satti, 78-letni Giacomo Cresciani, 53-letna Laura Grimalda, 65-letni Mauro Maffione, 77-letna Ambrosia Percich, 68-letni Luciano Zgur, 94-letna

čestitke

Družino Karin in Walterja Puriča je osrečila AŠIRA. Iskreno čestita KD Vesna.

Ob uspešno zaključenem študiju, bo naša TATJANA končno imela nekliko prostega časa. Poljubček Elizabeta in Aleš.

Karin in Walterju se je pridružila AŠIRA. Vse najboljše jim želijo Claudio, Matejka in Debora.

Včeraj sta praznovala 50. obletnico poroke DARINKA in VILO iz Boljunca. Še mnogo skupnih let jima želi brat Rado z družino iz Doline.

Kdaj bo Tatjana dr. pisat začela z deva nas je že resno skrbela. Pa je le prišel tudi dan, ko je obrnila to njeno življensko stran. Čestitajo Marko, Adele, Kristjan in Tamara.

Moja zlata mama MARČELA KRALJ praznuje svoj visoki jubilej. Z njo se v Trebčah vsi njeni veselimo in želimo: »Bog te živi tako čvrsto in korajžno še mnogo, mnogo let med nami.« Hvaležno Orlando z Borisom.

»Angleži« iz Bazovice in Repna čestitajo LOREDANI GUŠTIN za opravljeni doktorat.

UL. SV. FRANČIŠKA 20

Vas vabi v četrtek, 29. t. m., ob 18. uri na odprtje razstave

ALENKA SOTLER slike

ZMAGO POSEGA skulpture

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovalne naslednje bencinske črpalke:

AGIP

Trg Caduti per la Libertà (Milje)

Largo Piave

Trg Verdi

Drevored Campi Elisi 59

Sesljan (državna cesta 14)

Largo Sonnino 10

Trg Sansovino 6

MONTESHELL

Rotonda del Boschetto

Ul. Baiamonti 4

Nabrežje N. Sauro

Istrska ulica

ESSO

Largo Roiano 3/5

Opčine (drž. cesta 202)

Ul. Giulia 2

IP

Nabrežje O. Augusto 2

Trg Libertà 3

Ul. F. Severo 2/8

CHEVRON

Ul. Piccardi 46

API

Ul. Baiamonti 48

FINA

Ul. F. Severo 2/3

NOČNE ČRPALKE (self service)

FINA — Ul. F. Severo 2/3

ESSO - Trg Valmaura 4

AGIP - Istrska ulica

AGIP - Miramarski drevored 49

ESSO - Zgonik (drž. cesta 202)

ČRPALKE NA AVTOCESTAH (odprte neprekinjeno 24 ur)

AGIP

Devin (sever)

Devin (jug)

LOTERIJA

BARI	17	14	25	83	78
CAGLIARI	55	62	61	40	76
FIRENCE	30	67	54	53	13
GENOVA	26	11	13	1	85
MILAN	79	25	60	75	89
NEAPELJ	71	79	67	45	74
PALERMO	63	8	56	84	90
RIM	32	41	71	5	57
TURIN	58	47	56	90	57
BENETKE	22	21	63	87	45

ENALOTTO

1 X 1	1 2 2	2 X X	1 2 X
KVOTE:			
12	23.441.000.—		
11	1.156.000.—		
10	124.000.—		

Draga

TATJANA

ob tvojem uspehu ti iskreno čestitam in se s tabo veselimo vsi domači

Na filozofski fakulteti v Trstu je na oddelku za tuje jezike in književnosti z odliko diplomirala

TATJANA ŠTEFANČIČ

Iskreno ji čestita

Mladinski dom Boljunc

Naša altistka

TATJANA

je dr. postala in končno bo vaje redno obiskovala.

Čestitamo ji vsi z željo, da zbora ne zapusti.

MePZ M. Pertot in

SKD Barkovlje

Novi doktorici tržaške filozofske fakultete

LOREDANI GUŠTIN

čestitajo in se z njo veselijo repenbrska župnijska skupnost, cerkveni pevski zbor in mladinski pevski zbor »Zvonček«.

Dekliški zbor

SLOVENSKI ŠOPEK

iz Mačkolj

vabi na

celovečerni koncert

danes, 25. t. m., ob 17. uri

v Srenjski hiši v Mačkoljah

PD SLOVENEČ

Boršt-Zabrežec

vabi v nedeljo, 2. decembra, ob 17. uri

na PROSLAVO 90-LETNICE DRUŠTVA

ki bo v gledališču F. PREŠEREN v Boljuncu.

mali oglasi

KOMERCIJALNA DRUŽBA nujno išče prodajalca z že opravljenim vojaškim rokom, z znanjem srbohrvaščine in več elektronskih komponentov. Pisane ponudbe poslati na PUBLIEST srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod geslom »KOMERCIALA«.

FANTA z višješolsko izobrazbo zaposli import-export v Trstu. Pisati na PUBLIEST srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »IMPORT-EXPORT«.

KUPIM prikolico za avto. Tel. 200550. PRODAJAM električno kitaro znamke KRAMER v izvrstnem stanju. Cena 400.000 lir. Tel

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	TV Slovenija 1	TV Koper	RADIO TRST A
7.00 Film: Il segreto di stato (kom., ZDA 1969, r. Stanley Kramer, i. Anthony Quinn, Virna Lisi)	7.00 Risanke	10.50 Variete: Dancemania	8.15 Otroška matineja: Živ žav, 9.10 nanizanka Hov!	10.00 Rubrika: Fish Eye	8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša; 9.45 Pregled tiska; 10.00 Mladinski oder: Kozorog (France Bevk); 10.50 Glasbena oddaja: Soft music; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.10 Glasbeni pot-puri; 11.30 Filmi na ekranih; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Variete: Ulica Castaldi (8. oddaja); 14.55 Country glasba; 15.30 Sport in glasba: dogodki, rezultati in komentarji; 17.00 V studiu z vami: Sergej Verč; 19.20 Zaključek.
9.15 Kvarov svet: Dingo, prav poseben pes	7.55 Aktualno: Mattina 2	11.20 Film: Il canto dell'Uomo Ombra (krim., ZDA 1947, r. Edward Buzzell, i. William Powell)	9.35 Dok.: Gradovi (11. del), 10.10 Zgodba o Hollywoodu (8. del)	10.45 Dokumentarna oddaja: Campo Base	
10.00 Zelena linija Magazine	10.05 Film: Notre Dame de Paris (dram., Fr.-It. 1956, r. Jean Delannoy, i. Anthony Quinn, Gina Lollobrigida)	12.45 Veliki interpreti: Sergiu Celibidache igra simfonijo št. 9 v d-molu (Anton Bruckner)	11.00 Domači ansambli: Fantje treh dolin	13.30 Športni pregled: Sportime Domenica	
10.50 Maša	12.00 Variete: Fuori onda	14.00 Deželne vesti	11.30 Kmetijska oddaja	18.30 Superwrestling	
11.55 Nabožna oddaja	13.00 Dnevnik - ob trinajstih	14.10 Film: Hair (glas., ZDA 1979, ri. Milos Forman, i. John Savage, Treat Williams)	12.20 Prislunjsko tišini	19.00 TVD Stičiče	
12.15 Zelena linija	13.30 Rubrika: Nonsoloner	16.15 Gledališče: Hommelette for Hamlet (po Julesu Laforgueju, r.-i. Carmelo Bene, i. Ugo Tognazzi)	13.00 Titanic (pon.)	19.25 Otroška oddaja	
13.00 Nedeljski tednik: TG l'una	13.45 Variete: Ricomincio da due	17.25 Film: Scene da un matrimonio (dram., Šve 1973, r. Ingmar Bergman, i. Liv Ullmann, Bibi Andersson)	14.30 Nad.: Alternative 4 (pon.)	19.45 Video glasba: Tutti frutti (ponovitev)	
13.30 Dnevnik	16.15 Aktualno: Srečanje s protagonisti nad. Beautiful	18.13 Drobci	15.30 Sova: ponovitev nanizank Zlata dekleta in S kraja dogodka	20.30 TV debata	
14.00 Igra: Toto-TV Radiocorriere	16.50 Dokumentarec: Free Dog	18.35 Rubrika: Domenica gol (vodi Aldo Biscardi)	16.55 Poslovne informacije	21.15 Nanizanka: Mod Squad	
14.05 Variete: Domenica in...	18.00 Rubrika: Studio Stadio - 13. rally v Monzi	18.55 Vreme in dnevniki	17.00 Dnevnik	22.00 TVD Novice	
14.20 Športne vesti	18.30 Nogomet A lige	19.30 Deželne vesti	17.05 Film: Žandar v New Yorku (kom., Fr. 1966, r. Jacques Girault, i. Louis De Funes, Michel Galabru)	22.15 Eurogolf	
15.20 Športne vesti	19.45 Dnevnik in vreme	19.45 Deželne športne vesti	18.50 Risanke in Mernik	23.15 Dokumentarna oddaja: Campo Base	
16.20 Športne vesti	20.00 Šport: Domenica sprint	20.00 Drobci	19.15 TV okno	1.00 Rubrika: Fish Eye (pon.)	
18.10 Pregled nogometne nedelje: 90. minuta	21.05 Nadaljevanke: Beautiful	20.30 Aktualno: Chi l'ha visto?	19.30 Dnevnik in vreme		
18.40 Domenica in... (zadnji del)	22.10 Variete: Scrupoli	23.15 Nočni dnevnik	20.05 Nadaljevanke: Primož Trubar (Drago Jančar, i. Polde Bibič, 1. del)		
19.50 Vreme in dnevniki	23.30 Rubrika o židovski kulturi	23.40 Deželni nogomet	21.20 Zdravo		
20.40 33. otroški festival Zecchino d'oro (voditelj Cino Tortorella, Livia Azzariti)	24.00 Dokumentarec: La Rinascenta a Firenze		22.40 Dnevnik, šport in vreme		
22.15 Športna nedelja	0.30 Umbria Jazz '90: Take 6		23.05 Nočni program Sova, vmes nanizanki Doktor Doogie Howser in S kraja dogodka		
24.00 Nočni dnevnik in vreme	0.45 Film: A mezzanotte corre il terrore (srh., ZDA 1942, r. Wallace Fox, i. Bela Lugosi, John Archer)				
0.20 Film: Jankee (western, It. 1966, r. Tinto Brass, i. Philippe Leroy, Jacques Herlin)					
CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	ODEON	TELEFRIULI	RADIO KOPER (slovenski program)
8.40 Nabožna oddaja	8.00 Jutrišnji svet	7.00 Otroška oddaja: Bim Bum	8.30 Nanizanke: Arthur, re dei britanni, 9.30 T.H.E. Cat, 13.00 Captain Power	13.00 Športne napovedi	10.30, 14.30, 17.30 Poročila; 19.00 Radijski dnevnik; 10.00 Sosednji kraji in ljudje: pozdrav, na današnji dan, reportaže, intervjuji, zanimivosti; 11.30 Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.35 Pesem tedna; 14.45 Zabavna nedeljska oddaja v narečju: Vanka in Tonca; 15.00 Nedeljski ritem; 15.30 Radio Koper na obisku; 16.30 Lestvica popevk Radia Koper: Vročih deset; 18.30 Nedeljska humoreska; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.
9.25 Dokumentarec: Arca di Noe	8.30 Nanizanka: Occhio su Hollywood	10.25 Filmske novosti	13.30 Film: Attenti a quella pazza Rolls Royce (kom., ZDA 1977, r.-i. Ron Howard)	13.30 Furlanske zgodbe	
10.30 Aktualno: Il Girasole, 11.00 Block Notes	9.00 Rubriki: Cadillac, 9.30 Veliki golf	10.30 Rubriki: Sport in ZDA, 12.20 Guida al campionato	15.00 Film: Tempo di vittorie (pust., ZDA 1978, r. Joseph Ruben, i. Scott Jacoby)	14.00 Praznično ozračje	
12.00 Varieteja: Anteprema, 12.30 Rivediamoli	10.30 Ekološka oddaja: Gaia - Projekt za okolje	13.00 Tednik: Grand Prix	16.30 Film: Don Milani (biog., It. 1976, r. Alfredo Angeli, i. Edoardo Gattolacci)	19.00 Športne vesti	
13.00 Glasbena oddaja: Superclassifica Show	11.00 Rubrika: Ciak	14.00 Aktualno: Be Bob a Lula, 14.45 Domenica Zip, 15.00 Buzz (pon.)	18.00 Nan.: Gli inafferrabili	20.00 Vesti: TMC News	
14.15 Variete: Nedelja v kinu	11.45 Vikend v kinu	16.00 Otroški spored: Bim bum bam in risanke	19.00 Filmi in risanke	20.30 Variete: Galagoal	
14.25 Film: In nome del popolo italiano (kom., It. 1971, r. Dino Risi, i. Ugo Tognazzi, Vittorio Gassman)	11.50 Vesti iz parlamenta	18.00 Nanizanka: Nata libera - L'odissea di Elsa	20.00 Rubrika: Sportacus	22.30 Film: Se avessi un milione (kom., ZDA 1932, r. Ernst Lubitsch, i. Gary Cooper)	
16.35 Nedelja v kinu (2. del)	12.30 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke	19.00 Risanke: Evviva Palm Town, 19.30 The Real Ghostbusters, 20.00 Prijatelji Puffi	20.30 Film: Indians (dram., ZDA 1975, r. Richard Heffron, i. John Whitmore)	24.00 Film: Tempesta (dram., ZDA 1982, r. Paul Mazursky, i. John Cassavetes)	
17.00 Nanizanka: I cinque del quinto piano	13.40 Vikend v kinu	20.30 Variete: Paperissima - posebnosti	22.30 Dok.: Diario di soldati		
17.30 Aktualnosti: Nonsolomoda	13.45 Nadaljevanke: Marilena, 16.10 La mia piccola solitudine, 17.20 Ribelle, 18.30 La donna del mistero	21.00 Šport: Pressing (vodita Kay Sandvik in Omar Sivori)	23.00 Film: Tarantole (srh., ZDA 1977, r. Stuart Hagman, i. Claude Akins)		
18.00 Kviza: O.K. Il prezzo è giusto	20.35 Film: El Dorado (western, ZDA 1976, r. Howard Hawks, i. John Wayne, Robert Mitchum, James Caan, Michele Carey)	22.30 Variete: Mai dire gol	0.30 Nanizanka: Il classici dell'erotismo		
20.30 Film: Fantozzi va in pensione (kom., It. 1989, r. Neri Parenti, i. Paolo Villaggio, Milena Vukotic)	23.30 Koncert v Scali: Mozartov Rekvijem (Filharmonični orkester milanske Scale dirigira Riccardo Muti)	23.00 Film: Interno berlinese (dram., It.-ZRN. 1985, r. Liliana Cavan, i. Gudrun Landgrebe, Kevin McNally, Massimo Girotti)			
22.30 Variete: Dieci e lode	0.10 Filmske novosti	1.20 Glasbena oddaja: Rock opolnoči - Billy Idol			
23.00 Aktualnosti: Nonsolomoda	0.15 Film: La bionda di Pechino (krim., Fr.-it.-Nem. 1967, r. Nicholas Gessner, i. Mireille Darc, Claudio Brook)	2.20 Nanizanka: Mike Hammer - La signora avvocato			
23.30 Italija sprašuje					
0.35 Nanizanki: Marcus Welby M. D., 1.35 L'ora di Hitchcock					

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1 6.55 Aktualno: Una mattina 10.15 Nad.: Santa Barbara 11.00 Jutranji dnevnik 11.05 Film: Le due tigri (pust., It. 1941, r. Giorgio Simonelli, i. Massimo Girotti, Sandro Ruffini), vmes (11.55) vreme in vesti 13.00 Variete: Fantastico bis 13.30 Dnevnik - tri minute 14.00 Kvarov svet: Dinozavri 14.50 Risanke 15.00 Sedem dni v parlamentu 15.30 Ponedeljkov šport 16.00 Mladinska oddaja: Big! 17.30 Nabožna oddaja in vesti 18.05 Nanizanka: Cose dell'altro mondo 18.45 Nad.: Santa Barbara 19.40 Almanah in dnevnik 20.30 Politična tribuna 20.45 Film: Un tassinaro a New York (kom., It. 1987, r.-i. Alberto Sordi, i. Anna Longhi) 22.50 Filmske novosti 23.00 Dnevnik 23.10 Koncert: Poklon Toscaniniju 24.00 Nočni dnevnik in vreme 0.25 Rubrika: Mezzanotte e dintorni	RAI 2 7.40 Nanizanki: Lassie, vmes risanke 8.40 Nanizanka: Adderly 9.30 Božanska komedija: Nebesa 10.00 Rubrika o protestantizmu 10.30 Film: Le due sorelle (dram., It. 1951, r. Mario Volpe, i. Vera Carmi) 11.50 Nadaljevanke: Capitol 13.00 Dnevnik in Diogenes 13.30 Rubrika o gospodarstvu 13.45 Nad.: Beautiful, 14.10 Quando si ama, 14.55 Destinii 15.20 Film: Mafioso di mezza tacca (kom., ZDA 1972, r. Cy Howard, i. Lynn Redgrave) 17.00 Vesti in Videocomic 17.45 Nanizanka: Alf 18.10 Knjige: Casablanca 18.20 Šport in Rock café 18.45 Nanizanka: Un giustiziere a New York 19.45 Dnevnik in šport 20.30 Nanizanka: L'ispettore Derrick 21.35 Aktualno: Mixer 23.15 Dnevnik in horoskop 23.55 Film: Caro papà (dram., It. 1979, r. Dino Risi, i. Vittorio Gassman)	RAI 3 12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Tečaj angleščine in francoščine, Pozor, so tudi otroci tu! Razvojna psihologija, Pravosodje za mladoletnike 14.00 Deželne vesti 14.30 Dokumentarec: Raziskava o mestnem vesolju 15.30 Mali nogomet: Aosta-Civitavecchia (iz Aoste) 16.00 Streljanje 16.30 Nogomet: A tutta B 17.40 Nanizanka: Throb 18.05 Dokumentarna oddaja: Geo 18.35 Dokumentarec: Drobci barvnega radia 18.45 Športna rubrika: Derby (vodi Aldo Biscardi) 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Ponedeljkov deželni šport 20.00 Varieteja: Blob. Di tutto di più, una cartolina spedita da Andrea Barbato 20.30 Ponedeljkov proces 22.25 Večerni dnevnik 22.30 Resnične zgodbe: Otroci v Palermu (vodi Anna Amendola) 23.50 Nočni dnevnik	TV Slovenija 1 8.50 Video strani 9.00 Spored za otroke in mlade: Miti in legende islamskih ljudstev - Rustem in Sohrab, 9.10 Ciciban, dober dan 9.20 Mozaik: Mladinski pevski festival Celje: Dekliški zbori, 9.55 Utrip, 10.10 Zrcalo, 10.25 Mernik 10.40 Video strani 15.20 Video strani 15.30 Sova (pon.) 16.55 Poslovne informacije 17.00 Dnevnik 17.05 Mozaik: Zdravo (pon.) 18.25 Spored za otroke in mlade: Radovedni Taček - Miš, 18.45 Čebelica Maja 19.10 Risanke in TV okno 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 TV drama: Gluhi mož na meji (Andrej Hieng, i. Stane Sever) 21.25 Osmi dan 22.15 Dnevnik in vreme 23.25 Tisti čas - koncert poezije 23.25 Nočni program Sova, vmes nanizanki Alfred Hitchcock vam predstavlja in S kraja dogodka 0.40 Video strani	TV Koper 12.30 Dok.: Campo Base, vmes (13.00) Superwrestling 15.45 Eurogolf 16.45 Wrestling Spotlight 17.30 Nogomet - argentinsko prvenstvo 18.30 Spored v slovenščini 18.45 Odprta meja 19.00 TVD Stičiče 19.25 Otroška oddaja 20.00 Glasba na TV: Joan Faulkner 20.30 Rubrika: Lunedi Sport 21.00 Dok.: Camel Trophy 21.30 TVD Novice 21.45 O zamejskem športu: 6. krog 22.30 Sport Parade 23.15 Eurogolf 0.15 Speciale Bordo Ring 16.00 Satelitski prenos 17.30 Studio Ljubljana 19.30 Dnevnik 20.00 Glasbena oddaja: Lepa naša domovina 20.35 Po slehah napredka 21.05 Športna oddaja: Sedma steza 21.25 Omizje: Plebiscit	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravilica; 8.10 Vozlišča; 9.00 Valčki in polke; 9.30 Doživljati rojstvo; 9.40 Potpuri; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Glasba; 12.00 Portreti in srečanja; 12.15 Orkestri; 12.40 Cecilijanka 1990; 12.50 Orkestri; 13.25 Gospodarstvo; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček: Tako ali drugače; 14.30 Naravoslovje malo drugače; 14.50 Evergreeni; 15.30 Južnoameriška folklor; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Aladinova svetilka; 17.40 Mladi val: Kinotto. 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Lepjenka; 8.25 Ringaraja; 8.40 Pesmica; 9.05 Glasba; 10.00 Gospodarstvo, glasba; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Ansamblji; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.38 Do 14.00; 14.05 Enajsta šola; 14.30 Mladi glasbeniki; 14.40 Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Godbe; 18.25 Zvočni signali; 19.35 Lahko noč otroci; 19.45 Studio 26; 20.00 Sotočja; 21.05 Zaplešite z nami; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Melodije; 23.05 Literarni nokturno.	RADIO SLOVENIJA 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Lepjenka; 8.25 Ringaraja; 8.40 Pesmica; 9.05 Glasba; 10.00 Gospodarstvo, glasba; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Ansamblji; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.38 Do 14.00; 14.05 Enajsta šola; 14.30 Mladi glasbeniki; 14.40 Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Godbe; 18.25 Zvočni signali; 19.35 Lahko noč otroci; 19.45 Studio 26; 20.00 Sotočja; 21.05 Zaplešite z nami; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Melodije; 23.05 Literarni nokturno.	RADIO KOPER (slovenski program) 7.30, 13.30, 19.00 Dnevnik; 14.30, 16.30 Poročila; 6.00 Glasba, Na današnji dan, 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik in ceste; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 13.00 Na valu Radia Kp; 13.15 V podaljškju; 14.35 Pesem tedna; 15.00 Kviz o avtomobilih; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Interna 52; 18.35 Glasbene želje; 19.00 Prenos Radia Lj. 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.07 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Razglednica; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Clic; 9.35 Popevka; 10.00 Tisk; 10.40 Družina; 11.00 Knjige; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Srečanje z...; 16.00 Moderato con brio; 16.32 Hot hits; 18.00 Souvenir d'Italy; 18.32 Glasba; 19.00 Klasična glasba; 20.00 Nočni program.	RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.07 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Razglednica; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Clic; 9.35 Popevka; 10.00 Tisk; 10.40 Družina; 11.00 Knjige; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Srečanje z...; 16.00 Moderato con brio; 16.32 Hot hits; 18.00 Souvenir d'Italy; 18.32 Glasba; 19.00 Klasična glasba; 20.00 Nočni program.	RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 8.00 Glasba za vsakogar; 10.00 Dobro jutro; 12.00 Pogovor z odvetnikom in Ostali Trst; 19.30 Zmeken s psihologom; 20.30 Glasba.
CANALE 5 7.50 Nanizanka: La piccola grande Nell 8.25 Film: Quasi una truffa (kom., ZDA 1960, r. Guy Hamilton, i. James Mason) 10.30 Aktualno: Gente comune 12.00 Kvizi: Il pranzo è servito, 12.45 Tris, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie 15.00 Rubrike: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo, parliamone, 16.00 Cerco e offro 16.15 Variete: Buon compleanno 1986 16.55 Kvizi: Doppio slalom, 17.25 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito 20.25 Striscia la notizia 20.40 Film: Robocop (fant., ZDA 1987, r. Paul Verhoeven, i. Peter Weller, Nancy Allen) 22.50 Nan.: Casa Vianello 23.20 Variete: Maurizio Costanzo Show 1.00 Striscia la notizia 1.15 Nan.: Marcus Welby, 2.15 L'ora di Hitchcock	RETE 4 8.30 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 9.15 Andrea Celeste, 9.45 Amantotti, 10.15 Aspettando il domani, 10.45 Così gira il mondo 11.25 Nanizanka: La casa nella prateria 12.30 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke 13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.35 Marilena, 15.40 La mia piccola solitudine, 16.10 Ribelle, 16.45 La valle dei pini, 17.20 General Hospital, 18.00 Febbre d'amore 19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amanti 19.30 Nan.: Top Secret 20.35 Nadaljevanke: La donna del mistero 22.45 Film: Brivido nella notte (dram., ZDA 1971, r. Clint Eastwood, i. Clint Eastwood, Jessica Walter, Donna Mills) 0.50 Filmske novosti 0.55 Film: La strada senza nome (krim., ZDA 1948, r. William Keighley, i. Mark Stevens, Barbara Lawrence)	ITALIA 1 7.00 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke 8.30 Nanizanke: Skippy, 9.05 Strega per amore, 9.40 Tarzan, 10.50 Riptide, 12.00 Charlie's Angels, 13.00 La famiglia Bradford, 14.00 Happy days, 14.30 Supercar, 15.30 Compagni di scuola 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke 18.45 Nanizanke: Il mio amico Ultraman - Uno contro uno, 19.30 Casa Keaton - Il custode di mio fratello, 20.00 Cri Cri - A.A.A. Casa cercasi 20.30 Film: Round Midnight (dram., Fr.-ZDA 1986, r. Bertrand Tavernier, i. Dexter Gordon, François Cluzet, Herbie Hancock, Gabrielle Haker) 23.10 Aktualnosti: Buzz 23.40 Filmske novosti 23.45 Film: Beat Street (kom., ZDA 1983, r. Stan Lathan, i. Guy Davis, Rae Dawn Chong) 0.55 Nanizanka: Mike Hammer	ODEON 13.00 Risanke 14.45 Variete: Telemeno 15.00 Nad.: Signore e padrone 16.00 Tednik o lepoti: Fitness 16.30 TV film: Il nemico dei Kennedy (1. del) 18.00 Nan.: Gli inafferrabili 19.00 Filmi in risanke 20.00 Nanizanka: Quattro donne in carriera 20.30 Film: Amori miei (kom., It. 1978, r. Steno, i. Johnny Dorelli, Monica Vitti) 22.30 Aktualno: Contintasca 23.00 Film: Desordre (dram., Fr. 1986, r. Olivier Assayas, i. Remi Martin) 0.30 Nanizanka: I classici dell'erotismo	TMC 8.30 Nanizanke: Get Smart, 9.00 L'enigma, 10.00 Adorabili creature 10.30 Nad.: Terre sconfinite, 11.15 Potere 12.00 Kosilo z Wilmo 12.30 Prijateljska narava 13.00 Šport in dnevnik 13.30 Aktualno: Ženska TV 15.00 Film: Il cuore come una ruota (dram., ZDA 1984, r. Jonathan Kaplan)	TELEFRIULI 15.00 Roza salon 16.00 Otroška oddaja 18.00 Nad.: Vite rubate 19.00 Igra: Marameo 19.30 Dnevnik in rubrika 20.30 Ponedeljkova košarka 22.30 Nočne vesti 23.00 Čakajoč na polnoč 24.00 Nan.: Chopper One 0.30 Nočne vesti	TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi 23.45 Dogodki in odmevi			

V Palmanovi manifestacija VZPI-ANPI in borcev proti fašizmu Komemoracija žrtev zločinskih tolpa in ovrednotenje pomena odpornišтва

V Palmanovi je bila včeraj dopoldne pomembna manifestacija, ki sta jo pripravila deželni odbor VZPI-ANPI in tamkajšnja občinska uprava. Na množičnem zborovanju bivših partizanskih borcev in aktivistov, predstavnikov raznih antifašističnih združenj in združenj političnih preganjancev ter ob udeležbi županov številnih občin videmske in goriške pokrajine, delegacij borcevskih združenj iz številnih jugoslovanskih mest, predstavnikov jugoslovanskega konzulata, so se spomnili vseh žrtev zloglasnega Centra za boj proti partizanskemu gibanju.

Manifestacija pa je imela še drug pomen: bila je odgovor v zadnjem času vse številnejšim poskusom izkrivljanja in omaleževanja pomena odpornišтва v Italiji in v svetu, pa tudi v našem neposrednem okolju. Morda prav zato je bil odgovor bivših partizanskih borcev, med njimi tudi številnih predstavnikov slovenskih sekcij VZPI-ANPI z Goriškega in Tržaškega, protagonistov in danes varuhov izročil odpornišтва tako enoten in tako množičen.

Slovesnost se je pričela že zgodaj zjutraj s počastitvijo spomina padlih pred spomenikom odporništvu in nato s polaganjem vencev v vojašnici Piave, kjer so se v jeseni leta 1944 in spomladi leta 1945 dogajala nepopisna grozodejstva.

Udeleženci manifestacije so se po komemoraciji zgnili v kinodvorani Italica. Tu sta udeležence pozdravila župan Ermete Battilana in deželni predsednik VZPI-ANPI Vincenti. Osrednji govor je imel predsednik pokrajinskega odbora VZPI-ANPI za Goriško, senator Silvano Bacicchi, ki je poudaril da ima manifestacija dvojen pomen: ob 45-letnici osvo-

Silvano Bacicchi

boditve je to počastitev spomina preko dvestotih žrtev zločinskih tolpa, ki sta delovali v Palmanovi v sklopu zloglasnega Centra za boj proti partizanskemu gibanju; je pa manifestacija istočasno jasen in odločen odgovor na poskuse razvrednotenja pomena in vloge odporniškega gibanja za zrušenje fašizma in nacizma in za postavitev temeljev Republike Italije. "To čemur smo priča v zadnjem času je napad na osnovo italijanske demokracije, kajti nastanek Republike je omogočilo prav odpornišvo," Bacicchi je v nadaljevanju svoje govora dejal, da je

zaskrbljujoča predvsem ugotovitev, da se napadi na odpornišvo vselej pojavljajo v težkih trenutkih, ko je institucionalni sistem v precejšnji krizi. Tak trenutek doživljamo tudi zdaj. "Demokratske stranke v tej situaciji pozabljajo na odpornišvo, čeprav so bile med vojno med organizatorji gibanja."

Vendar se zdi, da so na odpornišvo pozabljale že v prejšnjih desetletjih, je ugotovil govornik, ko je bilo tej problematiki v šolskih programih namenjeno malo ali skoraj nič pozornosti. V tem je tudi odgovornost demokratičnih strank, ki se kaže danes toliko bolj. Ob nepoučenosti mlajših generacij, je toliko bolj rušilna kampanja razvrednotenja zgodovinskega pomena odpornišva v italijanskem, evropskem in svetovnem kontekstu, ki smo ji priča.

Ob tem je Bacicchi dejal, da antifašistični borci ne zagovarjajo unitarističnega in akritičnega pristopa do odpornišva, ki je bilo zelo razčlenjeno množično gibanje, s svojimi svetlimi in tudi temnimi stranmi. Prav zgodovinski pristop k preučevanju odpornišva razkriva pravo dimenzijo gibanja.

Italijanska demokracija, ki jo prav v zadnjem času spet utesnjujejo razne sence, pri tem je govornik zelo jasno omenil zadevo Gladio, je nastala iz odpornišva. In tega ni mogoče zanikati.

"Prav zato smo se zbrali v Palmanovi, na tem kraju trpljenja tolikih članov odpornišva, da potrdimo in osvežimo izročilo odpornišva," je zaključil Bacicchi.

Udeležencem sta poslala pozdravni telegram tržaški župan Richetti in videmski prefekt.

Revija sodobne glasbe brez žanrskih opredelitev All Frontiers tudi letos zbuja veliko zanimanja

Sodeč po prvem koncertnem večeru je glasbeno združenje More Music iz Tržica ponovno zadelo v črno. Goriški otvoritveni večer revije All Frontiers, ki že tretje leto predstavlja visoko kvaliteten izbor skupin mejne glasbe brez "žanrskih" opredelitev, je v petek zvečer eksplodiral z ameriško skupino Tone Dogs. Potem ko nas je prvi koncertant Gigi Masin prisilil k vzdihovanju "more music, more music!" so nas "tonski psi" navdušili s svojo rockovsko politimično in postmodernim pop-om.

Sicer se je All Frontiers pričela že v sredo v Trstu s premierskim predvajanjem glasbenega cult-moviea "Stop across the Border" avtorjev Humbata in Penzla. Kljub medpokrajinski navezi pa se bo osrednji del le odvil v prisrčnem avditoriju v goriškem grajskem naselju. Tu je v četrtek bila tudi "polifunkcijska" predstavitev manifestacije All Frontiers. Na večeru je med drugim združenje More Music podrobneje seznanilo poslušalce in novinarje z letošnjo pobudo, steklo pa je tudi predavanje v sklopu ciklusa predavanj na temo Poti rocka goriškega glasbenega kritika Giuliana Almerigogno o beat generation.

All Frontiers je včeraj predstavil avdiovizualni performance Furlana Paola Cantaruttija, za njim pa koncert belgijske underground glasbenice Niki Monò. Danes bo goriški del manifestacije sklenil tržaški ansambel Schotthamel Creative Ensemble in edinstven koncert saksofonista Davida Jacksona, ustanovitelja skupine Van Der Graff Generator.

ALEŠ DOKTORIC

Posvetovanje SSK v Doberdolu Zaščita Krasa in prebivalstvo

Svetovalska skupina SSK v doberdolskem občinskem svetu, Mladinska sekcija SSK in Društvo za socialno-politična vprašanja Anton Gregorčič iz Gorice prireajo jutri ob 20. uri v župnijski dvorani v Doberdolu javni posvet na temo Zaščita Krasa in domače prebivalstvo. Na srečanju bo govor o deželni osnutku zakona o parku in razvoju Krasa. Strankini predstavniki in izvedenci bodo na srečanju obrazložili sedanje načrte deželne uprave in njihove posledice za krasko prebivalstvo, s tem v zvezi pa bodo podrobneje pojasnili stališče SSK v zvezi s kraskim parkom. Slovenska skupnost je do tega načrta zavzela odklonilno stališče. Pravzaprav odklanja že sedaj veljavne ukrepe, dokler ne bo izglasovan v deželni zbornici zakon o parku in razvoju Krasa. Osnutki besedil zakona, ki jih je predstavil pristojni deželni odbor, ki po mnenju SSK pomenila dejansko odtujitev ozemlja slovenske narodnostne skupnosti. Doberdob bi bil stoodstotno vključen v območje kraskega parka z vrsto omejitev in v mnogih primerih brez ustreznih odškodnin.

Meso proste cone bo decembra cenejše

V Gorici bomo v decembru plačevali meso povprečno tisoč lir na kilogram cenejše kot po redni prodajni ceni proste cone, ki je že itak nižja od cene v drugih pokrajinah. Sklep o znižanju cene je sad dogovora med Trgovinsko zbornico, grosisti-uvozniki in mesarji v goriški pokrajini. S tem ukrepom želijo spodbuditi ljudi k nakupu mesa v času, ko se bližajo božični in novoletni prazniki in je poraba mesa že tradicionalno večja kot v drugih obdobjih. Znižanje cen bo ostalo v veljavi do konca decembra.

Predsednik Trgovinske zbornice dr. Enzo Bevilacqua je pobudo označil kot pozitiven ukrep v času, ko se spet nevarno dviga stopnja inflacije. Dogovor o začasnem znižanju cene ob hkratnem varovanju marže trgovcev in mesarjev je po njegovi oceni dokaz, da je goriška prosta cona učinkovit instrument v korist prebivalstva.

Znižanje cen bo stopilo v veljavo 1. decembra in bo v različni meri zajelo razne vrste junčjega in govejega mesa. Mesarji bodo razobesili nove cenike, na katerih bodo sledeče najvišje cene vključno z davkom IVA (v oklepaju navajamo sedanje cene):

meso v stegnu brez kosti 9.500 lir/kg (10.500), zrezki 9.980 (10.800), roast beef 16.000 (17.000), file 20.000 (21.000), drugo razredno meso v stegnu 7.980 (8.500), meso v prsih brez kosti in meso v prednjem 4.500 (5.100).

Navedene cene bodo v decembru veljale za vse meso v prodaji v mesnicah na Goriškem, saj so ob lanskem podaljšanju veljavnosti zakona o prosti coni poenotili cene uvoženega in drugega mesa.

Spomin na Darka Šuligoja

V Kulturnem domu bo jutri ob 17. uri pogovor - srečanje o Darku Šuligoju. Večer pod naslovom Podoba nekega Goričana, prireajo SKGZ, Združenje aktivistov OF, Kulturni dom, v sodelovanju z združenji VZPI-ANPI, ANED, AVL in ANPPA.

Srečanje bo v mali dvorani Kulturnega doma. O liku pokojnega političnega preganjanca bosta govorila Marko Waltritsch in Vincenzo Marini.

Je eksplozija v karabinjerski kasarni v zvezi s skrivališčem orožja Gladia?

Je v karabinjerski vojašnici Cascino v Gorici, kjer je leta 1970 v siloviti eksploziji izgubilo življenje sedem karabinjerjev, bilo skrito skladišče orožja tajne organizacije Gladio? To naj bi bila po pisanju dnevnika "Il gazzettino" iz Benetk domneva, ki jo namereva preveriti sodnik Felice Casson. Poleg okoliščin, da je takrat poveljeval enoti goriških karabinjerjev polkovnik Pietro Musumeci, ki je bil v naslednjih letih med voditelji italijanske tajne službe in pripadnik Gellijeve lože P2 ter obsojen zaradi poskusov preusmeritve preiskave o pokolu v Bologni, se s tem v zvezi pojavljajo še druga čudna naključja, ki odpirajo nova vprašanja.

General Gerardo Serravalle, ki je v letih 1971-74 bil načelnik petega oddelka urada R pri tajni službi SID (bil je poveljnik Gladia), je članom parlamentarne komisije v teh dneh povedal, da orožje Gladia ni bilo zakopano samo v 139 skrivališčih, ampak da so del orožja spravili tudi v 48 vojašnic videmskega vojaškega okrožja.

Je bil tudi v goriški karabinjerski vojašnici tak "nascio", kot so pripadniki tajne organizacije imenovali skriva-

lišča z orožjem? Te možnosti ni mogoče izključiti. V primeru pritrdilnega odgovora pa se samo po sebi postavlja vprašanje ali je strahovito eksplozijo, ki je pred dvajsetimi leti raznesla celo poslopje, zares povzročila samo okvara na grelnem kotlu. Mar ni eksplodiralo (tudi) kaj drugega?

Preiskava in nato proces proti skupini oficirjev (med njimi je bil seveda Musumeci) glede njihove morebitne odgovornosti zaradi nenamerne povzročitve nezgode nista načeli tega vprašanja. Vsi so bili oproščeni s pravomočno razsodbo. Toda pri tem je še nekaj zanimivih naključij: preiskavo je svojčas vodil sodnik Raoul Cenisi, ki je bil kasneje obtožen zaradi preusmeritve preiskave o atentatu v Petovljah. Tudi med branilci obtožencev pa lahko zasledimo nekatera imena, ki so se nato pojavila v drugih preiskavah o pokolih in prevratniških dejavnostih. Gre zgolj za naključja?

Po vesteh iz beneških sodnih krogov naj bi eno od skrivališč Gladia bilo tudi na Goriškem, na starem pokopališču v Marianu. V njem naj bi bilo pet zabojev z orožjem, muni-

cijo in drugim materialom. Zdi se, da ga bodo odkopali v ponedeljek.

V petek popoldne sta odšla od doma 11-letni Tomaž Tell iz Nove Gorice in 14-letni Gregor Gleščič. Oba vozita gorsko kolo, prvi vijoličaste barve, drugi pa rdečo-črno in sta opremljena vsak s svojim nahrbtnikom. Gregor je svetlih las, visok približno 1,70 m, medtem ko je Tomaž manjše postave. Starši naprošajo vse, ki bi ju ali ki so ju videli, naj obvestijo karabinjerje ali policijo, ki so o dogodku seznanjeni.

včeraj danes

Iz goriškega matičnega urada v obdobju od 18. 11. do 24. 11. 1990.

RODILI SO SE: Chiara Ballarini, Valentina Cechet, Sara Santoro, Tomas Peric, Simone Macaro, Sara Marega, Simona Amato, Ivan Cernic, Fabiano Cappelozzi, Marco Simic.

UMRLI SO: 65-letni upokojenec Giorgio Donda, 66-letni upokojenec Franco Scozzina, 77-letna gostilničarka Matilde (Tilda) Mikulus, por. Furlan, 98-letna upokojenka Elisabetta Candotto, vd. Pecorari, 78-letna gospodinja Maria Umek, vd. Fedrizzi, 69-letni upokojenec Luciano Springolo, 81-letna šivilja Maria Bregant, 84-letni upokojenec Carlo Mian, 81-letna upokojenka Giuseppina Bregant, 74-letni Franc Tomazic, 86-letna gospodinja Emilia Bressan, vd. Micotti, 81-letni upokojenec Luigi Oggianu, 77-letni upokojenec Marino Calligaris, 67-letna gospodinja Caterina Brunetti, 89-letna upokojenka Maria Mascarin, vd. De Mari, 87-letna gospodinja Maria Benedetti, vd. Ciani, 80-letna upokojenka Marta Goriani, vd. Salvador, 67-letni upokojenec Giorgio Bertossi.

OKLIC: finančni stražnik Luigi Masone in gospodinja Patrizia Saunig.

kino

Gorica

CORSO 15.15-22.00 »Robocop II.«

VERDI 15.15-22.00 »Presunto innocente«

VITTORIA 16.00-22.00 »Tutti a scuola di escorcismo - Linda Blair è riposseduta«

Tržič

EXCELSIOR 16.00-22.00 »Giorni di tuo- no«

COMUNALE 15.00-18.00-21.00 »Mahabarata«, Režija Peters Brook.

pogrebi

Jutri v Gorici ob 8. uri Matilda Mikulus, por. Furlan iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Pevni. ob 9.30 Angelina Okretic, por. Rebolizza iz bolnišnice sv. Justa na glavno pokopališče. ob 10.10 Elisabetta Candotto, vd. Pecorari iz bolnišnice sv. Justa v Tržič ob 12.45 Giuseppina Tonut iz bolnišnice Janca od Boga v Koprivno.

Danes kongres mladih socialistov

V občinski dvorani v Zagreju bo danes 3. pokrajinski kongres mladih socialistov. Začetek zasedanja bo ob 10. uri. Na kongres so povabili tudi predstavnike mladinskih gibanj drugih strank. Poročilo bo imel dosednji tajnik De Benedittis. Mladi pa bodo razpravljali o vrsti ključnih vprašanj. Med drugim tudi o dilemi, če so gibanje ali stranka, oziroma kako politično delovati v družbi.

Včeraj ob 18. uri so demonstrativno prekinili promet »Blitz« zelenih na Korzu

Verdijev korzo v Gorici je sinoči približno tri četrt ure bil otok za pešce. Ni šlo za nenadno odločitev občinske uprave, pač pa za akcijo zelenih globobice. Samovoljno so uresničili zaporo, da bi protestirali proti Občini, ki ni naredila ničesar v to smer in da bi pešce rešili duševnih izpušnih plinov, so pojasnili. Na križišču z Ul. Crispi in pred Goriško hranilnico so nekaj pred 18. uro, ko je na tem delu Korza največ avtomobilov in tudi pešcev, postavili na cesto prometne znake o prepovedi vožnje in zraven posodi s cvetjem. V nekaj minutah je dotlej neprekinjena kolona vozil izginila, cestišče pa so preplavili pešci. Kmalu so prišli mestni redarji in policija, ki pa niso posegli. Redarji so le preusmerjali vozila. Nekaj minut pred 18.45, ko so zeleni napovedali, da bodo zaključili demonstrativno akcijo, je pridrvela policijska izvidnica in funkcionar je ob protestih občinskega svetovaleca Fiorellija odstranil ovire. Naposled so avtomobili spet preplavili Korzo ob razočaranju številnih pešcev, ki so

tudi z glasnimi vzkliki in ploskanjem podprli Fiorellija, ki se je glasno prekal s policijskim funkcionarjem zaradi po njegovem mnenju nepotrebno grobega posega.

Miška povzročila kratek stik

Miši so od nekdaj huda nadloga ne samo v shrambah in v stanovanjih. Veliko nevarnosti in tudi škode lahko povzročijo tudi v električnem in komunikacijskem omrežju. Miška je, kot kaže, povzročila kratak stik v uličnem transformatorju v Ulici Tominz v Gorici. Prebivalci so bili nekaj časa brez električnega toka, gasilci pa so se trudili približno pol ure, preden so odstranili nevarnost. Zgleda, da je miš, ki se je vtihotapila v napravo povzročila kratak stik in začetek požara. Na dogodek so gasilce opozorili stanovalci, ki so opazili, da je iz transformatorja uhajal dim. Na kraj so kmalu zatem poklicali dežurno ekipo občinskega podjetja.

izleti

Društvo upokojencev bo 29. decembra priredilo silvestrovanje v domu Delfin v Izoli z možnostjo popoldanske kopanja v bazenu z ogrevano morsko vodo in silvestrsko večerjo. Prijave sprejemajo v četrtek od 10. do 12. ure na sedežu, poverjeniki po vaseh in (tudi telefonsko) odborniki društva. Rok za prijave zapade nepreklicno v četrtek, 29. novembra.

gostuje Teatr
KOMISSARŽEVSKAJA
LENINGRAD

Grigorij Gorin:
POZABITI HEROSTRATA
tragikomedija v dveh dejanjih
Kulturni dom, jutri,
26. novembra, ob 20.30

POMOČ TVOJI NAGLUŠNOSTI

UŽITEK PRI PONOVNEM ZAZNAVANJU GLASOV

PHILIPS

Samo družba Philips je lahko izdelala slušni aparat, popolnoma vstavljen v uho, ki se ga lahko regulira z daljinskim upravljanjem.

ELEGANTEN - DISKRETEN - UDOBEN

BREZPLAČNI NASVETI IN PREIZKUSI

V GORICI: lekarna dr. PROVIDENTI
Travnik 34, tel. (0481) 531972, vsak četrtek 9 - 12

V ČEDADU: STILOTTICA
Ul. Ristori 24, tel. (0432) 730898, I. in III. sredi v mesecu 9-12.

ISTITUTO ACUSTICO
SLUŠNI ZAVOD

TRŽIČ - UL. GALILEI 63 - TEL. (0481) 46983

PONTONI

KAVARNA SLAŠČIČARNA

Il Fornaio

Claudio Cozzutti - Elena Devetak

OB NEDELJAH ODPRTO
DO 13. URE

GORICA - Tel. 521522
Ul. Garzarolli 195

Po daljši in mestoma polemični razpravi v Občinski skupščini Soglasno odobren dokument o poglobitvi sodelovanja med Novo Gorico in Gorico

Občinska skupščina v Novi Gorici je na seji v četrtek sprejela predlog programa za poglobljeno sodelovanje med Novo Gorico in Gorico. Tudi razprava na tem zasedanju je bila polemična, toda dokument so slednjič vendarle soglasno sprejeli. Vzrok polemik je znan. Odkar je župan v začetku junija predložil svoj projekt odnosov in sodelovanja s sosednjo Gorico v Italiji - imenovan Nova Gorica in Gorica eno mesto - je bil deležen obtožb in kritik predstavnikov političnih strank DEMOSA, češ da ne gre za nobeno novost Sergija Pelhana, ker sodelovanje med mestoma traja že dolgo in je postalo tradicionalno. Treba ga je le nadaljevati, trdijo občinski odborniki političnih strank DEMOS-a, pri čimer pa je program sodelovanja treba preveriti tudi pri občinskih in pokrajinskih upravah v Gorici.

Polemika o tem, kakšna je narava sodelovanja med Novo Gorico in Gorico, se je nadaljevala tudi na omenjeni seji Občinske skupščine, v četrtek. Omenjali so celo možnost nezaupnice občinski Komisiji za stike z zamejstvom. Predsednik novogoriškega DEMOS-a odvetnik Tomaž Marušič je Sergija Pelhana kritiziral, češ da naj namesto pogostih obiskov v Gorici, v zadnjih mesecih je bil tam domnevno kar 76 krat, svoje sile in možnosti raje posveti reševanju žgočih družbenogospodarskih razmer v občini. Njemu in Janezu Vuku, ki je tudi med ostrih kritiki novogoriškega župana, je odgovoril odbornik Socialistične stranke Branko Dolenc. Opozoril je, da v Občinski skupščini poteka preigravanje med političnimi strankami, in poudaril, da so stiki in življenje ob meji bogatejši od razprav v Občinski skupščini. Pelhanov program o Novi Gorici in Gorici kot enem mestu, je zatrjeval Dolenc, so prej sprejeli v domači in mednarodni javnosti, kot pa v Skupščini. Proti takim trditvam in izjavam je protestiral odbornik Slovenskih krščanskih demokratov in

predsednik Družbenopolitičnega zbora Skupščine Peter Stres. Pred tem pa je Janez Vuk izjavil, da je med razpravo o programu sodelovanja med obema mestoma ob meji, v zadnjih mesecih, novogoriški DEMOS utrpel politično škodo.

Obnavljanje in druge polemike zagotovo izražajo samo prestižne in politične namene in cilje posameznih političnih strank, saj je najvažnejše to, da program poglobljenega sodelovanja med Novo Gorico in Gorico vsebuje veliko novosti in zamisli, ki bi koristile prebivalstvu in gospodarstvu obeh obmejnih mest, ter tudi težnjam Slovenije, da se čim hitreje in uspešneje vključuje v Evropo. S tem najbrž soglašata tudi voditelj strank DEMOS-a v novogoriški Skupščini Tomaž Marušič, ki je v četrtek sicer potožil, da ga nekateri nazivajo "boljševika iz svinčenih časov", in župan Sergij Pelhan. Slednji je na seji napovedal, da bo napravil natančno analizo vsega, kar se je med razpravo o sodelovanju ob meji dogajalo, potem ko je v začetku preteklega junija sporočil svojo znano pobudo o "Novi Gorici in Gorici kot enim mestu".

Predlog za poglobljeno sodelovanje, ki ga je v četrtek sprejela Občinska skupščina, izhaja iz dveh dokumentov. Najprej gre za sporazum med Novo Gorico in Gorico, ki je bil podpisan v Gorici dne 28. februarja leta 1987. Ta dokument je Skupščina sprejela oziroma potrdila na omenjeni seji v četrtek, zdaj pa bi ga morala obravnavati in potrditi tudi Občinski svet v Gorici. Sprejel pa naj bi ga tudi Pokrajinski svet v Gorici.

Drugi dokument pa je že omenjeni program poglobljenega sodelovanja med Novo Gorico in Gorico, ki je bil sprejet na zasedanju v četrtek in naštevava številne konkretne predloge, zamisli in pobude za sodelovanje obeh mest. V duhu sprave je predlog naj bi na Mejnem prehodu na Erjavčeni cesti v Novi

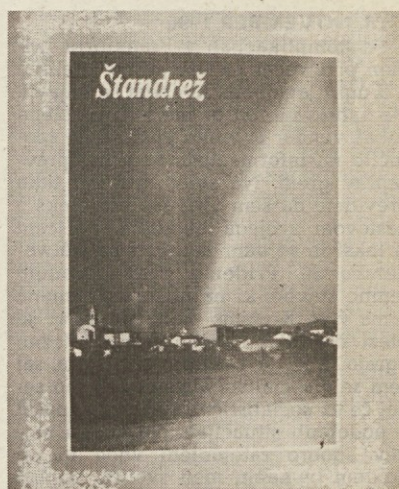
Gorici (ta predstavlja nadaljevanje Škabrijelove ulice v Gorici), zasadili drevo s primernim obeležjem, ki bi simboliziralo spomin na padle v vojnah in na žrtve vsakršnega nasilja človeka nad človekom v naših obmejnih krajih. Po drugem predlogu naj bi republika Slovenija in dežela Furlanija-Juljska krajina imenovali posebno mešano komisijo, ki bi preučila usodo deportirancev iz Gorice in Trsta v maju leta 1945. Vendar naj bi ta komisija preučila tudi nasilje italijanske države, v preteklosti, nad slovenskim prebivalstvom v teh krajih. Na seji je odbornik Rajmund Kolenc izrekel bojazen, da bi pretirano obeleževanje domnevnih grobišč v Trnovskem gozdu (tam naj bi bila štiri taka grobišča) lahko neugodno vplivalo na turizem.

Oba predloga za omenjeni program poglobljenega sodelovanja med Novo Gorico in Gorico, bo Občinska skupščina zdaj poslala občinskim in pokrajinskim upraviteljem v Gorici. Ti naj bi svoja mnenja in stališča o programu sporočili predvidoma do konca leta. Če bosta dokumenta sprejeta tudi pri oblasteh v Gorici, bi program omenjenega poglobljenega sodelovanja med obema mestoma lahko začeli izvajati v začetku leta 1991.

Občinska skupščina v Novi Gorici je na zasedanju v četrtek sprejela tudi poziv parlamentu in političnim strankam na ravni republike, naj pospešijo priprave na plebiscit o prihodnjem državnopravnem značaju oziroma statusu Slovenije kot suverene države. Dogovorili so se da bo priprave na plebiscit - politične in organizacijske - v novogoriški občini vodila posebna komisija, ki jo bodo sestavljali člani predsedstva Občinske skupščine ter predstavniki vseh političnih strank. Ob tem so se na seji sporazumeli, da bo do plebiscita, ki naj bi strnil vse Slovence, trajalo politično premirje med strankami.

Marjan Drožbež

Fotografije o preteklosti Standreža

Na sliki (foto Čubelj) vidimo naslovno stran publikacije Standrež, zasetne fotografske knjige, ki jo je prosvetno društvo Standrež pred kratkim izdalo ob praznovanju 25-letnice delovanja. Na več kot 200 straneh je zbranih okrog 270 fotografij in dokumentov o standreški preteklosti v zadnjem stoletju. Fotoknjiga, ki je na razpolago pri odbornikih društva, obravnava tako preteklost vasi kot njenih ljudi in prinaša zanimiva slikovna pričevanja o kulturi, gospodarstvu, verskem, šolskem, in športnem delovanju v vasi.

Na pobudo MO društva Jezero

Dr. Spacal predaval o odpravi naših alpinistov na streho sveta

V četrtek je mladinski odsek kulturnega društva Jezero pripravil večer z diaprozami, ki jih je posnel dr. Borut Spacal med nedavnim potovanjem v Himalajo. Spacal je namreč pripravil in vodil znanstveno odpravo, ki se je za nekaj dni priključila alpinistični odpravi Alpe Adria Sagarmatha Expedition 90. Skozi diapozitive in videota-pe je predavatelj popeljal gledalce v začarani svet Himalaje in njenih višin. Zelo na kratko, a z globokimi in otipljivimi občutki, je posredoval poslušalcem svojo prvo potovalno izkušnjo pod streho sveta. Po predstavitvi videota-pa in diapozitivov je stekel zanimiv pogovor o znanstvenem pomenu odprave in o medicinskem pogledu na športni podvig v gorah - alpinizem. Spacal ni samo navdušen planinec in vodja znanstvene miniodprave v Himalajo, temveč je tudi zdravnik, ki se na specifično pneumologijo v gorskih okoliščinah razume, zato so nekateri poslušalci z zanimanjem postavljali kopico vprašanj. Publiko se je v veliki meri zanimala za objektivno problematiko, ki se pojavlja v višinah. Spacal je odgovarjal zelo sproščeno in je na prvo mesto postavil svoje lastne izkušnje in je posredoval tudi teme nekaterih pogovorov, ki jih je imel z alpinisti v baznem taboru pod Everestom. Gledalce in poslušalce je tudi zanimalo, katere so bile objektivne težave,

da zamejski alpinisti niso prišli na streho sveta. Spacal je preko diapozitivov dobro razložil življenje v baznem taboru, alpinistično delo in napore v višini za skupni kolektivni uspeh. Več časa se je tudi ustavil ob diapozitivih "ledenega slapa", najnevarnejšo točko tik nad baznim taborom, ki jo je treba premagati po nemogočem terenu čez izredno razpokan ledenik. "Ledeni slap" so vrata za Everest, nato pa se vrstijo na poti do vrha druge težave, ki so predvsem povezane z višino. Najzanimivejši del predavanja je bil prav gotovo zadnji, ko je stekel pogovor o problemih v višini in o sposobnosti vsakogar, da premaga, do neke mere namreč, višinske nepravilike. Spacal je primerjal tudi fizično odpornost šerp z alpinisti odprave. Na vsa vprašanja je odgovoril razumljivo in jasno. MJ

■ **Avtomobilski klub ACI** je sklenil dogovor z Goriško hranilnico za vplačevanje članarine ACI na tej banki brez dodatnih stroškov. Glede na bližnjo obnovo klubskega vodstva obveščajo, da so na seždežu na vpogled določila za vlaganje kandidatih list. Deželni odbor ACI je te dni potrdil predsednika goriškega kluba Maria Tirela za predstavnika FJK v vsedravnem odboru ACI še za štiri leta.

Režiser Attilio Concari na srečanju v Kulturnem domu Stvarnost brez prevar je lepša

Poklicni fotograf in režiser Attilio Concari se je v četrtek na povabilo Kinoateljeja udeležil srečanja z občinstvom v Kulturnem domu, kjer so predvajali njegov film 45. vzporednik. Srečanje je bilo prvi neposreden stik z italijanskim filmskim ustvarjalcem v letošnji sezoni Goriška kinema in je ponudilo možnost zanimivega razgovora ob filmu.

S filmskim prvencem, ki prikazuje delček padeke nižine (toda dogajanje bi lahko bilo postavljeno na katerikoli 45. vzporednik" v svetu), je Concari hotel izraziti potrebo po drugačnem gledanju na svet in medčloveške odnose. Kot uveljavljen modni in reklamni fotograf namreč sodeluje v mehanizmu, ki je v bistvu prevara ljudi: izumetničene fotografije predstavljajo

ljudem lažni sanjski svet in jim vsiljuje želje in potrebe zato da bi več kupovali. Stvarnost pa ni taka, je povedal Concari, in s črnobelimi, preprostim zato pa pristnim in poetičnim filmom predstavil okolje svoje padeke nižine. Nikar ne iščimo lune, je njegovo sporočilo, raje se oglejmo okrog sebe in odkrijmo lepoto in pristnost stvarnosti, ki nas obdaja.

Na sliki (foto Marinčič) režiser Attilio Concari z Alešem Doktoričem med pogovorom v Kulturnem domu.

Nastop kvinteta pihal v Kulturnem domu

Danes od 11. uri bodo v okviru nedeljskih glasbenih matinej goriškega kulturnega društva Lipizer nastopili v veliki dvorani Kulturnega doma v Gorici člani italijanskega pihalnega kvinteta 20. stoletja. Kvintet sestavlja: Marzio Conti (flavta), Paolo Pollastri (oboja), Giovanni Ricucci (klarineti), Paolo Carlini (fagot) in Paolo Faggi (rog). Skupina, ki občasno nastopa tudi v sekstetu s pianistom Michelejem Innocentijem, bo goriškim poslušalcem podala Respighijev pihalni kvintet, Danzijev kvintet op. 54 št. 2 za klavir in Beethovnov kvintet, vedno za klavir, op. 16.

pismo uredništvu

Arogantnost ne pomaga

Prejeli smo s prošnjo za objavo.

"Zaradi celotne resnice o zadnji seji občinskega sveta v Sovodnjah, se čutimo dolžne pripisati tudi mnenje naše skupine ob županovih in odborniških odgovorih na vsaj štiri pereča vprašanja.

1. Župan Primožič je podal svoje stališče glede na izvolitev podžupana, ki je po mnenju mnogih nezdružljiva funkcija zaradi javnih del, ki so mu bila zaupana v prejšnji mandatni dobi, v tej pa potrjena.

2. Soški park. Argumenti, ki so jih župan in odborniki iznesli, dokazujejo, da niso razumeli bistva vprašanja. Menimo, da g. župan z arogantnostjo ne more reševati tako pomembnih vprašanj kot so načrtovanje in upravljanje Soškega parka in drugih tukaj naštetih problemov. Za oholostjo se ponavadi skriva pomanjkanje argumentov in nepravilnost za sprejemanje predlogov in idej drugih. Po tej poti ne more priti do sodelovanja. Župan in odborniki bi dokazali veliko večjo odgovornost, če bi občinskemu svetu obrazložili razloge velike zamude glede načrtovanja in zakaj skoraj celo leto po odobrenju sklepa, še ni bila imenovana komisija, ki bi odboru in načrtovalcem pomagala oblikovati smernice za urejanje Soškega parka.

Načrtovanje je zadeva celotne skupnosti in obnašanje sedanje občinske uprave ima lahko hude posledice za gospodarski razvoj občine.

Župan bi ravnal politično odgovorno, če bi vsaj pojasnil, kako namerava občinska uprava ravnati v prihodnosti glede vprašanja Soškega parka. Uprava bi morala že razpolagati s prvo in drugo fazo načrtovanja. Če ti nista odobreni, pa je po pogodbi nemogoče začeti z načrtovanjem tretje faze. To so dejstva in župan se ne more skrivati za nepopolnimi in neutemeljenimi odgovori. Bojimo se, da se bo s takim načinom dela občinski svet znašel sredi decembra 1991 pred velikim kupom načrtov za Soški park, ki ga bo treba zaradi nujnosti takoj odobriti. Občinski finančni labirint pa se bo tako še bolj zapletel.

3. Isti način pristopa se kaže pri reševanju drugega pomembnega problema — uničevanja odpadkov. Svetovalci so šele na zadnji seji občinskega sveta bili uradno obveščeni o stališču sovodenske uprave glede pokrajinskega načrta za uničevanje odpadkov, medtem, ko je občina prejela osnutek že meseca junija. Tako ravnanje jasno dokazuje, kako naša uprava spoštuje in ceni mnenje občinskega sveta.

4. Tudi glede sovodenskega župnišča župan ni povedal nič novega, razen tega, da je občina odgovorila na škofovo zaskrbljujoče pismo (in to zopet le z nejasnimi obljubami brez upanje vzbujujočih terminov). Županov nasvet, naj bi se župnik "začasno" preselil v Gabrje, prav gotovo ne dodaja nič več volje upraviteljem za

hitrejšo reševanje problema, saj je v Sovodnjah živeči župnik umrl že pred 22 meseci. Sedanji župnik pa itak stanuje "začasno" v drugi župniji. Poleg tega je treba jasno vedeti, da so Gabrje prav tako druga župnija. Slučajno je trenutno župnik ista oseba. Sovodnje pa je ena od večjih župnij, ki ne more in tudi po cerkvenem zakoniku ne sme biti brez tam stanujočega župnika. Ne jemati v poštev vrnitve lastništva župniji, je tudi nerazumljivo stališče, ko so vse občine v naši deželi to že zdavnaj storile."

Načelnik svetovalske skupine SSK
Branko Černič

razna obvestila

Deželni zavod za poklicno izobraževanje sporoča, da se je spustilo nekaj mest za tečaj upravljanja osebja (plače in ostale obveznosti - 80 ur). Prijave najkasneje do petka, 7. decembra v uradih zavoda v Ul. Croce 3 (tel. 81826), vsak dan od ponedeljka do petka med 9. in 12. uro.

Občinska uprava v Doberdobu obvešča, da bodo jutri, 26. t. m., v jutranjih urah pobirali stare kovinske predmete, gospodinjstve stroje in odpadni kovinski material. Vsakdo naj blago pusti ob cestnem robu pred prihodom občinskega vozila.

Skupina Izvir prireja jutri, 26. t. m., ob 20.30 v Katoliškem domu srečanje z ljubljanskim županom Jožetom Strgarjem.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE
GORICA

CECILIJANKA

Revija goriških pevskih zborov

Sodelujejo zbori iz dežele Furlanije-Juljske krajine, Slovenije in Koroške.

GORICA — KATOLIŠKI DOM

DANES, 25. novembra, ob 16. uri

GLASBENA MATICA
GORICA
KULTURNI DOM
GORICA

TRIO

Giorgio Marcossi - flavta
Lino Urdan - klarinet
Vojko Cesar - fagot

Petek, 30. novembra 1990, ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici.

Svetovalska skupina SSK Doberdob
Mladinska sekcija SSK
Društvo za socialno-politična vprašanja
Anton Gregorčič - Gorica

vabijo na javni posvet

ZAŠČITA KRASA IN DOMAČE PREBIVALSTVO

Jutri, 26. novembra, ob 20. uri v župnijski dvorani v Doberdobu.

Vabljeni so vsa društva, organizacije, občinska uprava in domače prebivalstvo.

Vtisi iz Poljske po nekajdnevnom bivanju v glavnem mestu

Sivina vsakdanjosti v svobodi

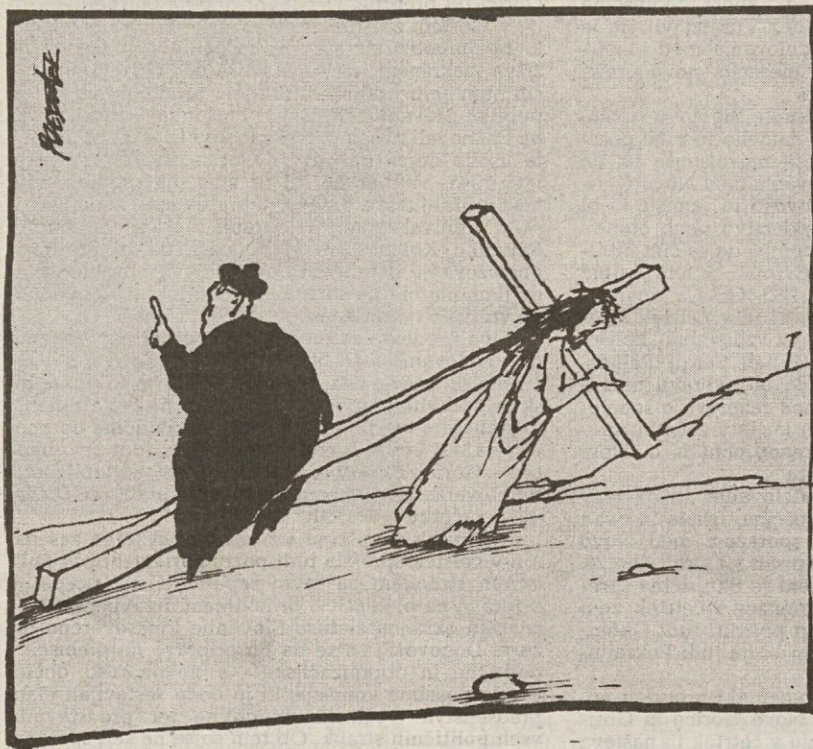
13. NOVEMBER 1990

Po komplikacijah v Frankfurtu pridem pod večer na varšavsko letališče z drugim avionom, kot sem se najavil. Ne zahtevam, da bi me kdo na slepo čakal, vendar bi lahko pustili vsaj sporočilo na informacijah, kam naj pravzaprav grem. Na srečo sem bil tako previden, da sem vzel s sabo teleks z naslovom svojega bivališča. Poiščem si taksi in se dam zapeljati na Belwedersko 30. Pridemo pred ogromno temno stavbo, ki na ulico tega imena nima vrat. Krožimo okoli nje, šofer se plazi čez dva metra visoko železno ograjo in jaz se počutim kar doma, saj sem se v socialističnih deželah (no sedaj že ex socialističnih) pogosto znašel v podobnih situacijah. Na koncu najdeva dobro zatemnjeni vhod in po dolgem brskanju med svojimi papirji me nezaupljiva vratarica le izpusti v zame rezervirano sobo. Kot zvem pozneje, je bila v tej zgradbi še pred kratkim partijska visoka šola, sedaj pa jo je prevzela univerza kot svojo hišo za goste. Nekaj policijsko strogega je v teh prostorih, nekakšen križanec med študentskim domom, zaporom in hotelom, a glavno je, da imam posteljo in streho nad glavo.

14. NOVEMBER

Odpravim se v center, da se javim na univerzi. Varšavska univerza na Krakovski ulici je pravo mesto v mestu: v skladnem neoklasičnem slogu grajene palače se sklepajo kot okoli svojega srca okoli biblioteke in pričajo, da so ruski carji, če drugega ne, znali graditi za stoletja. Grem na oddelek za odnose s tujino, odločen, da bom pokazal svojo nejevoljo zaradi nerodnosti pri prihodu, a deklica, ki me sprejme, je tako prisrčna, da ne rečem ničesar. Pome pride prav tako prisrčen asistent z inštituta za zgodovino, ki me pelje najprej na kavo, potem pa v arhiv, kjer bom pregledal poročila poljskih ambasadorjev iz Beograda v času med obema vojnama. Treba je reči, da ni birokratskih zapletov - dovoljenje za delo dobim takoj, tu je celo gospa, ki je živila tri leta v Toskani in torej dobro govori italijansko. Ko dobim indeks, takoj ugotovim, da ne bom mogel predelati vsega materiala, ker je preobilen - omejil se bom le na poročila o notranjih razmerah v Kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev med leti 1925 in 1929, ki me še najbolj mikajo. Veseli me, ko vidim, da poročila še kar dobro razumem in da so ta pisana na živahen, v ocenah in detajlih zanimiv način. Seveda potrjujejo moje mnenje, da je v jugoslovanski prestolnici v letih Pašićevega zatona in smrti vladala prava bizantinska atmosfera. Všeč mi je termin: »vojaška mafija«, ki ga nisem še slišal in s katerim poljski diplomati označujejo skupino generalov okoli kralja Aleksandra, ki je v zakulisju včasih odločilno vplivala na razvoj dogodkov.

Ob 16.00 pride pome asistent in me s svojim malim astmatičnim fičotom pelje na univerzo, kjer imam sestanek s prof. Skowronskim. Parkirava pred cerkvijo Obiska Marije, kjer so bile v času režima generala Jaruzelskega manifestacije za svobodo, sedaj pa so postavili ogromen spomenik kardinalu Wyszyńskemu, »primasu tisočletja«, kakor pravi danes uradna retorika. Spomenik pa ni nič retoričen (razen morda v dimenzijah): kardinal z mitro in v ornatu sedi na stolu brez naslonjala, z levo si podpira glavo in nekoliko očno žre s svojega piedestala. Pred njim šopi svežih rož, ki pričajo o njegovi popularnosti še danes, skoraj deset let po smrti. V letih stalinizma, Gomułkovega in Gierkevega režima je bil kljub preganjanju zares glasnik svojega ljudstva, v sebi je posebej njegov uporni, tujemu totalitarizmu sovražni duh. Prav je, da se stvari postavljajo na svoje mesto, da so »velikani« preteklega režima v prahu in da Wyszyński kraljuje nad mestom v isti vrsti z Adamom Mickiewiczem, očetom sodobne poljske književnosti. O tem, kako se spreminjajo časi in simboli, govoriha s kolego Skowronekom v njegovem kabinetu. Skowroneka poznam že več let, a v novi atmosferi se mi zdi ves spremenjen, živahen, dosti manj uraden kot prejšnje krate. Pravi mi o kontaktih s Francozi, o svojih predavanjih na Scuoli orientale v Neaplju, čez dobro uro ima sestanek s predstavniki univerze v Toulousu. Poljaki so očitno v modi, ugotavljam sam pri sebi in se spominjam, kaj je podtajnik v State Departmentu pred kratkim rekel Bučarju: »Za nas je zanimiva najprej Poljska, potem Češka in Madžarska, potem pa šele vi...« Grem v staro mesto, najprej v umetniško galerijo, kjer sem že dvakrat kupil zelo zanimiva likovna dela. Cene so krepko poskočile, črne borze ni več, zloto so povsem konvertibilni. Za moj plitki žep je bil prejšnji sistem seveda ugodnejši, čeprav je bilo treba pozneje prestopiti dokaj neprijetnih deset minut ob prehodu čez carino. Grem naprej proti kraljevi palači in kdo mi pride naspro-

Nekaj satirčnih vinjet iz lista Nie in poljski orel iz 18. stoletja

ti? Dušan Biber, ugledni slovenski zgodovinar, eden naših najboljših strokovnjakov za drugo svetovno vojno. Midva imava sploh navado, da se naključno srečujeva sredi milijonskih mest. Pred leti sem v londonskem metrou nenadoma začutil v hrbtu pest in nekdo mi je dejal: »Mani in alto!« Bil je seveda Biber - človek, ki potrjuje, da je nomen omen, kajti bolj popopranegega človeka bi težko našel. Biber odhaja na simpozij v Krakov, ki ga organizira prof. Batowski o vprašanju federacije. Pravi, da se Poljaki boje Nemcev in si žele imeti v Evropi čim več prijateljev, da bi jih vsaj delno nevtralizirali. Danes je bil sicer Genscher v Varšavi in je blavnostno podpisal pogodbo o meji na Odri in Nisi. A še večer sem bral v Spieglu o nemški manjšini na Poljskem, ki je bila leta in leta tiho (pod poljsko peto - povejmo resnico), a sedaj dviga svojo glavo in šteje že okrog 350.000 članov. V Zgornji Šleziji se tudi ljudje, ki ne znajo besede po nemško, sedaj proglašajo za Nemce, verjetno tudi zaradi privlačne sile D-Mark. Moji občutki so pri tem deljeni. Z ene strani si ne morem kaj, da bi ne simpatiziral z manjšino, ki je bila še do včeraj brezprava, z druge pa se nemških manjšin, raztresenih po srednji in vzhodni Evropi, vendar bojim. Preveč črno sled so zapustile za sabo v zgodovini.

15. NOVEMBER

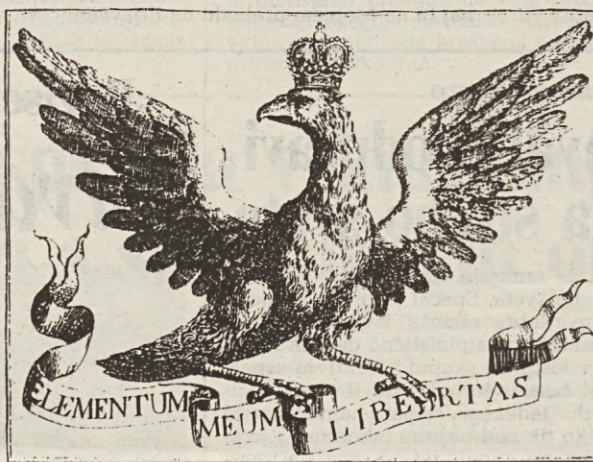
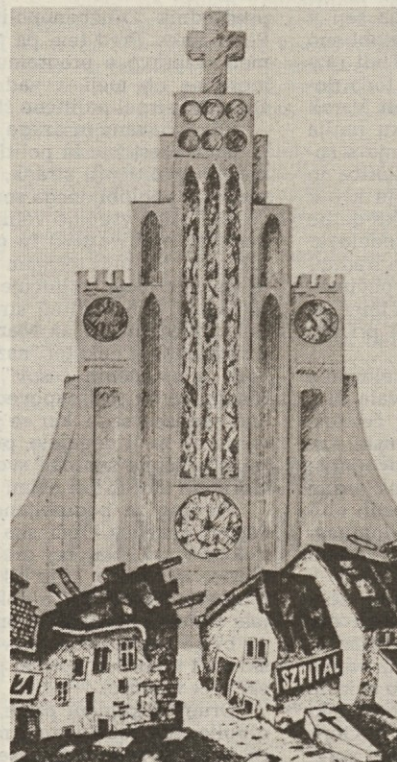
Ob 9.30 sestanek s prijateljem Jerzjem v kavarni založništva Czitalnik. Zanj so se v zadnjem času stvari zelo spremenile: iz sodelavca Akademije, ki mu bivši režim zaradi njegovega nekonformizma ni bil prav naklonjen, se je prelevil v enega najbolj vidnih predstavnikov sodobne poljske inteligence. Poverili so mu predsedstvo založništva, ki mu je načeloval njegov oče pred letom 1948, ko so ga odžagali, vrnili so mu celo nekaj družinskega imetja, pogaja se, da bi prevzel direkcijo poljskega kulturnega inštituta v Parizu. Vendar ni povsem zadovoljen, ne samo zaradi družinskih razmer, o katerih mi na dolgo in široko pripoveduje, temveč tudi zaradi preveč klerikalne politike sedanje vlade. V njegovih besedah zaslišim tesnobo Žida, ki nad poudarjenim katolicizmom sodobne poljske družbe ne more biti pač navdušen, a tudi razočaranje intelektualca, ki se težko prilagaja sivini vsakdanjosti v svobodi, ko pa je bil boj proti komunističnemu režimu toliko bolj razburljiv in po svoje življenjsko bogatejši.

Govoriva o sodobnih političnih razmerah tukaj, o polarizaciji Solidarnosti med Waleso in Mazowieckim, ki

oba kandidirata za predsedstvo republike. Ne gre za programska razhajanja, bolj za spopad med dvema osebnostima, med ekstroverzno in populističnim bivšim elektrifikarjem iz Gdanska in tihim, rafiniranim bivšim časnikarjem in papeževim prijateljem. Prihodnjo nedeljo so volitve in verjetno bo prvi s svojo demagogijo zmagal. Ko grem pozneje po ulici, sem pozoren na plakate, ki zgovorno ponazarjajo stil enega in drugega kandidata. Walesa je že na fotografijah bolj agresiven, njegov propagandni stroj funkcionira brez dvoma bolje, njegova predvolilna propaganda je bolj pisana. Zanimiv se mi zdi plakat samo z glavnimi potezami njegovega obraza; s tušem in debelim čopičem na hitro potegnjena črta obrvi, nosa in brk. Kot nekakšen japonski ideogram, v katerem pa je vendar ves človek s svojo telesnostjo in energijo. Drugi plakat proglašja: »Hocemo Lecha, da bi bila Poljska zares Poljska.« Tretji pa postavlja v isto vprego tri velike Poljake sodobnosti: Wyszyńskega, Woytlo in Waleso.

Po naglem kosilu grem v arhiv pregledat še ostale dokumente, ki sem jih naročil. Sem v usodnih letih 1928-29, ko se je konflikt med Srbi in Hrvati tako zaostрил, da je prišlo do streljanja v skupščini in do umora Stjepana Radića, voditelja Hrvaške kmečke stranke. Pri tem so zame najbolj nova poročila o zdravstvenem stanju kralja Aleksandra, ki je trpel baje za preganjavo in je bil posebno v tem obdobju na robu živčnega zloma. In v takem stanju se je šel še diktatorja.

Ob pol šestih, po hitrih nakupih v priljubljeni varšavski galeriji, sestanek z Bibrom pred kraljevsko palačo. Z njim je tudi jugoslovanski kulturni ataše Hergovec, ki je zrasel v Vojvodini in študiral v Beogradu: o sebi pravi, da je Jugoslovčan - termin, do katerega imam svoje rezerve, a srečanje je prekratko, da bi se splačalo o tem razpravljati. Zanimivo pa je, da ne ve o novi zgodovini Jugoslavije, ki je pred nekaj meseci izšla na Poljskem. Pelje naju v prijetno restavracijo, kjer se z Bibrom razgovoriva o misterijih jugoslovanske zgodovine pred vojno in med njo. Oba imava smisel za arhivsko delo in tako nama zlepa ne zmanjka epizod za zanimiv in živahen pogovor, ki mu dodata najprej francosko vino in potem poljska vodka še poseben žar. Biber pripoveduje, zakaj ja dal Tito Kidriča zapreti spomlad 1944. Sumil je, da je Kidrič postal zaupnik Angležev, o teh pa so bili v vrhovnem štabu prepričani, da so skupaj z Nemci organizirali desant na Drvar, kjer bi jo sam maršal skoraj skupil.

16. NOVEMBER

Zjutraj grem z asistentom v arhiv, kjer se zmenim za fotokopije. Plačal bom po cenah za poljske raziskovalce, ne pa po tistih, oderuških, ki jih sicer zahtevajo od tujcev. Naročim okrog tristo posnetkov, še več materiala bi želel videti, na primer fascikel o ruskih emigrantih v Jugoslaviji, toda za to ni več časa. Gremo v Dom kulture, stalinski spomenik nekulturni arhitekturi, kjer je največja knjigarna v Varšavi. Iščem Zgodovino Jugoslavije, ki je pravkar izšla pri Ossolineumu, pa je še nimajo. Veliko ploščad pred nebotičnikom so kramarji spremenili v nekakšen Rusi most. Prodajajo poceni obleke, čevlje, plastične predmete, pa tudi zelenjavo in kruh. Mali podjetneži, ki so se pojavili kot gobe po dežju, sedaj, ko privatna iniciativa ni več prepovedana. Moj spremljevalec se jih sramuje, jaz pa ga tolažim, da bi moral šele videti podobne tržske bazarje. V tej množici me najbolj presunejo berači: so Romuni, ki so prišli prosit vbojgajme v to revščino. Očitno uboštvo nima nikjer dna. Postajam pozoren na njihove klavrne, ciganske obraze. Vidim jih precej po vogalih na ulici kraljevskega predmestja in na Novem Swiatu ter seveda tudi v vzhodni veži cerkve sv. Križa, kamor grem zaradi Chopinovega srca, ki je tam pokopano. Kakšen čuden smisel za teater v religiji imajo Poljaki. Oltarji v tej cerkvi niso samo pretirano pozlačeni (celo pod je pred njimi zlat), eden njih je spremenjen v pravo prizorišče z ogromnim lesenim križem, ki se dviga na vrhu stopnišča, posutega s suhim listi in od maha zelenimi okroglimi kamni. Na levi in desni manjši križi iz mladih brez, eden z vojaško čelado na konici. V ozadju svetlovijoličasta zavesa, preko nje in preko osrednjega križa v umetelnem pregibu še dolg belo-rdeč trak — poljska zastava. In še napis: Bog, čast, domovina! Pozneje ugotovim, da gre za nekakšen vojaški motto, in posveti se mi, da je scena v cerkvi sv. Križa postavljena verjetno v spomin na vojno proti boljševizmu, kot piše na razglasih, katere sedemdeseto obletnico se letos spominjajo.

Ne čudim se Jerzju, ko sedim pozneje v njegovi dnevni sobi, ko toži, da postaja atmosfera vedno bolj moreča, da dvigajo glavo nacionalisti in klerikalci. On, s svojo kozmopolitsko izkušnjo, se mora v tej poljski pijanosti čutiti kot riba na suhem. Prigovarjam mu, naj sprejme direkcijsko kulturnega centra v Parizu, čeprav pogoji niso prav ugodni. Če ne drugega, bodo vsaj njegovi otroci zrasi v bolj sproščem miljeju.

Na obisk pride eden od predstavnikov poljske jare gospode. Pravkar je ustanovil privatno banko in ima tudi že podjetje v Minzu. Pustim ju, da se pogovorita o skupnih založniških načrtih in grem v Teater Wielki poslušat Kneza Igorja. Veličasten spektakel, od vseh treh verzij Borodinove opere, kar sem jih do sedaj videl, je ta gotovo najboljša. Razkošje barv, imenitni scenski učinki, orgiastični polovski plesi - Rusija v vseh svojih nepreglednih stegah in množicah, iz katerih se posameznik tako težko iztrga, pa le za kratek čas, da znova utone v mogočem utripu velikega zbora.

17. NOVEMBER

Zjutraj obisk kraljevega dvorca, ki je bil med vojno povsem porušen. Pretresljivo je videti luknje v enem od redkih preostalih zidov, ki so jih Nemci izvrtali, zato da so vanje vtaknili razstrelivo. Dvorec je bil v zadnjih letih znova postavljen po originalnih načrtih in seveda tudi nanovo opremljen — predvsem s slikami, tapiserijami, pohištvom, ki jih je darovala zahodnonemška vlada, pa tudi druge evropske države. Vendar je v tem razkošju nekaj hladnega, narejenega, manjka tisti čar, ki ga je čutili v prostorih, v katerih so zares živeli ljudje. Kar me še najbolj presune, je ogromna zbirka srebra v podzemlju. Nastala je med leti 1936-39, ko so Poljaki v obrambo domovine darovali tiste skromne srebrne predmete, ki so jih imeli doma. Tobačnice, večerne torbice, iz srebrne mreže, pribor, medalje, svečniki — priče meščanske spodobnosti in patriotizma, ki je ostal brez sadov.

Pred dvorcem so postavili božično drevo, darilo ameriških trdk prebivalcem Varšave. Kako hitro se sklepajo in podirajo prijateljstva med narodi, kadar so ideologije vmes. Še včeraj so Nemci minirali dvorec in ga nato pomagali znova postaviti. Še včeraj so bili Američani v teh krajih anatema, danes razglašajo sredi Varšave: Merry Christmas and Happy New Year.

Stopim v staro mesto in v bližnjo cerkev Marije zaščitnice. »Tu je molil papež,« naznanja razsvetljen napis na marmorni plošči ob vhodu. S papeževim kultom se Poljaki še niso razšli. Zadnjič sem videl v neki galeriji sliko z absurdnim sužetom: atentat na Janeza Pavla II. Grozljivka v tehnikolorju z vsem potrebnim patosom in realizmom. Ta mešanica religije, patriotizma me zelo moti. V sosednji katedrali, kjer so bili kronani poljski kralji, je nekakšen panteon velikih mož. Ustavim se ob nagrobni ploči Romana Dmowskega, nacionalistično obarvanega politika z začetka stoletja in se zamislim nad njegovim stavkom: »Katolicizem ni dodatek k poljskosti, ampak je v njenem bistvu. Odstraniti katolicizem od poljskosti pomeni izničiti njo samo.« Hvala lepa za tako vero. Povsod zastave, venci, ex voto in orgiji milice. Poleg Srbov so Poljaki, od vseh narodov, kar jih poznam, še najbolj obteženi s svojo zgodovino. V določnem stanju nekega naroda je zgodovinski spomin lahko brez dvoma močno krepilo, a potem postane breme in celo ovira pri normalnem razvoju v moderno, v svet odprto družbo.

Ob pol dveh grem spet k Jerzju. Z njegovim mlajšim sinom si gremo ogledat bližnji dvorec Vilanow - nekakšen poljski Versailles, seveda v miniaturi, toda s privlačno eleganco zasebne vile. Notranjost je vse kaj drugega od kraljevske palače, saj je ostal Vilanow med vojno nedotaknjen. Sedaj služi kot muzej, a tudi za posebno svečane prilike poljske vlade. V nekdanjem podstrešju so organizirali zanimivo galerijo poljskega portreta od XVI. stoletja dalje. Jerzy ve povedati o marsikaterem teh kraljev in princvih, kneginj in grofic kaj pikantnega in zabavnega, posebno o poglavitem gospodarju gradiča Janu Sobieskem, zmagovalcem nad Turki pri Dunaju. Njegova nesreča je bila - pravi Jerzy - nekoliko sifilitična francoska žena, ki je na vsak način hotela tekmoovati z dvorom v Parizu.

Gremo na kosilo v bližnjo restavracijo, potem pa še k njemu domov, kjer se pogovarjamo nekoliko o politiki, na primer o tem, da vlada vrača sžlahti njene gradove in posestva, nekoliko pa o šoli zaradi malega Karola. Fantek toži, da mora sedeti, ker z nekaj sošolci ne hodi k verouku, dve uri tedensko na hodniku, kajti nadomestnega pouka seveda ni. Naj brezvernari stari in njihovi otroci prenašajo zasluženo kazen.

Zvečer grem spet v Veliko gledališče poslušat Halko poljskega Verdija - Miniuszka. Zgodba o zapeljanem dekle, ki na koncu, kot je bil, kaže, nekoč običaj, skoči v vodo. Imenitna mizanscena, mogočen balet, lepi komizumi, dobri pevci, vse to je prispevalo k temu, da sem na koncu z ostalimi gledalci nad večerom prav zadovoljen, čeprav je glasba le konvencionalno spodobna. Poljski večer kot prijeten zaključek mojih varšavskih dni.

JOŽE PIRJEVEČ

V torek v Kulturnem domu v Trstu četrti abonmajski koncert Matice Zagrebški kvartet gost GM

Zagrebski godalni kvartet

(Foto Željko Čupić)

V smislu tradicionalne povezave glasbenega Zagreba s tržaško Glasbeno matico bo tokrat gost četrtega abonmajskega koncerta leta 1988 osnovan Zagrebški godalni kvartet, ki redno vključuje v sporede svojih koncertov tudi dela domačih glasbenih ustvarjalcev. Tako bomo na njegovem nastopu v Kulturnem domu prihodnji teden, poleg kvartetov Mozarta in Ravela, poslušali tudi III. Godalni kvartet zagrebškega skladatelja Andjelka Klobučarja, ki smo ga v Trstu že spoznali kot izvrstnega organista. V tem svojstvu se je Klobučar uveljavil tudi v mednarodni glasbeni javnosti. Sicer pa se udejstvuje kot profesor za orgle na zagrebški Muzički Akademiji.

Andjelko Klobučar se je v kompoziciji izpopolnjeval v Parizu pri A. Jolivetu. Pod njegovim vplivom se je odvrnil od tradicionalne glasbene govornice, ki je prevladovala v njegovih začetnih delih, ter je segel po dodekafoniji. V svojem zadnjem ustvarjalnem

obdobju gradi harmonske strukture intervalno z enim tonskim središčem, ne izogiba se niti avantgardnim pridobitvam, kot so clustri, aleatorika in podobno. Zelo pomemben dejavnik v njegovih delih je barva zvoka, ki je posebno izrazita v orgelskih skladbah. Omenjena izrazna sredstva so zaznavna tudi v njegovem III. godalnem kvartetu, ki je Klobučarjevo najnovejše glasbeno delo, katerega krstna izvedba je bila letos v Zagrebu. Klobučar je avtor zanimivih komornih, vokalnih in predvsem orgelskih skladb.

Se v prvem delu koncerta bodo Zagrebčani izvedli Mozartov godalni kvartet v C-duru KV 465.

V vrsti šestih godalnih kvartetov, ki jih je Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791) posvetil Haydnju, predstavlja zadnja dva izredni mojstrovini. Godalni kvartet v C-duru, nastal januarja 1785, prednjači zaradi izrazne moči v smislu najplemenitejšega

skladateljevega izročila. To že v čudovitem uvodnem adagiu.

Zaradi bizarne kompozicijske fakture, dokaj svobodne harmonije in za tedanja zgodnjo klasično neobičajne zvočnosti, so to Mozartovo delo poimenovali "Disonantni kvartet". Skladateljevi sodobniki ga niso preveč cenili.

Morda bo zanimivo, kako je Mozart oblikoval svoje posvetilo teh šestih godalnih kvartetov Josephu Haydnju: "Mojemu ljubemu prijatelju Haydnju! Oče, ki pošilja svoje otroke v širni svet, ima za svojo dolžnost, da jih zaupa v varstvo in vodstvo kakega slavnega moža, zlasti še, če ima srečo, da je ta mož njegov najdražji prijatelj - tu imaš mojih šest otrok... Verjemi mi, da so plod dolgega in težavnega dela. Številni prijatelji so mi vili upanje, da bo moj trud vsaj deloma poplačan, tako sem skoraj trdno prepričan, da mi bodo ti moji otroci nekoč še v tolažbo. Najdražji prijatelj, Ti

sam si dejal, da si z njimi zadovoljen. Tvoja pohvala mi je dala poguma, da ti jih priporočim in da hkrati upam, da ne bodo čisto nevredni Tvoje naklonjenosti. Sprejmi jih torej z dobroto, bodi jih oče, vodnik in prijatelj! Tebi odstopam svoje pravice do njih in prosim, da prizanašaš napakam, ki so mi morda ostale prikrite zaradi pristranosti mojih očetovskih čustev ter da kljub vsemu ohraniš svoje plemenito prijateljstvo do onega, ki te tako visoko ceni. Tvoj najvdanejši prijatelj W.A. Mozart. - Na Dunaju 1. septembra 1785."

Drugi del torkovega koncerta gostov iz Zagreba bo izpolnil Godalni kvartet v F-duru francoskega skladatelja Mauricea Ravela (1875-1937). To je skladateljevo mladostno delo in hkrati edina Ravelova skladba za ta komorni sestav. Skladatelj ga je komponiral v svojem 27. letu (1902-3) in ga posvetil "svojemu dragemu učitelju Gabrielu Fauréju". Stari mojster je imel na račun kvarteta nekaj upravičenih pripomb, zlasti glede oblike zadnjega stavka. Teh šibkosti se je zavedal tudi Ravel sam. Kljub temu pa je kvartet pomembno, celo izredno delo v Ravelovem skladateljskem opusu: ves je poln lirike, mladostnega poleta, ljubkosti in zaupljivosti, kar je sicer za vase zaprtega skladatelja izredno. Ob prvi izvedbi 5. marca 1904 je kritik Marnold zaključil svoje poročilo z besedami: "Zapomniti si moramo ime Ravel - to je ime jutrišnjega mojstra".

Prvi stavek kvarteta v F-duru je zgrajen v strogi sonatni obliki in polifonsko čisto kot nekakšen Mozartov kvartet. Drugi stavek ima značaj scherza z večkratnim rondojskim izmenjavanjem dveh kontrastnih epizod, prve ritmične in druge lirčne. V tretjem, mirnem stavku, se čudovito prelivajo harmonije, v tematiko je vpletena reminiscenca na temo prvega stavka. Nemirno valujoči Finale zmagovito in svetlo zaključuje kvartet, eno najlepših del svetovne komorne literature.

Zagrebski godalni kvartet, sestavlja: Violinist Goran Končar, ki smo ga na našem koncertnem odru že spoznali kot izvrstnega glasbenega umetnika; violinist Goran Bakrač, ki se v matični domovini uveljavlja s svojimi recitali; violist Ante Živković, ki se posveča predvsem komorni glasbi; violončelist Josip Stojanović, profesor na Muzički Akademiji in uveljavljen solist.

GOJMIR DEMŠAR

V petek z Mojstrsko lekcijo Davida Pownalla nova premiera SSG Pritisk politike na umetnost

V petek bo v Kulturnem domu v Trstu premiera igre sodobnega angleškega avtorja Davida Pownalla z naslovom Mojstrska lekcija v zasedbi Slovenskega stalnega gledališča. Gre za komedijo posebne vrste, v kateri nastopajo štiri zgodovinske osebnosti, dva oblastnika in dva glasbenika iz povojne Sovjetske zveze. V vlogi Stalina bo nastopal Anton Petje, Ždanova bo posebljal Tone Gogala, Šostakovič bo igral Adrijan Rustja, Prokofjeva pa Vladimir Jurc.

Avtor David Pownall je naši publiki bolj malo znan, prav tako tudi njegovo delo Mojstrska lekcija. Umetniški vodja SSG Miroslav Košuta je takole obrazložil izbiro Slovenskega stalnega gledališča, da uvrsti to igro v letošnji spored: »Velike družbene spremembe v Evropi in padec totalitarnih režimov, morda dokončno arhiviranje sistema vladanja, ki ga poznamo kot stalinizem, in usmerjanja kulture z direktivami, ki je prav tako znano po imenu ožjega sodelavca Josifa Visarjonoviča kot ždanovstvo, seveda še ne pomenijo, da je tudi konec takšnega ali drugačnega pritiska na umetnost. O tem, ne o arhiviranem, govoril Pownallova uspešnica. Komedija obenem nudi našim gledalcem štiri odlične vloge — in ta dva momenta sta bila odločilna pri našem izboru.«

Igralec Anton Petje, ki bo posebljal Stalina, pa je o svoji vlogi povedal sledeče: »To je izjemno zanimiva, a komplicirana vloga, ki niha med komičnostjo in tragiko. Osebnost sem prebral veliko knjig o Stalinu, da bi bolj

spoznal njegovo osebnost in tudi tiste, na videz nepomembne podrobnosti iz njegovega življenja, ki pa so za mojo interpretacijo tega lika bistvene važnosti. Jasno pa je,« je poudaril Petje, »da avtor s tem delom ni hotel opisati Stalinovega lika. Ta zgodovinska osebnost je zanj le sredstvo, ki mu služi za izražanje svojih mislih, svojih pogledov na svobodo ustvarjanja. Vse se dogaja v kremeljski dvorani v letih po drugi svetovni vojni. Čas ni točno opredeljen, a to niti ni pomembno, saj avtor ni hotel napisati zgodovinskega dela. Naslov Mojstrska lekcija, v originalu Master class, pomeni vrhunski razred. V tem delu gre za nekakšno oblastniško lekcijo o tem, kako naj ustvarjajo umetniki; gre torej za vsiljevanje kulturno-političnega modela. Vsa igra sloni dejansko na tem. Prokofjev in Šostakovič se zavzemata za svobodo umetniškega ustvarjanja. Stalin pa ima vse inštrumente, da jima vsili svojo idejo: policijo, zapore, orožje, Sibirijo. Človek se lahko torej odloči le, ali bo junak ali pa da si bo rešil življenje. Ob koncu reče Stalin glasbenikom: "Dovolj mi je tega. Pisala bosta tako, kot vama je bilo ukazano. Dobra Rusa sta, žrtvovala bosta svojo individualnost tako, kot sem jo jaz!"

Anton Petje je ob koncu še povedal, da je režiser Uršič to komedijo zelo zanimivo postavil. »Pri igranju nastopajo samo štirje igralci, mora seveda priti do prave sinhronizacije, dopolnjevanja med njimi in režiserjem. Zelo smo se trudili, da bi do tega res prišlo.« (hj)

Nov GARDENCENTER

Sobne rastline in rastline za vrtove

RAZSTAVA BONSAI

iz kolekcije CRESPI

od 10. nov. do 31. dec. 1990

BOŽIČNI OKRASKI

novoletne jelke in vsa oprema za okrasitev.

TRST - Miramarski drevored 359 - Tel. (040) 224177

NEVAR S. R. L.

Ul. Maiolica 15/b

URARNA - ZLATARNA

Nevar 2 o.r.l.

Ul. Roma 11 - Trst - Tel. (040) 362483

Velika izbira dragocenih daril

Knjiga o Francu Jožefu

Pred dobrimi tremi tedni je založba Mladinske knjige izdala obširno (nad šesto strani!) biografsko delo o zadnjem velikem vladarju Avstro-Ogrske ali habsburške monarhije, cesarju Francu Jožefu. Knjigo, ki je v francoskem izvirniku izšla šele pred tremi leti, je napisal z dokaj objektivnim in zgodovinsko nepristranskim očesom Jean-Paul Bled, ki je morda prav zaradi primerne oddaljenosti od nekdanje monarhije uspel najti sicer težko dosegljivo ravnotežje med nostalgično zagledanostjo, ki jo srečamo še pri mnogih, in apriornim odporom.

V slovenskem jeziku kake obširne zgodovinske knjige na to temo nismo imeli, njen izid je zategadej iz tega vidika morda pozen; treba pa je reči, da se je do vloge časa, ko so slovenske dežele bile pod okriljem Habsburžanov, že načelno gojil nekakšen odpor, zaradi česar se je v veliki meri izgubilo tudi splošno znanje o tej dobi. Po drugi strani pa nam svoje priča podatek, da je knjiga, ki je izšla v za naše razmere dokaj visoki nakladi (tritisočpetsto izvodov) skoraj že razprodana. Slovenski bralec je torej z veseljem segel po njej, kar prav gotovo ni naključje, če pomislimo, da - kot kaže - stoji Slovenija pred osamosvojitvijo in izstopom iz njene druge, bistveno »vladarske hiše«.

Knjiga Jena-Paul Bleda ni samo biografska skica Franca Jožefa, čeprav je temu odmerjeno največ pozornosti, od vladarjeve mladosti, vzgoje, prihoda na prestol v nemirnem času leta 1848 pa do njegove smrti, že globoko v prvi svetovni vojni. Avtor namreč ves čas opisuje tudi ozadje, razčlenjeno historični kontekst, bodisi iz vidika splošnega evropskega razvoja kakor iz izjemno heterogene narave same monarhije, saj bi ob neupoštevanju tako močno različne nacionalne sestave avstrijskih dežel le stežka razumeli njen zgodovinski razplet.

Kljub temu, da je monarhijo raznesla nesposobnost državnega vrha, ki ni bil pripravljen resnično urediti nacionalnih vprašanj (in pa seveda zato, ker so se tako odločile antantne sile), stara Avstrija ni bila ječa narodov: njihov razvoj je zavirala, ni ga pa preprečila. Poleg tega je tu še tisti čas, ko se je skladje starega sveta, ki mnogih modernih napetosti še ni poznal, začelo vse bolj hkrati; cesar Franc Jožef, ki je vladal skoraj sedemdeset let, je samega sebe poimenoval za zadnjega tradicionalnega evropskega vladarja stare šole, ki je doživel tako velike spremembe, kot so na eni strani svetlobe iz petrolejk in kočije, pa tja do nove tehnologije, ki je prinesla najprej železnico, potem pa še avtomobil in telefon.

Avtor knjige stoji na stališču, da bi monarhija lahko preživela, če bi ne prišlo do prve vojne, vendar je to vprašljivo, kajti v zraku je bila sprememba, spreminjal se je svet. Slovenski politiki so do cesarja gojili dvoumen odnos; po eni strani spoštovanje in lojalnost, ki je bila večji del iskrena, z druge strani pa so obujali nostalgichen spomin na Celjane in upali, da bo morda z razvojem slovanski element v monarhiji prevladal. To idejo najdemo lepo izraženo tudi v veličastnem Musilovem romanu Mož brez posebnosti, romanu, ki nam ob spremljanju biografije Franca Jožefa in njegove dobe samodejno ponuja svojo monumentalno sliko tistega obdobja.

Knjiga je pisana kritično in stvarno, je še dodal v svoji oceni recenzent in zgodovinar Peter Vodopivec, s posebnim posluhom za raznolikost, ki je opredeljevala življenje v tej veliki monarhiji. Delo prevajalca je opravil Stane Ivanc, grafično oblikoval Franc Lenaršič. Slovenska izdaja pa je dodatno obogatena z likovno opremo, ki jo je pomagal izbrati Milček Komel.

IGOR ŠKAMPERLE

Jadranski koledar s priloženo knjižno zbirko bo v kratkem izšel

Po načelu »dulce et utile«

Prve dni decembra bodo javnosti predstavili Jadranski koledar za leto 1991. Tudi v letošnji izdaji se v 192 straneh obeta bogato ilustriran, pester, poglobljen odraz življenja in stvarjalnosti, problemov in uspehov v primorskem prostoru, vpetem v slovenski mikro- in evropski makrokosmos. Kot običajno bo zborniku priložena knjižna zbirka, ki ponuja štiri izdaje - okrog tisoč strani branja - po izredno ugodni ceni (stala bo namreč le 48.000 lir za sicer 120.000 lir vrednosti knjig v prosti prodaji).

O vsebini, tematski zasnovi in novih usmeritvah zbornika je spregovoril Miran Košuta, sicer urednik Knjižnih izdaj pri ZTT, tokrat pa predvsem v vlogi glavnega in odgovornega urednika Jadranskega koledarja.

Vsebinsko gledano bi lahko rekli, da v letošnjem almanahu prevladuje Horacovo načelo »dulce et utile«. Skušali smo zadostiti čimveč tradicionalnim poklicnostim Jadranskega koledarja, zato objavljeni prispevki odražajo kot običajno probleme in uspehe naše manjšinske stvarnosti v zadnjem letu. Zbornik ponuja torej poglobljena razmišljanja o najrazličnejšem dogajanju, tematsko pa zaobsega posamezna strokovna področja. Ob pregledih in mnenjih je zelo pomemben šolski del, ki predstavlja vsakoletni pregled slovenskega šolstva v Italiji, letos obogaten z beneško izkušnjo. Zgodovinsko poglavje obravnava tudi tokrat važnejše obletnice v prihodnjem letu (50-letnica OF, drugega Tržaškega procesa idr.) in prinaša vrsto dokumentov o naši preteklosti, kar je še posebej značilno za tovrstne koledarske publikacije. Posebej bi podčrtal aktualistično-politični del (s prispevki Klavdija Palčiča, Stojana Spetiča idr.). V vsebinskem pregledu bi omenil še posamezne argumente s področja kulture, likovne stvarjalnosti, kmetijstva, športa, ne nazadnje pa tudi bibliografijo s celoletnim pregledom slovenskega tiska v Italiji. Zbornik je torej žanrsko dovolj bogat, da lahko poteši marsikatero bralsko radovednost in tako horacovsko »koristi« uporabniku.

Ob tem bi podčrtal dejstvo, da smo letos delo zasnovali tudi teritorialno nekoliko širše v primerjavi z lansko izdajo. Več je namreč prispevkov z Goriške in Benečije, pritegnili pa smo k sodelovanju tudi nekatere italijanske pisce. Precejšnji poudarek je

Miran Košuta

(Foto Magajna)

namenjen italijanski manjšini, ki živi onstran meje (v prvi vrsti z monografskim člankom Roberta Battellija, poslanca italijanske narodnosti v slovenski skupščini). Po lanskim antologiji slovenske istrske stvarjalnosti smo letos posvetili pozornost literarnemu delu istrskih in reških avtorjev italijanske narodnosti. V cvetniku z naslovom Neskončnost je polna naše odsotnosti se s svojim zdajšnjim pesniškim in proznim stvarjanjem predstavljajo Loredana Bogliun, Alessandro Damiani, Nelida Milani-Kruljac, Laura Marchig, Mario Schiavato, Giacomo Scotti in Maurizio Tremul. Naglasil bi torej teritorialno razsežnost letošnjega koledarja, ki se z avtorji in prispevki ne omejuje na zametjski, temveč zaobjema primorsko-jadranski prostor in izčrpno obravnava raznoliko problematiko z več žanrskih zornih kotov.

Med »dulce« bi sodil predvsem razvedrilni del, ki tokrat obsega dve enoti in bo, upajmo, potešil tudi humoristično vedoželjnost bralcev. Prva je vinjetistično ilustrirana kronika enoletnega dogajanja v Sloveniji izpod peresa Franca Jurija in s satirično-ironičnim komentarjem Jaše Zlobca. Dodatno razvedrilo predstavljajo še Zvezde naših zvezdnikov ali humoristični horoskop, ki ga je sestavil Jože Petelin, z ilustracijami pa popestrila Jasna Merku. Kot zanimivost naj povem samo, da gre za predstavitev nekaterih naših »zvezdnikov« v horoskopskih situacijah...

Morda bi posebej poudaril novosti letošnjega Jadranskega koledarja?

Kot novost letošnje številke bi ocenil predvsem razširitev kroga sodelavcev in večjo področno razgledanost, s čimer smo postali tudi bolj

»jadranski«. Tako prinaša prispevek Paola Parovela in Arielle Tasso-Jasbiza nove izsledke v okviru zgodovinske obravnave slovanske naselitve: zanimiv je pri tem pogled »od zunaj« na našo stvarnost in zgodovino.

Jadranski koledar 1991 prav tako kot lanski ne bo vseboval tradicionalnega koledarja v prvi polovici knjige. Ta del smo rajši ločili od zborniškega in s tem ponovili lansko izkušnjo v obliki samostojne publikacije oziroma uporabnega namiznega koledarja. Vanj smo oblikovno in estetsko vložili veliko truda, da bi bil čim izčrpniji in prikupnejši. Zato poleg razdelitve po posameznih tednih oziroma mesecih vsebuje tudi vrsto koristnih naslovov in telefonskih števil vseh naših ustanov, zamenarili pa nismo niti reklamnih oglaševalcev in njihova tržna sporočila estetsko učinkoviteje oblikovali.

Platnica in likovni portret pa sta tokrat posvečena slovenskemu slikarju Božidarju Jakcu, ki je umrl konec lanskega leta.

Prav tako kot koledar se mi zdi tudi letošnja knjižna zbirka kar se da privlačna...

Ker je Jadranski koledar naše tradicionalno decembrsko darilo bralcem, ki jih je kar precej, moramo kot založba upoštevati njihove okuse in jim omogočiti tudi s priloženimi knjigami čim pestrejšo izbiro. Tako smo pomislili na dokumentirano pripoved Ferruccia Fölkla o nacističnem taborišču Rižarna, ki je pred časom izšla pri založbi Mondadori. Prevedla jo je Vida Gorjup-Posinkovič. Vedrejšemu branju je namenjen roman Fulvia Tomizze Beneška dedinja v prevodu Devane Jovan-Lakovič, priročniško literaturo pa zastopa Velika knjiga o oljki, delo domačega agronoma in uspešnega strokovnega pisca Vitjana Sancina.

Ob koncu bi poudaril, da obsega tudi letošnja knjižna zbirka Jadranskega koledarja preko tisoč strani zanimivega branja in da je tržna cena v primerjavi s podobnimi koledarskimi izdajami še vedno sorazmerno nizka. Poseben trud bomo vložili tudi v distribucijo in dostavo Jadranskega koledarja, s čimer upamo, da bomo ob ugodni ceni in kvalitetni ponudbi še razširili krog dobrohotnih bralcev.

Razgovor zapisala
DAMIANA OTA

Josipu Tavčarju v spomin

27. novembra 1989 je prenehalo biti srce Josipa Tavčarja, vidnega tržaškega besednega ustvarjalca in kulturnega posrednika v našem dvojezičnem prostoru.

Znano je, da je začel svojo literarno pot s pisanjem italijanskih radijskih iger in da je šele nato začel pisati v slovenščini, najprej članke in novele, nato drame. Enkrat se je poskusil tudi v poeziji. Ta njegov edini in neobjavljeni pesniški poskus iz novembra 1948 objavljamo na obletnico njegove smrti v spomin nanj in v vezilo vsem, ki so ga cenili.

Burja

Zunaj burja.
Šipe trepetajo
kakor raztrganci v zimi.
Žvižg neprestano traja.
Prebodel mi je že ušesa
in srce.
Strah me je.
Nepotrebni molki,
nepotrebne besede
prihajajo iz daljine
z burjo kričečo...
Strah me je.
Mračni oblaki
z vetrom letijo
kot strahoviti orli, usodepolni;
pustite me,
pustite me!
Strah me je.
Prsti so že ledeni;
samo srce še bije:
tihoma, rahloma,
kot da bi se balo
svojega glasu.

1. decembra premiere »Tujke«

V tržaški operni hiši Verdi je v teh dneh mrzlično, saj so v polnem teku priprave na novo premiero, opero sicilijanskega skladatelja Vincenza Bellinija »Tujka«. Premiera bo 1. decembra, orkester pa bo vodil Gianfranco Masino. Za tokratno postavitve sta skupaj poskrbeli tržaška operna hiša in Theatre du Capitole iz Toulousea.

Bellinjeva »Tujka« je kot opera še vedno rariteta, saj ni bila niti uradno posneta na ploščo. Obstajata samo posnetka iz šestdesetih let in sicer v živo v postavitvah s sopranistkama Renato Scotto in Monserrat Caballe.

Opera bo spet predstavljena v Trstu po 160 letih, zaradi česar vlada v deželi precejšnje pričakovanje za to postavitev, v kateri bo imela nosilno vlogo sopranistka Lucia Aliberti, ki je znana po svojih interpretacijah Bellinijevih oper.

Sicilijanska sopranistka ima namreč v svojem repertoarju vse Bellinijeve opere, vključno s »Tujko«. Lucia Aliberti, ki je maja letos dosegla velik osebni uspeh s podajanjem »Norme« in ki bo v kratkem nastopila v Berlinu v operi »puritanci«, bo nastopila v »Tujki« z izključno italijanskimi pevci, med katerimi: tenorist Vincenzo Bello, baritonist Roberto Frontali, mezosopranistka Sara Mingardo, basist Carlo Striuli.

Za režijo in sceno skrbi mladi francoski režiser in scenarist Denis Krief, ki skuša v postavitvi uveljaviti figurativnost romantičizma in se pri tem sklicuje na dela Friedricha.

Preprosta in prostodušna pripoved slovenskega dirigenta Antona Kolarja

Mama, dirigent bom postal

Kaj je tisto, kar v človeški podzavesti opredeljuje nagnjenje k umetniškemu poklicem? Včasih je to lahko vpliv okolja (staršev), naravna nadarjenost, želja po neodvisnosti, pa verjetno še marsikaj drugega kar je s preprostimi besedami težko opredeliti. Poleg vsega tega nas knjiga slovenskega dirigenta Antona Kolarja prepričuje, da je ljubezen do glasbe dolga kot življenje samo, čeprav se le malokdo tega v popolnosti zaveda, saj vemo, da je glasba tista veja umetnosti, ki jo je najtežje izraziti z besedami in koncinznimi mislimi. To je pač dar (veliki skladatelji preteklosti bi temu rekli - božji dar), ki so ga deležni le maloštevilni genialni umetniki. Anton Kolar se je tokrat lotil izredno težke naloge, namreč pisati o glasbi in glasbenih ustvarjalcih - dirigentih, ki so že dosegli svoj ustvarjalni vrh, pa vendar lahko pri vsakem njihovem nastopu odkrijemo nekaj novega (včasih tudi neponovljivega), kar je avtor s svojim tekočim in zanimivim jezikom pedantno prenesel na strani svoje knjige, ter k temu dodal poglobljena razmišljanja o glasbi, dirigiranju in o posameznih dirigentih, ki so bili »sopotniki« njegove mladosti (Paul Kletzky, Kiril Kondrašin, Kurt Sanderling, Lovro Matačić, Karl Böhm, Srgiu Celibidache, Georg Solti, Herbert von Kkarajan, Leonard Bernstein). Kolikšna je lahko ljubezen do glasbe nam najbolje pove avtorjevo razmišljanje: »Moj bog, tako sem že zastrupljen z glasbo, da ne morem niti enostavnega proznega teksta napisati brez podtalne glasbene misli«. Knjiga pa je dejansko razdeljena na dva dela. V prvem delu (Otroštvo, Mladostni začetki) vzemo o njegovih prvi ljubezni, ki sicer ni imela srečnega konca vendar ga je napeljala v razmišljanje o platoničnih ljubeznih Chopina do George Sandove, Wagnerja do Mathilde Wesendonk itd. Povezavo resničnega in fantazijskega sveta je prvič odkril s »Tristanom in Isoldo«, prestaro keltsko zgodbo, ki jo je Wagner navdihnil s svojo genialno glasbo. Odkril pa je še nekaj bolj pomembnega in sicer, da je t.i. »Tristanov akord« s svojim večnim hrepenjem najgenialnejši in najpopolnejši umetniški izum, kar si jih je izmislila človekova invencija.

Se več, odkril je, da je z glasbo najtežje izražati hrepenenje, gonilno silo ljubezni, grškega Erosa. Tragično neizpolnjeno željo hrepenjenja je Wagner kronal z izumom Tristanovega akorda, v življenju je pa tako, da človek nikoli vnaprej ne ve, s katero osebo bo (in ali sploh bo) dosegel pol-

nost življenja, ki lahko včasih postane celo manj vredno kot hrepenenje samo.

Z glasbeno prakso se je Kolar začel ukvarjati že v mladih letih; najprej je pridno vadil klavir, po vaških cerkvah v okolici Celja je orgljal, prepeval je v gimnazijskem mladinskem pevskem zboru in zahvaljujoč prof. Egonu Kuneju je spoznal osnove dirigiranja. Na Srednji glasbeni šoli v Ljubljani je vadil timpane in violino, ko pa je opravil advicijo za tolkala v orkestru Slovenske filharmonije, je postal »deklica za vse«. Poleg vseh mogočih tolkal je po potrebi igral še čembalo, čelesto in klavir. Prve prave dirigentske korake je napravil s Slovensko filharmonijo na svoji prvi turneji po Švici, po dveh asistentskih letih pa je z omenjeno filharmonijo začel dobivati prave, velike koncerte. Razodejte veličine dirigentskega poklica je doživel ob dirigiranju Skrbabinove simfonije »Poem ekstaze« in kot sam pravi: »Jasno sem občutil, da za materialnim svetom not, pavz, akcentov in diminuendov obstaja duhovni svet glasbe, svet mističnih, nerazumljivih, a vzvišenih sporočil, ki nam jih je zapustil skladatelj. Zavedal sem se, da je moja naloga prenašati prek orkestra duhovne vrednosti skladateljeve zapuščine in prvič sem si dovolil imenovati se dirigent.«

Anton Kolar je končal študij kompozicije na ljubljanski Akademiji za glasbo pri prof. Lucijanu M. Škerjancu in študij dirigiranja na Visoki šoli za glasbo v Hamburgu (prof. Wilhelm Brühner-Rüggeberg).

To pa še ni bil konec njegovega glasbenega izobraževanja, saj se je npr. od leta 1975 do 1979 izpopolnjeval pri Leonardu Bernsteinu (Salzburg, Los Angeles in Dunajska državna opera). S Slovensko in Beograjsko filharmonijo je prepotoval večino evropskih dežel, vodil enomesečno turnejo po ZDA in kot gost-dirigent prispel do svetovno znanih orkestrrov, kot so Leningrajska, Moskovska in Dresdenska filharmonija.

Po številnih uspešnih gostovanjih v Berlinu je od leta 1990 stalni gost-dirigent Berlinskega simfoničnega orkestra (BSO).

Anton Kolar je svojo knjigo napisal v ritmu Ravelovega Bolera, začelši z enostavno melodijo (Otroštvo, Mladostni začetki), nato pa je svoje misli in razvoj dogodkov razporedil v vedno močnejši, naraščajoči tok glasbenih in literarnih idej, ki jih je oblikoval po vzoru zadnjih devet variacij

Ravelovega Bolera v zaporedju prej naštetih dirigentov. Vsebinsko svoje knjige si je Kolar zamislil kot logično nadaljevanje duhovite in poučne knjige »Umetnost dirigiranja« Adriana Boula (pred kratkim jo je tudi prevedel), ter spojitve otroško poetičnih in strokovno koristnih nasvetov. Ni odveč poudariti, kako se dirigentove interpretacije v danem trenutku povzpenejo nad notno materijo, nad materialni svet, orkester in celo dvorano povzdigujejo v stanje lebdenja, v vzvišeno, božansko, duhovno ekstazo. To so stanja naše duševnosti, ko ne zaznavamo več zvokov posameznih instrumentov, ampak pri vseh izvajalcih doživljamo absolutno glasbo. Taka stanja naše duševnosti Kolar imenuje »nejasne, omamne, napol hipnotične trenutke izgubljanja racionalne zavesti«. Avtorju se je posebej globoko vtisnil v spomin, pred nedavnim preminuli genialni dirigent Leonard Bernstein, ki je vse okoli sebe nešteto očaral s svojo neverjetno odprtostjo in širokosti. Nikoli namreč ni intenzivneje premišljeval o življenju in glasbi, kot v Bernsteinovi bližini. Silovitost njegove duhovne moči je Kolarja prisilila, da v sebi na novo ovrednoti jasne temelje izvora umetnosti in tako obnovi razmišljanje grških modrecev, polbogov in bogov. Tako se mu je izkristalizirala misel, da je »glasba preblik ekstatičnega stanja našega duha«. Seveda pa avtor v svoji knjigi ni mogel omeniti vseh svetovno znanih dirigentov (Zubin Mehta, Claudio Abbado, Kurt Masur, Seiji Ozawa, Leopold Stokowski, Isaac Stern itd.), da niti ne omenja velikanov dirigentskega poklica iz preteklosti Nikischa, Toscaninija, Furtwänglerja in drugih.

Knjiga Antona Kolarja nas od začetka do konca navdušuje in osvaja s svojo prostodušnostjo in preprosto pripovednostjo, celo takrat ko daje koristne napotke mlajšim dirigentom: »Nikar se ne razdajate že v prvih osmih taktih prvega stavka simfonije. Svojo in orkestrovo energijo usmerjajte proti finalu zadnjega stavka in šele tu prižgite pečico na največji ogenj. Dodajte malo popra in soli in ščepec stvarjalnosti. Jed, ki jo boste skuhal, bo prav užitna in tudi poslušalcem bo teknila.«

Anton Kolar: Poem ekstaze (Spomini na poetično otroštvo in velike dirigente moje mladosti). Radovljica: Didakta, 1990

SLAVKO GABERC

mladi in delo

javni natečaji

UNIVERZE

Univerza v Trstu razpisuje javni natečaj za raziskovalca skupine predmetov št. 13 (filozofija prava, splošna teorija prava, sociologija prava) fakultete za politične vede. Natečaja se lahko udeležijo diplomanti pravne fakultete in fakultete za politične vede. Rok za vpis na natečaj **zapade 1. decembra 1990**. Prošnjo za vpis morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v uradnem listu in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Al Magnifico Rettore, Università degli Studi di Trieste, Piazzale Europa 1, 34127 Trst. Vzorec za prošnjo lahko zainteresirani dobijo tudi v uradu za osebje tržaške Univerze. Za ostale informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in izpiti - št. 78 z dne 2. oktobra 1990.

Univerza v Trstu razpisuje javni natečaj za raziskovalca skupine predmetov št. 4 (javno pravo, ustavno pravo, deželno pravo, ustavno ekonomsko pravo, ustavno pravosodje) pravne fakultete. Natečaja se lahko udeležijo diplomanti fakultete za pravo. Rok za vpis na natečaj **zapade 1. decembra 1990**. Prošnjo za vpis morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v uradnem listu in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Al Magnifico Rettore, Università degli Studi di Trieste, Piazzale Europa 1, 34127 Trst. Vzorec za prošnjo lahko zainteresirani dobijo tudi v uradu za osebje tržaške Univerze. Za ostale informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in izpiti - št. 78 z dne 2. oktobra 1990.

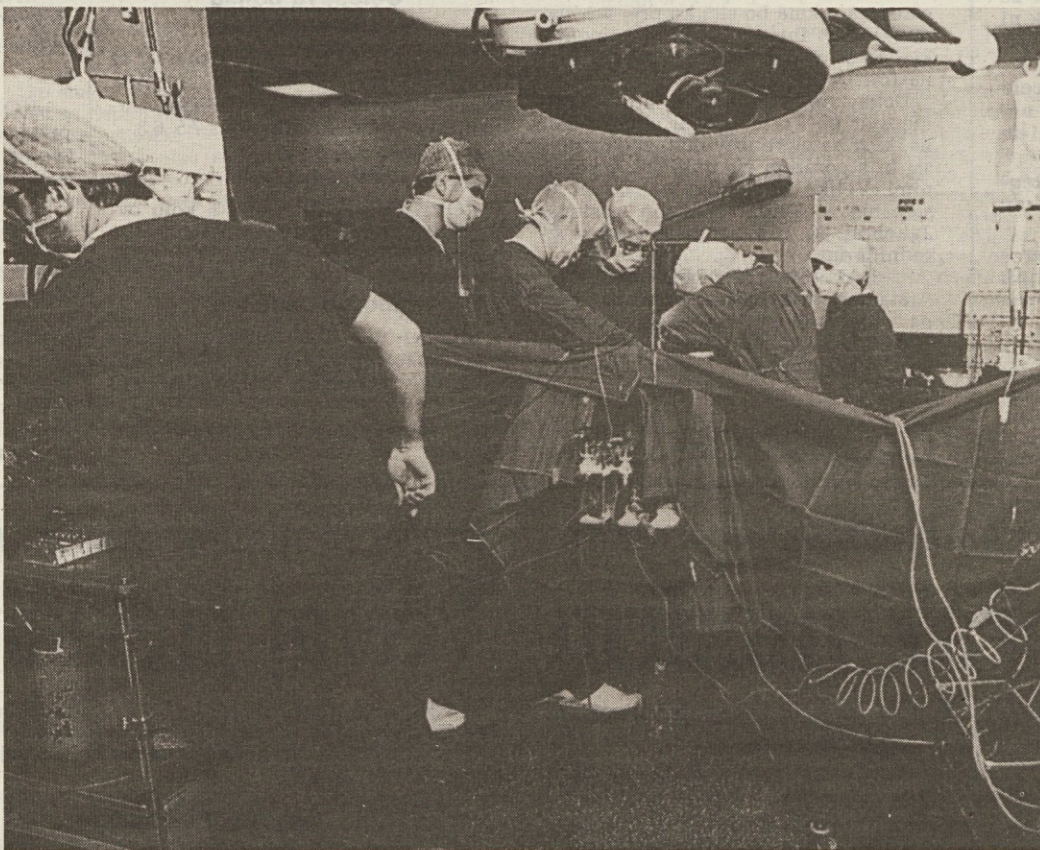
Univerza v Trstu (Višja šola za moderne jezike ter za prevajalce in tolmače) razpisuje javni natečaj za raziskovalca skupine predmetov št. L11 (glotologija in jezikoslovje). Natečaja se lahko udeležijo diplomanti vseh fakultet. Rok za vpis na natečaj **zapade 2. januarja 1991**. Prošnjo za vpis morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v uradnem listu in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Al Magnifico Rettore, Università degli Studi di Trieste, Piazzale Europa 1, 34127 Trst. Vzorec za prošnjo lahko zainteresirani dobijo tudi v uradu za osebje tržaške Univerze. Za ostale informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in izpiti - št. 87 bis z dne 2. novembra 1990.

Univerza v Trstu (Višja šola za moderne jezike ter za prevajalce in tolmače) razpisuje javni natečaj za raziskovalca skupine predmetov št. L22 (germanistika). Natečaja se lahko udeležijo diplomanti fakultet za: literaturo, zgodovino, jezike in tujo moderno literaturo, literarne predmete, jezike in tujo literaturo, tolmače in prevajalce. Rok za vpis na natečaj **zapade 9. januarja 1991**. Prošnjo za vpis morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v uradnem listu in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Al Magnifico Rettore, Università degli Studi di Trieste, Piazzale Europa 1, 34127 Trst. Vzorec za prošnjo lahko zainteresirani dobijo tudi v uradu za osebje tržaške Univerze. Za ostale informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in izpiti - št. 89 bis z dne 9. novembra 1990.

Univerza v Trstu razpisuje javni natečaj za raziskovalca skupine predmetov B01 (splošna fizika in dopolnilni tečaji) fakultete za inženirstvo. Natečaja se lahko udeležijo diplomanti fakultet za inženirstvo ali fiziko. Rok za vpis na natečaj **zapade 9. januarja 1991**. Prošnjo za vpis morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v uradnem listu in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Al Magnifico Rettore, Università degli Studi di Trieste, Piazzale Europa 1, 34127 Trst. Vzorec za prošnjo lahko zainteresirani dobijo tudi v uradu za osebje tržaške Univerze. Za ostale informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in izpiti - št. 89 bis z dne 9. novembra 1990.

Univerza v Trstu razpisuje javni natečaj za raziskovalca skupine predmetov H01 (hidravlika in hidravlični stroji) fakultete za inženirstvo. Natečaja se lahko udeležijo diplomanti fakultete za inženirstvo. Rok za vpis na natečaj **zapade 9. januarja 1991**. Prošnjo za vpis morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v uradnem listu in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Al Magnifico Rettore, Università degli Studi di Trieste, Piazzale Europa 1, 34127 Trst. Vzorec za prošnjo lahko zainteresirani dobijo tudi v uradu za osebje tržaške Univerze. Za ostale informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in izpiti - št. 89 bis z dne 9. novembra 1990.

Univerza v Trstu razpisuje javni natečaj za raziskovalca skupine predmetov I01 (plovno inženirstvo) fakultete za inženirstvo. Natečaja se lahko udeležijo diplomanti fakultete za plovno inženirstvo in mehaniko. Rok za vpis na natečaj **zapade 9. januarja 1991**. Prošnjo za vpis morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v uradnem listu in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Al Magnifico Rettore, Università degli Studi di Trieste, Piazzale Europa 1, 34127 Trst. Vzorec za prošnjo lahko zainteresirani dobijo tudi v uradu za osebje tržaške Univerze. Za ostale informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in izpiti - št. 89 bis z dne 9. novembra 1990.

V operacijski sobi

ostali javni natečaji

Tržaška krajevna zdravstvena enota razpisuje javni natečaj za 2 sodelavca kemika pri Medrajskem centru za prevencijo - služba za kemijo in okolje. Natečaja se lahko udeležijo diplomanti fakultete za kemijo ali za kemijo in farmaceutiko, ki še nimajo 41 let (razen izjem, ki jih predvideva zakon), so vpisani v poklicni seznam, so opravili habilitacijski izpit in izpolnjujejo ostale pogoje, navedene v Deželnem vestniku št. 119 z dne 3. oktobra 1990. Rok za vpis na natečaj **zapade 21. decembra**. Prošnjo za vpis na natečaj morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v Deželnem vestniku in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Unità sanitaria locale n. 1 Triestina, via Farneto 3, 34100 Trst. Za ostale informacije glej Deželni vestnik št. 119 z dne 3. oktobra 1990. Podrobnejše informacije in kopijo razpisa lahko zainteresirani dobijo tudi na administrativnem oddelku za osebje TKZE.

Goriška krajevna zdravstvena enota razpisuje javni natečaj za sodelavca-babico. Natečaja se lahko udeleži, kdor izpolnjuje pogoje, navedene v Deželnem vestniku št. 120 z dne 5. oktobra 1990. Rok za vpis na natečaj **zapade 14. decembra 1990**. Prošnjo za vpis na natečaj morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v Deželnem vestniku in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Unità sanitaria locale n.2 Goriziana, via Vittorio Veneto 24, Gorica. Za ostale informacije glej tudi posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in Izpiti - z dne 30. novembra 1990. Podrobnejše informacije in kopijo razpisa lahko zainteresirani dobijo tudi na administrativnem oddelku za osebje GKZE.

Goriška krajevna zdravstvena enota razpisuje javni natečaj za dve zdravstveni asistentki-pregledovalki. Natečaja se lahko udeleži, kdor izpolnjuje pogoje, navedene v Deželnem vestniku št. 120 z dne 5. oktobra 1990. Rok za vpis na natečaj **zapade 14. decembra 1990**. Prošnjo za vpis na natečaj morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v Deželnem vestniku in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Unità sanitaria locale n.2 Goriziana, via Vittorio Veneto 24, Gorica. Za ostale informacije glej tudi posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in Izpiti - z dne 30. novembra 1990. Podrobnejše informacije in kopijo razpisa lahko zainteresirani dobijo tudi na administrativnem oddelku za osebje GKZE.

Goriška krajevna zdravstvena enota razpisuje javni natečaj za glavnega tehnika laboratorija. Natečaja se lahko udeleži, kdor izpolnjuje pogoje, navedene v Deželnem vestniku št. 120 z dne 5. oktobra 1990. Rok za vpis na natečaj **zapade 14. decembra 1990**. Prošnjo za vpis na natečaj morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v Deželnem vestniku in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Unità sanitaria locale n.2 Goriziana, via Vittorio Veneto 24, Gorica. Za ostale informacije glej tudi posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in Izpiti - z dne 30. novembra 1990. Podrobnejše informacije in kopijo razpisa lahko zainteresirani dobijo tudi na administrativnem oddelku za osebje GKZE.

Goriška krajevna zdravstvena enota razpisuje javni natečaj za glavnega tehnika patološke anatomije. Natečaja se lahko udeleži, kdor izpolnjuje pogoje, navedene v Deželnem vestniku št. 120 z dne 5. oktobra 1990. Rok za vpis na natečaj **zapade 14. decembra 1990**. Prošnjo za vpis na natečaj morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v Deželnem vestniku in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Unità sanitaria locale n.2 Goriziana, via Vittorio Veneto 24, Gorica. Za ostale informacije glej tudi posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in Izpiti - z dne 30. novembra 1990. Podrobnejše informacije in kopijo razpisa lahko zainteresirani dobijo tudi na administrativnem oddelku za osebje GKZE.

vzorcu, ki ga dobijo v Deželnem vestniku in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Unità sanitaria locale n.2 Goriziana, via Vittorio Veneto 24, Gorica. Za ostale informacije glej tudi posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in Izpiti - z dne 30. novembra 1990. Podrobnejše informacije in kopijo razpisa lahko zainteresirani dobijo tudi na administrativnem oddelku za osebje GKZE.

Goriška krajevna zdravstvena enota razpisuje javni natečaj za dva glavna tehnika centra za transfuzijo. Natečaja se lahko udeleži, kdor izpolnjuje pogoje, navedene v Deželnem vestniku št. 120 z dne 5. oktobra 1990. Rok za vpis na natečaj **zapade 14. decembra 1990**. Prošnjo za vpis na natečaj morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v Deželnem vestniku in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Unità sanitaria locale n.2 Goriziana, via Vittorio Veneto 24, Gorica. Za ostale informacije glej tudi posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in Izpiti - z dne 30. novembra 1990. Podrobnejše informacije in kopijo razpisa lahko zainteresirani dobijo tudi na administrativnem oddelku za osebje GKZE.

Goriška krajevna zdravstvena enota razpisuje javni natečaj za sodelavca zdravnika-psihiatra oddelka za medicino. Natečaja se lahko udeleži, kdor izpolnjuje pogoje, navedene v Deželnem vestniku št. 122 z dne 11. oktobra 1990. Rok za vpis na natečaj **zapade 21. decembra 1990**. Prošnjo za vpis na natečaj morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v Deželnem vestniku in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Unità sanitaria locale n.2 Goriziana, via Vittorio Veneto 24, Gorica. Za ostale informacije glej tudi posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in Izpiti - št. 88 z dne 6. novembra 1990. Podrobnejše informacije in kopijo razpisa lahko zainteresirani dobijo tudi na administrativnem oddelku za osebje GKZE.

Goriška krajevna zdravstvena enota razpisuje javni natečaj za 12 bolničarjev z vodilnimi funkcijami. Natečaja se lahko udeleži, kdor izpolnjuje pogoje, navedene v Deželnem vestniku št. 122 z dne 11. oktobra 1990. Rok za vpis na natečaj **zapade 21. decembra 1990**. Prošnjo za vpis na natečaj morajo zainteresirani napisati po vzorcu, ki ga dobijo v Deželnem vestniku in jo morajo z overovljenim podpisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati na naslov: Unità sanitaria locale n.2 Goriziana, via Vittorio Veneto 24, Gorica. Za ostale informacije glej tudi posebno izdajo Uradnega lista - Natečaji in Izpiti - št. 88 z dne 6. novembra 1990. Podrobnejše informacije in kopijo razpisa lahko zainteresirani dobijo tudi na administrativnem oddelku za osebje GKZE.

delo išče

25-letna uradnica s štiriletno prakso na izvozno-uvoznem področju in znanjem angleščine ter srbohrvaščine, išče primerno zaposlitev. Ponudbe pošljite na naslov: Publiet, ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro: "uradnica".

19-letna knjigovodkinja s poletno delovno prakso pri TKB išče prvo zaposlitev. Končala je šolanje na DTTZ Žiga Zois z oceno 42/60. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "A1".

19-letna knjigovodkinja s poletno delovno prakso pri openski hranilnici išče prvo zaposlitev. Maturirala je na DTTZ Žiga Zois z oceno 42/60. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "A2".

19-letna knjigovodkinja išče prvo zaposlitev. Maturirala je na DTTZ Žiga Zois z oceno 42/60. Obvlada trgovsko korespondenco v angleščini in nemščini ter strojepisje. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "A3".

19-letna knjigovodkinja s poletno delovno prakso pri Furlaniju in nabrežinski Hranilnici išče prvo zaposlitev. Maturirala je na DTTZ Žiga Zois z oceno 48/60. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "A4".

20-letni knjigovodja oproščen vojaščine, išče prvo zaposlitev. Šolanje je končal na DTTZ Žiga Zois. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "A5".

19-letna knjigovodkinja išče prvo zaposlitev. Maturirala je na DTTZ Žiga Zois z oceno 42/60. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "A6".

19-letno dekle z opravljenim dveletnim tečajem za tehnično administrativno uradnico išče prvo zaposlitev. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "A7".

19-letna knjigovodkinja s poletno delovno prakso pri Velox išče prvo zaposlitev. Maturirala je na DTTZ Žiga Zois z oceno 48/60. Obvlada trgovsko korespondenco v nemščini in angleščini in obiskuje tečaj srbohrvaščine. Prevaja tudi iz italijanščine v slovenščino. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "A8".

19-letna knjigovodkinja s poletno delovno prakso pri Centralspedu in TKB išče prvo zaposlitev. Maturirala je na DTTZ Žiga Zois z oceno 49/60. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "A9".

21-letno dekle z delovnimi izkušnjami kot prodajalka v trgovini za čevlje in kot uradnica išče zaposlitev. Končala je šolanje na zavodu Jožef Štefan. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "A10".

24-letni tiskar s specializacijo offset, s končanim triletnim strokovnim tečajem, odsluženo vojaščino in smislom za črno bele risbe išče primerno zaposlitev. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, ulica Mntecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "B1".

20-letna knjigovodkinja s končanim šolanjem na DTTZ Žiga Zois išče zaposlitev kot uradnica. Obvlada trgovsko dopisovanje v angleščini in nemščini ter strojepisje. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, ulica Mntecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "B3".

23-knjigovodkinja z delovnimi izkušnjami z delovno prakso pri komercialistu bodisi kot knjigovodkinja ali kot uradnica išče zaposlitev v uradu. Opravila je tečaj srbohrvaščine in obiskuje tečaj angleščine. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, ulica Mntecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "B4".

19-letna knjigovodkinja s končanim šolanjem na DTTZ Žiga Zois išče prvo zaposlitev. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, ulica Mntecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "B5".

18-letno dekle s končanim tečajem za tehnično administrativne uradnike na Inštitutu za poklicno izobraževanje in šesttedensko delovno prakso, išče primerno zaposlitev. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, ulica Mntecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "B6".

21-letni geometer s končanim šolanjem na oddelku za geometre DTTZ Žiga Zois, z odsluženo vojaščino in petmesečno delovno prakso v tehničnem risanju in meritvah išče primerno zaposlitev. Bil je tudi zaposlen pri gradbenem podjetju. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, ulica Mntecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "B7".

16-letni fant s končanim tečajem za tehnično administrativne uradnike na inštitutu za poklicno izobraževanje in šesttedensko delovno prakso bi se zaposlil v uradu. Šolsko zna srbohrvaščino, angleščino in nemščino. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, ulica Mntecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "B8".

20-letna knjigovodkinja s končanim šolanjem na DTTZ Žiga Zois in z delovno prakso v uradu bi se šolanju primerno zaposlila. Rada potuje in obvlada angleščino, nemščino ter španščino. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, ulica Mntecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "B9".

17-letni fant s končanim tečajem pri Inštitutu za poklicno izobraževanje in delovno prakso išče zaposlitev v uradu. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "B10".

Benetton-Stefanel je tekma kola Derbi v Trevisu vzbuja pozornost

V 12. kolu košarkarske A-1 lige je v ospredju derbi Triveneta med Benettonom iz Trevisa in novincem Stefanelom. Gre tudi za jugoslovanski derbi klopi med Skansijem in Tanjevićem. Slednji že ves teden nagovarja svoje igralce, da nasprotnik ni nepremagljiv, čeprav na lestvici vodi kar z 18 točkami in zanj igra tudi najboljši Američan v ligi Vinny del Negro, ki pa se mogoče še ni docela opomogel od poškodbe, zaradi katere prejšnjo nedeljo v Neaplju ni igral, v sredo pa je dosegel le pet točk.

V večerajšnji anticipirani tekmi je Sidis iz Reggio Emilie s 87:76 (40:32) premagal ekipo Panasonic iz kraja Reggio Calabria.

DANAŠNJI SPORED: Ranger - Knorr; Clear - Phonola; Messaggero - Filanto; Torino - Philips; Livorno - Scavolini; Sidis - Panasonic; Napoli - Firenze.

SPORED A-2 LIGE: Aprimatic - Lotus; Billy - Telemarket; Glaxo - Livorno; Fabriano - Venezia; Kleenex - Teorema; Bancosardigna - Fernet Branca; Ticino - Emmezeta; Messina - Cremona.

Danes v 10. kolu nogometne A lige Zanimive tekme

V današnjem, 10. kolu prve italijanske nogometne lige je na sporedu nekaj zelo zanimivih tekem.

Vodilna Sampdoria se bo v mestnem derbiju spoprijela z Genoa, osrednja tekma bo slej ko prej v Milanu, kjer bo Inter igral proti Napoliju, ki ima še vedno težave s svojim muhastim asom Maradono.

Dokaj vroče bo gotovo tudi v Turinu, kjer bo Torino gostil ekipo Milana, ki si ne more privoščiti spodrsilaja, saj bi s porazom izgubila stik z vodilnimi. Veliko zanimanje vlada tudi za srečanje v Bariju, kjer bo gostoval Juventus, ki je v zadnjem času v izredni formi.

DANAŠNJI SPORED (14.30)
Atalanta - Pisa; Bari - Juventus; Cesena - Lazio; Fiorentina - Lecce; Inter - Napoli; Parma - Cagliari; Roma - Bologna; Sampdoria - Genoa; Torino - Milan.

LESTVICA
Sampdoria 15; Juventus 14; Inter 13; Milan 12; Torino in Parma 11; Lazio

10; Roma, Genoa, Napoli in Atalanta 8; Fiorentina, Bari, Cesena, Pisa in Lecce 7; Bologna 5; Cagliari 4.

Seleševa boljša od Sabatinijeve

BUENOS AIRES — Jugoslovanka Monika Seleš je v ekshibicijskem srečanju v Buenos Airesu premagala Argentinko Gabrielo Sabatini s 7:5, 6:3.

EP v rugbyju

ROVIGO — Italija je v 2. kolu evropskega pokala v rugbyju zanesljivo odprvila SZ kar s 34:12 (22:12).

Modre uspešne

SEUL — V 1. kolu ženskega svetovnega rokometnega prvenstva je Jugoslavija premagala Poljsko z 19:18 (9:9).

Danes bo Jugoslavija igrala proti Franciji.

V 1. jugoslovanski nogometni ligi Šest zadetkov Partizana in Hajduka

V okviru 15. kola 1. jugoslovanske nogometne lige so včeraj odigrali tri tekme. Izidi: Partizan - Željezničar 3:0 (0:0); Hajduk - Spartak 3:0 (2:0); Zemun - Radnički 4:6 po 11-m (2:2; 1:2).

DANAŠNJI SPORED: Osijek - Crvena zvezda, Rijeka - Budućnost, Borac - Olimpija, Velež - Vojvodina, Sarajevo - Sloboda, Dinamo - Rad.

Koper izgubil doma

KOPER — V 3. jugoslovanski nogometni ligi so v okviru predzadnjega jesenskega kola nogometaši Kopra pripravili svojim navijačem neprijetno presenečenje na Bonifiki. Od svojih privržencev so se poslovili s porazom, saj jih je Varteks premagal z 1:0. Koprčani so bili ves čas daleč boljši tekme, pike na i pa nobenemu od napadalcev, nekaj tudi zaradi neresne igre, ni uspelo dati in ko je že kazalo, da bomo ponovno videli enajstmetrovke, so gostje po samostojnem prodoru in svoji prvi akciji v drugem polčasu z golom Vukića zavili Bonifiko v črno. Izola je na gostovanju pri Jugokeramiki doživela drugi najvišji poraz doslej s končnim izidom 5:2. Čast slovenskega nogometa je rešil Maribor Branik, ki je s 2:1 premagal Radnika in se s 18. točkami uvrstil na tretjem mestu. Kljub porazu (3:4) je vodilni Zadar obdržal na prvem mestu prednost treh točk. Koper se je pomaknil na 11. Izola pa je zadržala 13. mesto. (Kreft)

Triestina v Cosenzi Gostitelji imajo slabo obrambo

Triestina bo že drugič zapored igrala v gosteh. V derbiju »revežev« se bo pomerila s Cosenzo, s katero deli 17. mesto z osmimi točkami.

Po porazu v Brescii je položaj Tržičanov že zelo zaskrbljujoč in tudi tokrat bodo nogometaši stopili na igrišče brez potrebne mišnosti. Obramba Triestine je sicer solidna, a napad je povsem jalov, če vemo, da je od zadnjega zadetka Piccija minilo že 725 minut (pred 474 min. je avtogol zakrivil Capellacci).

Mogoče se bo novima nakupoma Scarafoniju in Rotelli »odprlo« prav danes, saj ima Cosenza s 16 prejetimi zadetki najslabšo obrambo v ligi.

DANAŠNJI SPORED: Avellino - Reggiana, Cosenza - Triestina, Cremonese - Barletta, Foggia - Lucchese, Verona - Ascoli, Messina - Padova, Modena - Brescia, Pescara - Andona, Taranto - Salernitana, Udinese - Reggina.

Balkansko košarkarsko prvenstvo Poraz modrih

SKOPJE — V 4. kolu 30. balkanskega košarkarskega prvenstva je sinoči v Skopju Bolgarija premagala pomladno Jugoslavijo s 93:83 (47:43).

Bil je to prvi poraz modrih na tem prvenstvu. V vrstah Jugoslavije je bil gotovo najboljši Ivo Nakić, ki je dal kar 36 točk. Dobro je igral tudi Koprivica, ki je dosegel 15 točk.

Pri Bolgarih pa je izstopal bivši član prvotigaša iz Caserte Glučkov, ki je dosegel 26 točk. Svoj prispevek so dali še Mladenov (18 točk), Gergov in Amiorkov (po 12 točk).

V prvem sinočnjem srečanju pa je Turčija premagala Albanijo z 80:64 (45:36).

Italija in Jugoslavija izgubili

RIM — Na včerajšnjih tekmah mednarodnega vaterpolskega turnirja je prišlo do velikega presenečenja: tako Italija kot Jugoslavija sta namreč izgubili.

Romunija je namreč odpravila Italijo z 12:10 (3:2, 4:1, 3:4, 2:3), Nemčija pa je premagala Jugoslavijo s 7:3 (1:0, 1:2, 2:0, 3:1). Včeraj pa je še Španija premagala Grčijo s 13:4 (3:0, 1:2, 4:0, 5:2).

LESTVICA: Italija, Jugoslavija in Romunija 5; Španija 3; Grčija 0.

Današnji spored zadnjega kola: Grčija - Romunija; Nemčija - Španija; Italija - Jugoslavija.

Dvoboj za svetovni šahovski naslov Včeraj prekinitev

LYON — Sinočnja, 13. partija za svetovni šahovski naslov med Kasparovom in Karpovom je bila prekinjena v 41. potezi. Pred današnjim nadaljevanjem te partije je stanje še vedno izenačeno 6:6.

Šahovska olimpiada

NOVI SAD - V 7. kolu šahovske olimpiade vodi ČSFR proti Jugoslaviji z 2:1, ob eni prekinjeni partiji. Vsekakor pa izgleda, da bo Ljubojević premagal Ftacsnika in s tem uspel izenačiti. Ostali izidi jugoslovanskih reprezentanc: Portugalska - Jugoslavija B 1,5:1,5, Jugoslavija C - Brazilija 3:1. V ženski konkurenci so domače šahistkinje dosegle naslednje izide: Jugoslavija A - Poljska 2:1, Jugoslavija B - Romunija 2:1, Jugoslavija C - Nemčija 1,5:1,5.

Tržaški Cividin zmagal

V italijanski moški rokometni A ligi so sinoči odigrali 7. kolo. Tržaški Cividin je tokrat zmagal in ima sedaj 10 točk. Izidi: Prato - Trentingrana 19:10, Cividin Trst - Company Service Rubiera 25:20, Modena - Città S. Angelo 28:16, Imola - Ortigia Siracusa 22:25, Lazio - Forst Brixen 15:19, Sim Gaeta - Bologna 20:15.

LESTVICA: Forst Brixen 14, Ortigia 11, Cividin 10, Gaeta 9, Rubiera in Prato 8, Lazio 7, Modena 6, Bologna 4, Città S. Angelo in Rovereto 3, Imola 1.

obvestila

ŠPORTNO ZDRUŽENJE OLYMPIA vpisuje k vadbi odbojke deklice rojene v letih 1978-79-80. Vadbo vodi prof. Miranda Kristančič. Vpisovanje ob torkih in četrtnih, od 16.30 do 18.00, v slovenskem športnem centru na Drevoredu XX. septembra v Gorici.

ŠD BREG - SMUČARSKI ODSEK organizira sejem rabljene smučarske opreme, ki bo v soboto, 1. in v nedeljo 2. decembra v dolinski telovadnici. V soboto ob 14. do 19. ure; v nedeljo ob 10. do 13. in od 16. do 18. ure. Zbiranje opreme bo v ponedeljek, 26., in torek, 27. novembra, od 19. do 20.30.

SK BRDINA priredi 3. 4. in 5. decembra sejem rabljene smučarske opreme istočasno s knjižnim sejmom, ki ga organizira openska knjižnica »P. Tomažič in tovariši«. Urnik sejma od 16. do 20. ure v Prosvetnem domu na Opčinah. Zbiranje rabljene opreme bo v petek, 30. nov. od 19. do 21. ure na sedežu kluba, Proseška ul. 131 - Opčine.

PLAVALNI KLUB BOR ima ob torkih in petkih na razpolago še nekaj prostih mest za plavalce (6-9 let) od 16. do 17. ure in neplavalce (nad 4 leta) od 15. do 16. ure. Telefonirati ob večernih urah na 51377.

V nogometnem prvenstvu under 18 so včeraj popoldne vnovič zmagali Mladinci Primorja vse boljši

PRIMORJE - MONTEBELLO 3:2 (0:1)
STRELCA: v 50. min. Žagar, v 60. in v 72. min. Škabar.

PRIMORJE: Maurizio Fabris, Battigelli, Pec, Lukša, Praselli, Geri, Gherardi, Tavčar, Žagar, Škabar, Košuta, Alessandro Fabris, Križman.

Ekipi sta pokazali dobro tehnično in taktično igranje, slab pa je bil sodnik. V prvem polčasu so gostje izkoristili edino priložnost in povedli. V drugem delu so naši popolnoma nadigrali goste. Prvi zadetek je dosegel Žagar po prostem strelu Škabarja. Škabar, ki je odlično vodil soigralce, je nato še dvakrat zatresel mrežo s prostima streloma. Pohvaliti je treba tudi borbenega Lukšo. (Maxi)

BREG - CAMPANELLE 1:1 (0:1)

STRELCA: Tamaro iz 11-m.
BREG: Gigliano, Reia, Ota, Švab, Zupin, Cosina (Crisiani), Rochetti, Švara, Buzzi, Sancin, Tamaro (Majevski), Stefančič.

Brežani so del drugega polčasa igrali z igralcema več, a vseeno niso zmagali. Gostje so dosegli zadetek v uvodnih minutah tekme po edinem resnejšem napadu na Bregova vrata. Domačini so se podali v napad, a niso bili razpoloženi. Izenačili so se Tamarom le po enajstmetrovki v 17. d. p. po prekršku nad Buzzi-jem. Sodnik je zatem v hitrem zaporedju izključil dva igralca Campanelli, a nasprotnikova vrata so ostala nedotaknjena. Pohvalo zasluži Reia, ki je opravil krstni nastop v tej kategoriji. (E. B.)

NAJMLAJŠI

JUVENTINA - PRO FARRA 3:0 (0:0)
STRELCA: avtogol, Gallo, Trampuš.
JUVENTINA: Pazio, Scimone, Mažgon, Ambrož, Zanier, Trampuš, Gallo, P. Gergolet, A. Gergolet, Pisk, Črnič, Rasso, Farra, Lorenzot.

Juventina je začela tekmo dobro in povedla že v začetku, a je nato popustila. Podrejeno vlogo je Juventina igrala do zadnjih deset minut tekme, nato pa je dosegla še dva gola. Tekma ni bila ne lepa ne zanimiva. Najboljši strelcu Juventine Peter Gergolet je prvič v tem prvenstvu zapustil igrišče brez zadetka. (Aljoša Gergolet)

CICIBANI

SAN MICHELE - MLADOST SOBEA 0:3 (0:1)
STRELCI: Sergio, D. Ferletič, Jelen.
MLADOST: Devetak, Sergio, Moro, Jelen, Ferletič D., Ferletič M., Attolini, Devetak, Vižintin, Pagon, Zanier.

V uvodnem delu, v katerem so imeli pobudo domačini, so se pri Mladosti izkazali branilci Moro, Jarc ter vratar Devetak. Prvi gol je padel po zaslugi požrtvovalnega Serga, ki je v 10. minuti dobro izkoristil Ferletičev predložek. V drugem polčasu je kraška ekipa še dvakrat zatresla nasprotnikovo mrežo. (F. D.)

SOVODNJE - SANROCCHESSE 1:0 (1:0)

STRELCA: Marko Florenin v 20'.
SOVODNJE: Princič, Florenin, B. Cotič (Faganel), Pavšič, Devetak, Radinja, K. Cotič (Mauri).

Sovodenjci so tokrat igrali nepovezano in s številnimi napakami. Za zmago se lahko zahvalijo le odličnemu vratarju Princiču in tudi sreči, saj so bili gostje veliko boljši, a pred vrati tudi premalo spretni. Edini zadetek je tik pred koncem prvega polčasa dosegel Marko Florenin z natančnim strelom. (E. C.)

SAN LUGI - PRIMORJE 4:1 (2:1)

STRELCA: Milič v 6. min.
PRIMORJE: Budin, Batič, Pahor, Ostrouška, Gabrovec (Babuder), Milič, Škrli (Kapun), in Guštin.

Mladi nogometaši Primorja so proti vodilnemu na lestvici dobro pričeli in po zelo lepi akciji Milič - Škrli - Milič tudi povedli. Pred koncem prvega polčasa pa so gostitelji najprej izenačili, nato še prešli v vodstvo. Vsekakor so imeli nekaj izrednih priložnosti za zadetek tudi Prosečani, a jih niso izkoristili. V nadaljevanju so gostitelji z dobrim protinapadom dosegli še dva zadetka. (Š. M.)

BOR - FANI OLIMPIA 2:0 (1:0)

STRELCA: Zornada, Kariš.
BOR: Babuder, Križmančič, Vattovani, Jan Gregori, Manzin, Kariš, Zornada, Sossi, Damjan Gregori, Ugričič.

Vse je kazalo, da bodo naši zlahka zmagali, saj je Zornada takoj zadel po slabem posegu vratarja. Odtlej so naši imeli pobudo v svojih rokah, toda zaustavili so se v kazenskem prostoru, gostje pa so bili nevarni v protinapadu.

V drugem polčasu se je Olimpia podala odločno v napad, toda obramba z vratarjem Babudrom je bila na mestu. Kariš je v kazenskem prostoru preigral par igralcev in neubranljivo streljal. (dgr)

MLAJŠI CICIBANI

BOR - SAN LUGI 1:0 (1:0)

STRELCA: Primosi
BOR: Jaš Gregori, Čaponi, Longo, Berce, Feruglio, Primosi, Štokelj, Ciacchi, Tolentino, Tul, Tuso, Žagar.

Borovci so si v izenačeni tekmi priborili dragoceno zmago z golom Petra Primosija v prvem polčasu, ki je po lepo izvedenem kotu streljal naravnost v vrata. V prvem polčasu so naši imeli terensko premoč, vendar so bili netočni. Nasprotno so si gostje ustvarili prvo zremo priložnost za gol, a vratar je lepo branil. V nadaljevanju so bili gostje nevarnejši, nato pa so borovci prevzeli pobudo v svoje roke. V naših vrstah sta bila najbolj požrtvovalna Primosi in Longo. (dgr)

V Nabrežini so prvi derbi dobile Brežanke Štartale so »deklice«

SKUPINA A

BOR FRIULEXPOR A - VIRTUS 3:0 (15:2, 15:2, 15:3)

BOR FRIULEXPOR: Gregori, Ažman, Legovich, Neubauer, Vitez, Vodopivec, Flego, A. Faimann, Čok.

Branilke naslova deželni prvakinje te kategorije verjetno ne bodo v svoji skupini letošnje pokrajinske faze naletele na enakovrednega nasprotnika. Virtus ni tako slab kot kaže končni izid, a varovanke trenerke Nacinovijev so bile zanj premočne. (Igor)

SKUPINA B

SOKOL INDULES - BREG 1:3 (11:15, 15:12, 4:15, 8:15)

SOKOL INDULES: Legiša, Golemac, Antonič, Ban, Pertot, Švara, Caharija, Ferlan.

BREG: Pettiroso, A. in S. Mauri, Bandi, Kosmač, Laurica, F. in M. Sancin.

Srečanje je bilo na začetku izenačeno. Obe šestki sta precej grešili, ker je prevladovala živčnost. V zadnjih

dveh nizih so bile gostje bolj prisebne in so tako tudi zasluženo zmagale.

CUS B - BOR FRIULEXPOR B 2:3 (15:10, 15:5, 13:15, 11:15, 9:15)

BOR FRIULEXPOR: Bezenšek, Jogan, Perosa, Pitacco, Tence, Vidali, M. Faimann, Gruden, Zadnik.

V Borovem taboru je bilo po tekmi veselje na višku. Kako naj tudi ne bi bilo, ko pa so plave že izgubljale z 2:0. Po drugem nizu pa so se otresle treme, bolje so servirale in manj grešile ter zasluženo zmagale. Velja omeniti, da za Bor B igra garnitura naraščajnic, za nekatere igralke pa je bil to sploh prvi nastop na velikem igrišču. (Igor)

MLADINKE

KONTOVEL - PREVENIRE 3:0 (15:5, 15:9, 15:1)

KONTOVEL: Regent, Pertot, Kralj, Černe, Luxa, Bezin, Bogatec, Colja.

Z dobro igro so Kontovelke povsem zasluženo premagale Prevenire, tokrat še mnogo bolj gladko kot v prvem delu prvenstva.

Včeraj v košarkarskem prvenstvu dečkov Borovcem slovenski derbi

Trener Borovih dečkov
Adriano Kovačič

BOR - KONTOVEL 139:100 (70:43)

BOR: Colja 4, Kovač, Jogan 37 (3:7), Sancin 18 (0:1), Uršič 31 (3:7), Oberdan 18 (0:2), Pozar 20 (0:1), Buda (0:2), Lapelj 11 (1:2).

KONTOVEL: Spadoni 28 (4:9), Agostini (0:1), Spacal 6, Rizzante 3 (1:4), Štoka 3 (1:5), M. Starc 10, B. Starc 13 (1:3), Škerk 37 (5:8).

PON: Colja, Jogan, Sancin.

V slovenskem derbiju so borovci zasluženo premagali Kontovel.

Igra je bila zelo atraktivna za to kategorijo, saj sta ekipi igrali zelo hitro v napadu. Borova ekipa je bila vseskozi v vodstvu, odločilno prednost pa je dosegla v drugi četrtini, po zaslugi dobrega »pressinga«.

V drugem polčasu sta si bili ekipi enakovredni. Kontovelci so zelo dobro izvedli mnogoprotinapadov, borovci pa so bolje igrali proti postavljeni obrambi.

Pri domačinih je tokrat najbolje zaigral Verner Sancin, pri gostih pa je prese-netil mladi Boštjan Starc. (A. Kovačič)

LATTE CARSO - SOKOL 74:81

NARAŠČAJNIKI

KONTOVEL - LATTE CARSO B 112:96 (56:42)

KONTOVEL: Vavpetič 14 (2:5), Milič 13 (1:2), Spadoni 24 (3:5), Križman 8 (2:3), Gerli 8 (0:1), Daniell, Cingerla, Devetak 10, Malalan 2 (2:2), Černe 18 (4:6), Vidali 9 (2:2), Vatta 6 (0:2).

TRI TOČKE: Spadoni in Vidali 1.

Kontovelci so osvojili prvo prvenstveno zmago, za kar gre pohvala vsej ekipi. Kot kaže sam izid, so Kontovelci zadovoljili predvsem v napadu, spet pa so bili pomanjkljivi v obrambi, tako da čaka trenerja Jureta Krečiča v tem elementu igre še dosti dela.

Naj omenimo, da je pri gostih izstopal Astolfi, ki je dal kar 56 točk.

BREG - DON BOSCO 60:118 (24:66)
BREG: Šturman, Cah 4, Koren 8 (0:2), Pintarelli 4, Mingot, Bandi 13 (2:4), Vodopivec 4 (2:3), Gobbo 9 (1:2), Žerjal 18 (4:5).

TRI TOČKE: Žerjal 2, Bandi 1.

Po dobri igri proti Riceratoriju so tokrat Brežani spet igrali zelo slabo. Težave so imeli predvsem s prenosom žoge v napad in s skokom v obrambi. Le v drugem polčasu, ki se je končal z delnim izidom 52:36 za goste, so naši igrali nekoliko bolje. (David Čok)

Mladinsko prvenstvo (1. skupina)

Jadran Farco jutri v Gorici

V 6. kolu mladinskega košarkarskega prvenstva (1. skupina) bo jutri še nepremagani Jadran Farco igral v športni palači v Gorici (19.30) proti ekipi Diana.

Naša ekipa je doslej najugodnejše presenečenje prvenstva, saj nihče ni pričakoval, da bi bili jadrancovi po 6. kolu edini nepremagani s Stefanelom.

DEŽELNI KADETI

DOM GOMETAL - GRADO 90:72 (47:34)

v živo o našem športu vsak ponedeljek ob 21.45 na TV Koper - Capodistria ponovitev v torek ob 16.30

- jutri v oddaji:
- Nogomet: Vesna po sledovih Zarje?
- Odbojka: derby resnica v Ženski C-1 ligi
- Bomba vest iz kotalkarskih krogov Poleta
- Smučanje: ali še obstaja združena zamejska smučarska ekipa?

za odgovore na nagradno uganko (003866) 25991

V derbiju ženske odbojbarske C-1 lige v prepolni dvorani na Opčinah Zmaga borovkam, a oboje so navdušile

SLOGA KOIMPEX - BOR ELPRO CUNJA 2:3
(15:8, 3:15, 16:14, 10:15, 13:15)

SLOGA KOIMPEX: Grgič, Mijot, Sosič, Milkovič, Žbogar, Pertot, Marucelli, Kosmina, Ukmar, Škerk, Lupinc, Fabrizzi.

BOR ELPRO CUNJA: Nacinovi, Vitez, Maver, Fučka, Grbec, Traettino, Stoper, Vidali, Venier, Foraus.

SODNIKA: Golob (Gorica) in Lonzar (Trst); TRAJANJE SETOV: 26', 12', 25', 23', 13'.

»Derbi derbijev«, smo zapisali včeraj o tekmi med slogašicami in borovkami. Pa ni bil samo to: bil je pravi praznik naše odbojke. Natprana dvorana (škoda, da ne more sprejeti več gledalcev), bučno, a korektno navijanje, igra na res visokem nivoju, preobrat na obeh straneh, in odločitev še po petih setih.

Težko je reči, kaj je odločilo zmagovalca: verjetno so ga malenkosti, zgrešena podaja, trenutek nepazljivosti in padec koncentracije, majhna neodločnost, slaba ocena, če bo žoga šla v out ali pa ostala na igrišču, nerodno dvignjena roka pri bloku... Take drobne napake pa so delali na obeh straneh, kot so na obeh straneh pokazali tudi veliko poztvovnost, dobro obvladane tehničnih in taktičnih osnov. In še z nečim se lahko oboji pohvalijo: do kraja ni ne ena ne druga ekipa popustila in se vdala malodušju, kar je sila pomembno za nadaljnje nastope.

Prav zato je bilo srečanje vseskozi napeto in visoka intenzivnost ni popustila niti za trenutek. Domača dekleta so sicer odločno začela in v prvem nizu vseskozi vodila in ga tudi osvojila (nekaj delnih izidov: 3:0, 7:4, 11:8), a v drugem gostje praktično niso grešile, učinkovite so bile pri mreži, v polju, pri Slogi pa kot da se je nekaj »zlomilo«: čeprav ne moremo reči, da so delale kakšne posebne napake, so zbrale le tri točke. Borovkam je namreč vse šlo od rok.

V 3. nizu so borovke nadaljevale kot so prejšnjega končale in takoj povedle s 5:1. Kazalo je, da je tekme konec, da so slogašice popustile. Vendar ni bilo tako. Sloga je z zagrizenostjo nadoknadila zaostanek (6:6) in igra je bila izenačena do kraja (8:11, 12:12, 14:12, 15:14), ko so domačinke niz tudi osvojile. Tudi v 4. setu so borovke povedle (2:4). Sloga je izenačila na 4:4: zgledalo je, da je napetost na igrišču in ob njem dosegla višino, ko ena od ekip ne bo zmogla tako nadaljevati. Izid pa je bil še naprej izenačen (10:10), nakar je Bor nanizal preostalih pet točk.

O petem nizu ni kaj dosti povedati: v tie-breaku namreč igra sreča veliko vlogo, vsekakor je odražal potek srečanja, torej je bil izenačen do kraja (3:1, 6:5, 7:7, 9:9, 11:11, 13:13). Kdor si je tekmo ogledal, mu ne more biti žal, tudi če je navijal za poraženca.

Izjavi po tekmi:

IVAN PETERLIN (trener Sloge): »Po takem derbiju bi dejal predvsem tole: mislim, da v slovenski odbojki v zamejstvu nismo nikoli imeli dveh šesterk, ki bi igrali na tem nivoju. Jasno, ne mislim na agonizem, ki je itak prisoten na takih srečanjih. Mislim, da je bila tekma tudi tehnično na zelo visokem nivoju. To je prva ugotovitev. Druga ugotovitev, do katere prihajam, pa je ta: mislim, da je naša odbojka tudi zrejša, kajti poleg tehnike sem videl tudi to, da naše ekipe igrajo tudi taktično dosti bolj zrelo. Ker se poznamo, sodim, da sta oba trenerja iskala rešitve, ki niso slonele samo na želji, da bi čim bolj igrali. Mislim, da smo tekmo pripravili ob zeleni mizi, kot se temu pravi, in da je to velikanski skok naprej za našo odbojko. O tekmi sami bi rekel tole: odločale so minimalne stvari. Ko igraš pet setov, tie-break, pomeni, da se tekma začne znova. Ne bi niti mogel reči, da je zmagal tisti, ki je bil pri sebnjejši.

Skratka, srečanje je bilo do konca zanimivó, izenačeno, in pač komur se je, skoraj bi uporabil ta izraz, sreča-bolj nasmešnila, tisti je tudi pobral obe točki. Tokrat bi bil po mojem pravičnejši neodločen izid, a v odbojki to ni mogoče.

MARKO KALC (trener Bora): »Vedeli smo, da bo tekma napeta, kot vsak derbi in kot na vsakem derbiju so tudi tokrat odločali povsem različni faktorji kot recimo napetost, motivacija, ki je bila visoka na obeh straneh, tako da sta se ekipi stalno izmenjavali v vodstvu, v posameznih setih kot v vsej tekmi. Glede na to, da se je srečanje izteklo v tie-breaku in da so bile razlike zelo majhne, pomeni, da je zmagala ekipa, ki je manj grešila v tie-breaku, to pa lahko pomeni tudi ena žoga. Mislim pa, da smo mi zagrešili zelo veliko napako v 3. setu, ko smo vodili s 5 točkami prednosti. Tedaj bi morali zaključiti tekmo: če bi tako igrali naprej, bi se po mojem mnenju končalo s 3:1. Važno pa je, da sta ekipi igrali na zelo visokem nivoju in glede na to, da smo nastopili na tujem, smo vedeli, da bo naša naloga težja, kot jo je imel domačin. Moram čestitati Slogi, ker je pokazala dobro odbojko, kar pa je najvažnejše, zelo dobro obrambo. Mi pa smo bili boljši v sprejemu in delno tudi bloku in morda tudi v servisu, pri taktični razporeditvi servisu, kar nam je prineslo tisto točko, dve več, ki sta nam pomagali pri zmagi. Rekel bi še, da smo preveč grešili v obrambi. Nismo igrali tako dobro kot znamo in smo zaradi tega verjetno izgubili marsikatero točko. Pohvali bi Nacinovljevo in tudi Maverjevo, ki sta bili maksimalno izkoriščeni, a sta znali držati do konca. Verjetno bi morali odločnejše igrati na mreži, kar se je delno zgodilo v 4. in 5. setu.« (db)

NEKAJ OSTALIH SINOČNIH IZIDOV: Latisana - Tregarofani 3:0; Gamatex - Dolo 3:1; Kennedy - Fincantieri 3:0; Pandacolor - Conad 2:3.

V moški B-2 ligi Krasovci še v vodstvu

Končni izid prvenstvene tekme v B-2 ligi med Krasovo postavo in Volto iz Brescie (5:0) še zdaleč ne more povedati, da je bila to doslej najtežja zmaga krasovcev. Gostje razpolagajo z dobro ekipo, v kateri je najboljši igralec branilec Romano. Imajo tudi presenetljivo hitrega napadalca De Petra in kot tretjega člana ekipe solidnega Orlinija. Včeraj so se krasovci torej izkazali. Bili so boljša ekipa. Igor Milič je v prvi tekmi večera odpravil Orlinija, čeprav je le-ta v začetku povedel kar za 7 točk. Pri 16. točki je Milič izenačil in z napadi dosegel zmago.

Najbolj se je namučil Cristian Mersi, ki je proti branilcu izgubil prvi set. Romano je torej skrivno orožje Brescie in verjetno so prav zaradi njega druge ekipe zgubljale prvenstvene točke. Cris pa je v nadaljevanju z odlično igro hitrih topspinov zdobil nasprotnikovo obrambo.

Proti dokaj nenavadni igri De Petra se ni znašel takoj niti trener Šercer, ki je odigral svojo prvo letošnjo tekmo. Kot učitelj svojih varovancev in kot igralec z bogatimi izkušnjami, je spravil v koš tudi tega nasprotnika. Mersi za tem ni imel dosti težav z Orlinijem, ki na trenutke sploh ni več dojemal odlične igre krasovca. Moralno strni nasprotniki so se po dveh urah igranja »predali«, vendar je v zadnji tekmi De Petra še poskušal povleči kakšen adut iz rokava, a proti odlični igri Igorja Miliča ni mogel nič. Krasovci so s to pomembno zmago 5. kola obdržali prvo mesto na lestvici.

KRAS - BRESCIA 5:0

Milič I. - Orlini 2:0 (21:5, 21:16), Mersi - Romano 2:1 (19:21, 21:13, 21:14), Šercer - De Petra 2:1 (21:19, 13:21, 21:17), Mersi - Orlini 2:0 (21:12, 21:16), Milič I. - De Petra 2:0 (21:16, 21:15).

Ženska C liga

Recoaro Agostini Bocen - Kras Activa 5:0 (J J.)

Rokometna moška C lige

Pomemben uspeh naših v gosteh

MESTRINA - KRAS TRIMAC 16:18 (8:11)

KRAS TRIMAC: Klinc, Rossi, Grilanc 2, Peric, Costanzo 7, Kozlovič 6, Raseni, Oberdan, Muran 3, Zatti, Kralj, Doljak.

Tudi v 2. kolu rokometne C lige je Kras Trimac zmagal. Točki sta še toliko bolj pomembni, ker je bilo gostovanje v Mestrah vse prej kot lahko, saj se je domača ekipa pokazala kot zelo solidna. Kljub temu so naši rokometasi v prvem polčasu držali vaje igre trdno v svojih rokah. Toda v drugem delu tekme so gostitelji izenačili že v 45. minuti in končnica je bila izenačena in dramatična, naši pa so zmagoali predvsem po zaslugi agresivne obrambe. Vratar Klinc je v teh odločilnih trenutkih ubranil kar tri sedemmetrovke. (Pjotr)

V moški deželni odbojbarski C-2 ligi Olympii za las ni uspelo

SISTEMA CREDITO - OLYMPIA CDR 3:2
(15:9, 15:11, 10:15, 8:15, 17:15)

OLYMPIA CDR: Cotič, J. S. in A. Terpin, Černic, Briganti, Bensa, Dorni, Milocco in Pellegrin

Goričani so bili proti vodilnemu Vivulu na pragu senzacije. Pričeli so sicer živčno. Veliko je bilo zgrešenih servisov in tudi netočnih napadov. Gostitelji so te napake skrbno izkoristili in v nizih povedli z 2:0. Domačini so tedaj verjetno mislili, da imajo točki že zagotovljeni in so popustili. Olympia pa je v 3. nizu nasprotno že vodila z 12:3. Sistema Credito je nekoliko omilil razliko, toda do preobrata le ni prišlo. Srečanje je bilo izenačeno tudi v 4. nizu, v končnici pa so gostje z odličnim blokom stanje v setih izenačili. V tie-breaku je Olympia stalno vodila razen na začetku. Pri vodstvu s 13:11 je sodnik oškodoval Goričane in omogočil domačinom osvojitev 12. točke, ki je bila glede na končni razplet verjetno odločilna. (P. Č.)

VALPRAPOR IMSA - PRATA 3:1
(10:15, 15:1, 15:9, 15:7)

VALPRAPOR IMSA: Buzzinelli, A. in M. Feri, Lavrenčič, Lutman, D. in R. Petetan, Superga, Tomšič, Vogrič, Berzaccola, Korsic.

Začetek je bil katastrofalen. Gostje so že vodili z 9:0 in trener Petetan je bil prisiljen že na začetku izkoristiti obe mi-

nuti odmora, preden je ekipa reagirala, čeprav visokega zaostanka ni mogla več nadoknaditi.

V drugem nizu so naši nadigrali nasprotnika in vse do konca niso imeli več težav. Podajac Vogrič je dobro opravil svojo nalogo, tako da na svojo ravn lahko prišli tudi napadalci. Sinoči smo pri Valpraporu IMSA opazili spodbuden napredek v skupinski igri, čeprav ekipa še ne igra tako, kot bi lahko. Predvsem neučinkovit je bil servis in tudi obramba in protinapad bi lahko bila bolj uspešna. (Zip)

ROZZOL - BOR AGRIMPEX 2:3
(12:15, 17:15, 15:11, 8:15, 16:17)

BOR AGRIMPEX: Stančič, Aiello, Palin, Starc, Meton, Paganini, Marega, Giacca in Batič.

Rozzol je igral zelo zagrizeno. Boj je bil vseskozi izenačen. Še največ pregla-vic je borovcem delal sprejem, še posebej v 2. in 3. nizu. Tako je bilo potrebno zamenjati Starca, ki ni imel najboljšega dne in je šele v zadnjih dveh setih igral na svojem običajnem nivoju, res odličen pa je bil Stančič.

Uspeh Salonita

Odbojkarji Salonita so v jugoslovanski 2. A ZOL poskrbeli na gostovanju v Subotici za prijetno presenečenje z zmago nad Spartakom s 3:2.

V ženski odbojbarski C-2 ligi Spet slavje sokolovk

PERONI TRŽIČ - SOKOL INDULES 1:3 (10:15, 15:12, 12:15, 10:15)

SOKOL INDULES: Pertot, Vidali, Škerk, Brumat, T. in L. Masten, Vižentin, Drasič, Ciocchi, Konestabo.

Sokol Indules je zmagal tretjič zapored. Nabrežinke so odpotovale v Tržič brez kapetanke Ušajeve, Pertotova in Tanja Masten pa sta nastopili z vročino. Kljub temu so sokolovke igrale zagrizeno in borbeno. Slabo je kazalo le v drugem setu, ko so domačinke že vodile z 11:3. Sokolovke so veliko grešile v sprejemu, kar se je še kako poznalo v napadu. Po zamenjavi Masten-Brumat pa je prišlo do preobrata in sokolovke so zmanjšale zaostanek do 14:12, vendar pa jih je nato izdala napaka. V nadaljevanju pa so z ostrimi servisi onemogočile domačo napadalno linijo.

Najslabša točka varovank trenerja De Waldersteina je bila v tej tekmi obramba, k sreči pa je blok dobro zaustavljal nasprotnikov napad. De Walderstein je bil z igro svojih zadovoljen, a je podčrtal, da ekipa med tekmo še vedno niha v koncentraciji. Če pa bodo hotele Nabrežinke premagovati tudi močnejše ekipe, si tega ne bodo smele dovoliti. (Vip)

CASARSA - AGOREST POSOJILNICA SOVODNJE 3:0
(17:15, 15:1, 15:13)

AGOREST POS. SOVODNJE: Vižintin, Zavaddal, Roner, Florenin, Orel, Luisutti, Braini, Scozziero, Marassi, Krašček, Fajt.

da bosta sedaj točki in optimistično razpoloženje vili sokolovcem samozavesti za nadaljevanje prvenstva.

ANDREJ P.

FERROVIARIO - CICIBONA 100:90 (44:41)

CICIBONA: Bogatec 7 (1:2), G. Bajc 20 (5:6), Simonič 8, Cecco, I. Bajc 11 (3:4), Berdon 5, Pregarc, M. Pertot 13 (5:8), Lippolis 22 (2:3), Čebulec 6 (2:4).

TRI TOČKE: G. Bajc 3, Simonič 2. PON: Čebulec (38).

Gostitelji so se morali pošteno potruditi, da so strli odpor naših košarkarjev. Tekma je bila že od vsega začetka zelo izenačena, saj sta se ekipi stalno menjavali v vodstvu skozi ves prvi polčas.

V nadaljevanju so cicibonaši z agresivno obrambo in z obrambo 1-3-1 zmedli nasprotnike in si z dobro igro v napadu Lippolisa, M. pertota in G. Bajca priigrali rahlo prednost. Domačini pa so stanje kaj kmalu izenačili. Naši so potem popustili. Dve minuti pred koncem so gostitelji še poostriili tempo igre in s hitrimi protinapadi dokončno strli odpor cicibonašev. (M. Č.)

Selekciji Toskane »Pokal Boccali«

TRST - Ženska reprezentance Toskane je osvojila prvo mesto na letošnjem mednarodnem turnirju v judu za »Pokal Boccali«.

Danes pa bo vedno v telovadnici SGT v Trstu mednarodni moški turnir v judu za »Pokal Galante«, na katerem bo nastopilo več kot 400 tekmovalcev 50 društev iz Jugoslavije, Avstrije, ČSFR, Poljske, Nemčije in Francije.

domači šport - domači šport

DANES

NEDELJA, 25. NOVEMBRA 1990

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA

14.30 v Gorici, Ul. Baiafonti: Juventina - Pontiana

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Bazovici: Zarja - Fogliano; 14.30 v Koprivnem: Capriva - Gaja; 14.30 v Repnu: Vesna - Moraro; 14.30 v Villanovi: Villanova - Primorje

3. AMATERSKA LIGA

14.30 v Doberdolu: Mladost - Sant'Anna; 14.30 v Zagorju: Sagrado - Kras; 14.30 v Nabrežini: Junior Aurisina - Sovodnje; 14.30 na Opčinah, Vill. Fanciullo: Sant'Andrea - Primorec; 14.30 v Trstu, Sv. Ivan: Union - Breg

NARAŠČAJNIKI

8.00 v Trstu, Ul. Flavija: Don Bosco - Primorje; 9.00 v Žavljah: Zaula Rabuiese - Zarja; 9.45 v Miljah: Fortitudo - Breg;

Danes ob 13.30 v Lonjerju

Dirka Adrie Resim za trofejo Al Fogolar

S startom ob 13.30 bo danes v Lonjerju 5. izmed enajstih preizkušenj meddeželnega tekmovalstva v ciklokrosu za trofejo Al Fogolar, ki se bo zaključila 6. januarja v Prazzacu. Kolesarski klub Adria Resim, organizator današnjega tekmovalstva, je pripravil kratko, toda izredno selektivno progo po asfaltu in njivah v Lonjerju. Predvideva se, da bo nastopilo okrog 80 tekmovalcev iz Triveneta in Slovenije, ki bodo tekmovali v kategorijah mladincev, juniorjev, amaterjev in cikloamaterjev. (R. Pečar)

10.30 v San Giovanniju al Natisone: Natisone - Juventina

ZAČETNIKI

9.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Mossa; 10.30 v Bazovici: Zarja - Chiarbola

KOŠARKA

MOŠKA C LIGA

17.00 v Cussignacu, Ul. Padova: Goccia di Carnia - Jadran TKB

PROMOCIJSKA LIGA

11.00 v Trstu, na Alturi: Santos - Bor Radenska

DRŽAVNI KADETI

11.00 v Repnu: Kontovel - Don Bosco

DEŽELNI KADETI

9.00 v Trstu, Ul. della Valle: Libertas - Kontovel

ODBOJKA

MLADINCI

11.00 v Trstu, na 1. maju: Bor - CUS Trst; 11.00 v Trstu, Ul. Zandonai: Volley Club - Sloga Sagor

MLADINKE

11.00 na Opčinah: Sloga Sagor - Bor Friulexport; 11.00 v Dolini: Breg - CUS Trst

DEČKI

9.30 v Trstu, Montecengio: CUS Trst - Olympia; 10.00 v Villi Vicentini: , Ul. Duca d'Aosta: Vivil - Sloga; 10.30 v gorškem Kulturnem domu: Teknoprogres - ACLI Ronchi

DEKLICE

9.00 na Opčinah: Sloga Sklad Mitja Čuk - Zaula Rabuiese; 11.00 na Proseku: Kontovel - Sloga Sagor

ROKOMET

ŽENSKA C LIGA

12.00 v San Donaju: Niego - Kras

LOKOSTRELSTVO

MEDNARODNI TURNIR

9.00 in 14.00 v gorškem Kulturnem domu: nastopajo tekmovalci iz Italije in Slovenije

Sinoči v košarkarskem promocijskem prvenstvu na Goriškem in Tržaškem Domovci in sokolovci do prvih točk

NA GORIŠKEM

DOM GOMETAL - SENATORS 107:90 (56:43)

DOM GOMETAL: Gruzovin, Ambrosi, Košuta 17, Semolič 2, Orzan 14, Bric 10, Battello 8, Dornik 2, Puiatti 52, Princič 2.

PON: Ambrosi in Concetti (37), Colenzini (39), Bric in Tonut (40). ON: Dom 31, Senators 30. TRI TOČKE: Puiatti 9, Orzan 1.

Domovci so končno slavili zmago, tokrat proti močnemu mestnemu tekmeu Senators. Za pravi »show« je poskrbel neustavljivi Puiatti, ki se je na ta način hotel oddolžiti navijačem za odsotnost v prvih dveh kolih. Zadel je kar 9 trojlik. Poleg tega se je izkazal tudi v obrambi, kjer je polovil kopico odbitih žog. Vsekakor je vse moštvo pripomoglo za povsem zaslužen zmago.

Naši so po uvodnih minutah povedli in to vodstvo so ohranili vse do konca srečanja. V obrambi so zaigrali odločno, hrabreje, kar se je nato v napadu tudi odraževalo.

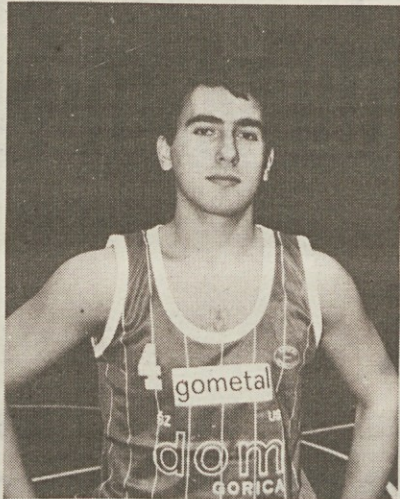
V drugem polčasu so gostje sicer skušali na vse načine z ostro obrambo nadoknaditi zamujeno, vendar preudarna igra v napadu in uspešna obramba sta opravili svoje.

Poleg izjemnega Puiattija se je pod košema izkazal še Bric, v organizaciji igre pa Košuta in Orzan. (af)

NA TRŽAŠKEM

SOKOL - LIBERTAS 80:73 (36:40)

SOKOL: Busan 9, Terčon 12 (4:8), Klajnsček 9 (1:2), Velussi 10 (2:2), Andrej Gruden, Caharija 19 (5:8), Devetak 6 (2:2), Sedmak, Ušaj 15 (5:5), Aleksij Gruden.

Domovec Dušan Košuta

TRI TOČKE: Ušaj 2, Busan 1. PON: Sedmak (29), Busan (34), Velussi (38). PM: 19:27.

Nabrežincem je končno uspelo osvojiti prvi par točk v letošnjem prvenstvu in to proti neposrednemu tekmeu v igri za obstanek.

Obe ekipi sta začeli tekmo odločno v obrambi in pa precej nervozno v napadu in si bili vseskozi enakovredni. Tržačani so uspeli si priigrati rahlo prednost ob koncu prvega polčasa in jo povečali v začetku drugega na kar 18 točk. Tedaj so naši z zagrizeno obrambo in uspešnimi napadi najprej izenačili in nato rahlo povedli.

Odločilno vlogo ob dobri igri soigralcev je odigral Caharija, ki je bil skorajda nepogrešljiv v napadu in glavni skakalec v obrambi. Upajmo,

ŽELITE BITI O VSEM OBVEŠČENI ŽE ZGODAJ ZJUTRAJ?
BI RADI BRALI DNEVNIK ŽE OB JUTRANJI KAVI?
SI ŽELITE VESTI, KI JIH DRUGI ČASOPISI NIMAJO?
PREBIRATE VČASIH NAŠ DNEVNIK?
STE KDAJ POMISLILI, DA BI SE NAROČILI?

**Če je samo eden od odgovorov pritrdilen,
ne pomišljajte!**

...dobro jutro

GRAFCENTER

vam želi
primorski
dnevnik

Ne odlašajte in prihranili boste 29.000 lir, saj boste ves december prejeli naš dnevnik brezplačno. Ne odpovejte se ugodnosti in nam sporočite svoj naslov med 8. in 12. uro na telefonsko štev. 7796-331 v Trstu ali 535723 v Gorici. Že naslednje jutro bo časopis na vašem domu!